Meksika'da yeni dönem

Sayfa13

YENİ HÜKÜMET TARTIŞMASI Sayfa5

ORAL ÇELİK'E NE YAKIŞIR? Sayfa7

TÜRKÇE ARGO KULLANILIYOR Sayfa9

YOKSULLUK BÜYÜYOR Sayfa10

CAZLI GÜNLER BAŞLIYOR Sayfa15

MÜSLÜM YÜCEL'İN YAZI DİZİSİ

TUZ GÖLÜ KÜRTLERİ

Ne zaman İç Anadolu'ya geldiklerini bilmiyorlar. Geldikleri toprakları ise çok iyi biliyorlar. Eşkıyaları, Bilurvanları, dengbejleri ile Tuz Gölü Kürtleri.

Haymana'da yapılan Kız Güzellik Yarışmasını 13 yaşında kazanan Zahide.

Kurşuna dizildikten sonra kellesi koparılarak köy meydanına atılan Tepeköy'lü Mülazım...

YAKINDA GAZETENİZDE

2 BİNDE Yeni Gündem

4 TEMMUZ 2000 SALI

YIL:1 SAYI:39 www.yenigundem.com - E-mail: eposta@yenigundem.com FİYATI: 200 BİN LİRA

Türkiye sinemasının 'İnek Şaban'ı, 'Davaro'su, 'Zübük'ü, 'Kibar Feyzo'su, 'Hanzo'su artık yok

Bu defa ağlattı

ARAMIZDAN AYRILDI

Ünlü sinema sanatçısı Kemal Sunal, film çekimi için oğlu Ali Sunal ve Cem Davran'ın da aralarında bulunduğu sanatçı arkadaşlarıyla birlikte İstanbul'dan Trabzon'a giderken uçakta geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi. Sunal, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

SEVENLERİ AĞLIYOR

Ünlü sanatcının dostları ve sevenleri, Sunal'ın cenazesinin bulunduğu International Hospital'e akın etti. Aralarında Metin Akpınar, Rutkay Aziz, Perihan Savaş ve Bakırköy Belediye Başkanı Ahmet Bahadırlı'nın da bulunduğu pekçok kişi, Sunal'ın ailesine taziyede bulundu. Sunal'ın naaşı, Çarşamba günü toprağa verilecek.

Kemal Sunal hep ekrandaydı

1974'te Atıf Yılmaz'ın yönettiği "Salako" filmiyle başrol oynamaya başlayan Kemal Sunal, bugüne kadar 66 filmde rol aldı. Rol aldığı 66 filmden 54'ü ortalama yılda 120 defa özel tv kanallarında gösterilerek, % 60'ın üzerine çıkan rating rekorları kırdı. Güldürü ustası Sunal'ın oynadığı her film yılda yaklaşık 10 defa özel tv kanallarında gösterilerek yılda 600 kez ekranlara konuk oldu.

HABERİ SAYFA - 16'DA

Sevenlerinin kalbinde taht kuran ünlü sinema sanatçısı Kemal Sunal'ın beklenmeyen ölümü 7'den 70'e herkeste büyük üzüntü yarattı.

BAŞBAKAN ECEVİT

"Hababam Sınıfı öğrencisiydi, ama gerçekte Kemal Sunal bir öğretmendi. Ben bir Kemal Sunal hayranıyım.

LEVENT KIRCA

Çok üzüldüm. Sevdiğim bir dostumdu, değerli bir arkadaşımı kaybettim. Söylenecek bir şey bulamıyorum.

TANSU ÇİLLER

Filmleriyle sinema seyircisinin gönlünü fethetmiş, sevgili Kemal Sunal'ın vefatına çok üzüldüm.

HÜLYA KOCYİĞİT

İçimizden biriydi. Kelimeler yetmiyor. Uçağa binmekten korkar, ne acıdır ki ölüm onu uçakta yakaladı.

RECAİ KUTAN

Sinema hayatında yerinin doldurulması zor olan merhum sanatçımıza Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum.

MÜNİR ÖZKUL

Çok, çok, çok üzgünüm. Şoktayız. Bir kardeşimi kaybettim. Sanatçılığının ötesinde çok iyi dostumdu.

İLYAS SALMAN

Cemal Süreya "her ölüm erken ölümdür" demiş. Bu ölüm gerçekten çok erken oldu. Söylenecek bir şey yok.

METİN AKPINAR

Yine bir komiklik, sürpriz yaptı. Allah rahmet eylesin. Çok yoruluyordu. O, sadece bedenen öldü.

YILMAZ ERDOĞAN

Neden öldü ki. Yanlış... Üzüldüm. Topluma mal olmuştu. O Türkiye'nin gerçeğiydi...

ÖZKAN ŞENGÜL (Öğr. 11)

Çok üzüldüm. Televizyondaki bütün filmlerini seyrettim "İnek Şaban" filmleri bizi çok güldürüyordu.

Bir Erçel 35 işçi ediyor

Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel'in aldığı maaş 35 ailenin I aylık gelirine karşılık geliyor

■ Maliye Bakanlığı Devlet Personel Başkanlığı'nın araştırmasına göre, Türkiye'deki maaş skalasının zirvesinde, 3 milyarla Merkez Bankası Başkanı ve SPK Başkanı bulunuyor.

■ Bürokratların aldığ maaş 35 işçinin aldığı asgari ücrete eşit. Bilindiği gibi asgari ücretle çalışanlara 1 Temmuz tarihinden itibaren 86 milyon 922 bin 900 lira ücret ödeniyor. **Sayfa/11**

Köye dönüş mü köy-kent mi?

■ Hükümetin "köy-kent" projesi, göçzedelerin talepleriyle uyuşmuyor. Göçzedeler, sivil toplum örgütleri ile esnaf ve sanatkarlar odaları köylerin birleştirilmesiyle oluşturulacak "merkezi köylere" dönülmesini öngören modelin çözüm olmayacağını belirtiyorlar.

■ Nüfusu son 5 yılda birkaç kat artan Diyarbakır'daki sivil toplum örgütleri ve meslek odaları da göç mağdurlarının köylerine dönüş talebini destekliyor. Meslek odaları, köye dönüşe izin verilmesi durumunda devletten yardım almadan bir yılda toparlanacağını belirtiyor. **Sayfa/6**

Üç kez açılışı yapılan hastanenin personel ihtiyacı karşılanamıyor

Bir kez daha açın bari!

İkisi Demirel tarafından olmak üzere üç kez açılan ve Bölgede başarılı kalp ameliyatlarıyla adından söz ettiren Van İhtisas Hastanesi personel ve araç sıkıntısı yüzünden yeterli hizmeti veremiyor

Cihat ASLAN / VAN

Bölgede kalp ameliyatlarının yapıldığı tek merkez olan Van Yüksek İhtisas Hastanesi sorunlarla boğuşuyor. Personel ve araç sıkıntısı bulunan hastane yeterli hizmet veremiyor.

Önemli ameliyat ve tedavilerin gerçekleştirildiği hastanede, sırasıyla 1997 yılında dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz, 1998 yılında Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, 2000 yılı 9 Şubat'ında yine Demirel tarafından üç kez açılış törenleri yapıldı. Politikacıların uğrak yeri haline gelen hastane personel ve tıbbi malzeme yetersizliğiyle boğuşuyor.

Van Yüksek İhtisas Hastanesi bölgede faaliyet gösteren en önemli hastane durumunda. Görevli doktorlardan Vedat Bahtıkara'nın verdiği bilgilere göre hastanede açık kalp ameliyatları, kalp kapak ameliyatı ve By-Pass ameliyatının yanı sıra, kalp damar tıkanıklıkları, kalp hastalıkları ve kalp krizi problemi yaşayan hastaların tedavileri yapılıyor.

Doktor İstanbul'dan

Sağlık Bakanlığı'ndan atama yapılmadığı için hastanede görev yapacak doktor ve diğer personelin büyük bölümü çeşitli hastanelerden geçici olarak getiriliyor. İstanbul Koşuyolu Hastanesi'nden gelerek bir hafta hastanede görev yapan kalp uzmanları daha sonra geri dönüyor. Hastane ayrıca hemşire açığını Van'daki diğer hastanelerin yanı sıra, Malatya ve Maraş'tan üçer aylık nöbetler halinde getirdiği personelle karşılıyor.

Hastalar zorda kalıyor

Yüksek İhtisas Hastanesi'nde araç-gereç eksikliği de hizmeti aksatıyor. Anjio ve Diyaliz üniteleri araç sıkıntısından dolayı zaman zaman hasta kabul etmiyor. Adının açıklanmasını istemeyen bir yetkili, tıbbi ihtiyaçların zamanında gelmemesi nedeniyle başarılı bir ameliyat geçirken hastaların bile zaman zaman zor duruma düştüğünü söyledi.

Modern yapısıyla dikkat çeken Van İhtisas Hastanesi terkedilmiş izlenimi veriyor.

Yüksek İhtisas Hastanesi'nde kullanılmak üzere 1997 yılında Hollanda'dan ısmarlanan çeşitli araçların başka yerlerde kullanıldığını iddia eden aynı yetkili, üç yıldan bu yana kullanılan araçlardan bazılarının da yenilenmesi gerektiğini belirtti.

İhtisas Hastanesi'nde yaşanan bir diğer sorun ise kanalizasyonun bulunmaması. Hastanenin kurulduğu Edremit'te kanalizasyon şebekesi olmadığı için hastane foseptik çukurlarıyla bu sorunu aşmaya çalışıyor. Aynı yetkili yetkili bunun da sağlık açısından olumsuz bir durum yarattığını söyledi.

Bu arada, hastanenin içinde bulunduğu sıkıntılarla ilgili görüşlerine başvurduğumuz Van İl Sağlık Müdürü Naci Kurtkaya ile Yüksek İhtisas Hastanesi Müdürü Adil Ayaz, konuya ilişkin bilgi vermeye yetkilerinin olmadığını söyledi.

Diyabetli çocuklara kamp

ANKARA / KOCAELİ - Kocaeli Üniversitesi ile Türk Diyabet Vakfı, diyabetli çocuklar için bir haftalık kamp düzenliyor.

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı öğretim Üyesi Şükrü Hatun, Diyabetle Güzel Yaşam Kampı'nın 4-11 Temmuz tarihleri arasında İznik Devlet Su İşleri Tesisleri'nde düzenleneceğini bildirdi. Diyabetli çocukların katılacağı kampta çocuklara kan şekerini ölçmeyi öğreteceklerini, yaşam kalitesinin artırılması için nelerin yapılması gerektiği, kan şeker oranlarını kontrol etmeyi öğreteceklerini ve hastalıkları hakkında bilgilendireceklerini söyledi. Kampa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden 10, deprem bölgesinden 25, Diyarbakır'dan 4, Malatya'dan 5, Ankara'dan 3, Antep'ten 4 çocuğun katılacağını kaydeden Şükrü Hatun, Türkiye'nin değişik yerlerinden çocukları bu kampta eğitmek istediklerini bildirdi.

Koyundaki gen insanda da var

CHICAGO - Koyunlarda doğurganlık konusunda araştırma yapan bilim adamları, bu hayvanlarda ikiz doğuma neden olan bir genin insanlarda da bulunduğunu açıkladılar.

Araştırmacılar, X kromozomlarındaki GDF9B genlerinde meydana gelen değişimin (mutasyon), çoklu doğumun meydana gelmesinde etkili olduğunu saptadılar. Araştırmacılar, A281 adını verdikleri bir koyunda yaptıkları araştırmalarda, koyuna 14 yılda 40 kuzu doğurtmayı başardılar. Aynı koyundan türeyen neslin de aynı özelliği ortaya koyarak, çoklu doğum yaptığı belirtildi. Bilim adamları, GDF9B geninin dişi koyunda tek olmasının kısırlığa, çift olmasının ise çoklu doğuma ve doğurganlığa sebep olduğunu belirlediler. Aynı genin insanlarda ve fare gibi kemirgenlerde de bulunduğu, yeni buluşun, doğurganlık ve doğumu kontrol gibi konularda yeni tedavi yöntemlerine zemin hazırlayacağı bildirildi.

Dini inançlar bedeni de etkiliyor

İnancını söyle ağrını anlatayım

Yahudiler ve İtalyanlar ağrılarını çok abartılı olarak ifade ediyorlar

İSTANBUL - Kişinin kültürel özellikleri, yaşama biçimi, dini inançları, aldığı eğitim ve cinsiyeti gibi özellikler ağrının ifade edilme tarzında önemli rol oynuyor. Araştırmalara göre; Yahudiler ve İtalyanlar ağrıyı daha abartılı bir biçimde ifade ederken Amerikalı ve İrlandalılar ağrıya daha kaderci yaklaşıyor.

Uluslararası Ağrı Araştırmaları Teşkilatı'na göre; vücuttaki herhangi bir tahribat, bir zarar, ağrıyı başlattığı için ağrı bir uyarı sistemi olarak görev yapıyor. Ancak ağrı bilimciler, ağrının fiziksel belirtileri kadar hastanın kültürel yapısını da gözönüne alıyor.

Ağrı Enstitüsü'nden edinilen bilgilere göre; insanoğlu ağrıyı da aldığı eğitim, kültür, dini inançları ve bulunduğu yere göre değerlendiriyor. Kimi insan ağrıya daha dayanıklı kimisi de daha dayanıksız oluyor. "Ağrı eşiği" adı verilen vücudun bu özelliğin belirlenmesinde kişinin kültürel özellikleri, yaşama biçimi, bulunduğu çevre, aldığı eğitim, cinsiyeti, dili, dini ve diğer birçok inançları etkili oluyor.

Araştırmalar, Yahudiler ve İtalyanlar'ın ağrıyı daha abartılı biçimde ifade ettiklerini Amerikalı ve İrlandalılar'ın daha kaderci olduğunu ortaya koyuyor. Türkiye'de ayrıntılı çalışma yapılmamakla birlikte ağrı bilimcilerin gözlemlerine göre, Kuzey Anadolu Bölgesi'nde yaşayan insanlar ağrı ile ilgili deneyimlerini abartarak uygulanacak tedavi yöntemine daha direnç gösteriyorlar. Buna karşın Orta ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde yaşayan insanların daha kaderci, daha dayanıklı, daha sabırlı bir yapıya sahip oldukları görülüyor. Ayrıca, sanılanın aksine kadınlar ağrı şikayetlerini erkeklere oranla daha abartısız dile getiriyorlar. Kırsal kesimden gelen hastaların ağrı şikayetlerini dile getirmede kent insanına göre daha kapalı olduğu gözleniyor.

Antakya'da kadın ve çocuk eğitimine çare

Belediye bünyesinde kurulan Kadın ve Anne-Çocuk Eğitim Merkezi kadınların sorunlarına çare bulmaya çalışıyor

Zeynep ÇÖÇELLİ / ADANA

Dünya Yerel Yönetimler ve Demokrasi Akademisi (WOLD) ile Antakya Belediyesi'nin imzaladığı protokol sonucu oluşturulan Kadın ve Anne-Çocuk Eğitim Merkezi, kadınlara çeşitli kurslar vererek, hukuksal danışmanlık ve psikolojik terapi hizmetleri sunuyor. Merkezin Türkiye'de ilk kez kadın ve çocukları birlikte ele alan proje olması bakımından ayrı bir önem taşıdığını söyleyen Kadın ve Anne-Çocuk Eğitim Merkezi Genel Koordinatörü Işıl Yılmazoğlu, "Amacımız yeni kabul edilen 4320 sayılı Aile Kanunu'nu anlatmak, aile içinde şiddete maruz kalan kadına yardımcı olmak, eşiyle de konuşarak bu gibi durumlara son vermektir" dedi.

Kendine güveni yok

Kendilerine özellikle aile içinde şiddete maruz kalan kadınların başvurarak terapi ve hukuksal yardım istediğini kaydeden Yılmazoğlu, Antakya'da kadınların ancak yüzde 20'sine ulaşabildiklerini, buna rağmen ilginin beklentilerin üstünde olduğunu söyledi. Yılmazoğlu, okumuş ve okumamış kadınların asıl sorunlarının kendilerine güvensizlik olduğunu tespit ettiklerini ifade ederek, "Eğitim düzeyi düşük olan kadınlar kaba dayağa maruz kalırken, eğitim düzeyi yüksek olan kadınlar ekonomik ve psikolojik boyutta şiddete uğruyor" dedi.

Kadının özellikle evinde eşi tarafından tecavüze uğradığını, zaman zaman bu başvuruların da yapıldığını belirten Kadın ve Anne-Çocuk Eğitim Merkezi Genel Koordinatörü Işıl Yılmazoğlu, "Bu tür olaylarda kadını psikolojik terapiye alıyoruz. Hukuksal yollara başvurması için teşviklerde bulunuyoruz" diye konuştu.

Çocukların kazalara karşı korunmasında annenin rolü büyük.

Rahim kanserine erken tanı geliyor

ANKARA - Rahim ve rahim ağzı kanserlerinin erken tanı ve tedaviyle önlenebildiği bildirildi.

Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü'nden edinilen bilgiye göre; kanserin bazı belirtileri olduğu kaydedilirken, uygulanan smir testi ile erken tanı yapılabiliyor. Adet kanamasının miktarında artma, adet kanamasının sık ya da düzensiz olması, adet arasında lekelenmeler ve adetten kesilme (menapoz) sonrası görülen kanamaların rahim kanserinin habercisi olduğu bildirildi. Smir testinin rahim ağzında sonradan kansere dönüşebilecek herhangi bir değişikliğin olup olmadığını gösteren erken bir tanı testi olduğu bildirilirken, rahim ağzı kanserinin erken tanı ile "kesinlikle" tedavi edilebilecek bir hastalık olduğu ifade edildi. Rahim ağzı kanserinin başlangıçta hiç belirti vermediği, smir testi ile erken tanının yapılabileceği vurgulandı. Smir testinin doğumevleri veya hastanelerin kadın doğum kliniklerinde yaptırılabileceği de kaydedildi.

Bir buçuk kalple yaşama devam

NEW YORK - Kalp hastaları, bundan böyle hasta kalplerinin yanına takılacak ikinci kalp sayesinde yaşamlarını sürdürebilecek. CNN televizyonu, köpekler üzerinde yapılan ilk deneylerin başarılı olduğunu, insanlar üzerindeki deneylerin 6 ay içinde başlayacağını bildirdi. New Heaven hastanesi uzmanları tarafından geliştirilen teknik sayesinde, hasta kalbe dokunulmadan, bu kalbin yanına nakledilecek sağlam kalple yaşamın sürdürülmesine olanak sağlanması öngörülüyor. Doktorlar, hastanın iş göremez hale gelen kalbini tamamen çıkarmak yerine, onun yanına ikinci bir kalp nakletme yoluna gittiler. Böylece hasta, biri sağlam, diğeri hasta "bir buçuk kalple" yaşamını sürdürebilecek.

BULMACA

HAZIRLAYAN: İTALİK AJANS

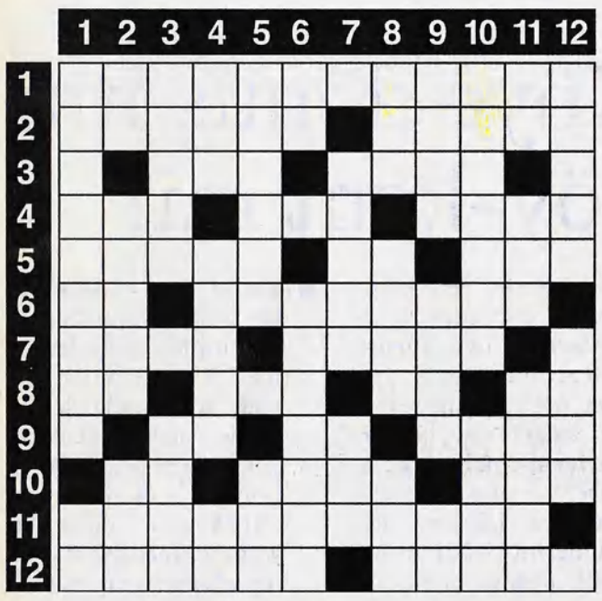

SOLDAN SAĞA

1. Eserleri arasında "Kitle ve İktidar", "Marakeş'te Sesler", "İnsanın Sılası", "Kurtarılmış Dil" olan ünlü oyun ve roman yazarı. 2. İzin belgesi - İsar. 3. Eksiksiz - "... sığmamak" (inanılmayacak ölçülerde olmak). 4. İspanya'nın ayrılıkçı Bask örgütü - Su katılmamış içki - Aklama, temize çıkarma. 5. "Garcia ..." (şair ve yazar) - Uzaklık anlatır - Sanma, sanı. 6. İlaç, merhem - Uydurma, gerçek olmayan. 7. Engel - Ağaçlarla kaplı geniş alan. 8. Asker - Kadın - Amerikyumun simgesi - Ayak. 9. Demirin simgesi - Opus (kısaltma) - Gözüpek, atılgan. 10. Çin satrancı - Azarlama, paylama - Kinaye. 11. "Yılmaz ..." ("Salkım Hanım'ın Taneleri", "Çiçekli Mumlar Sokağı" adlı romanların yazarı). 12. Gaziantep'in bir ilçesi - Soluk borusu.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Daha sonraya bırakmak, başka bir zamana atmak - Kiloamper (simge). 2. Lütesyumun simgesi - Dürülerek boru biçimi verilmiş kâğıt - Yolcu ve yük taşımayı sağlamak amacıyla oluşturulan yapıların ve ilgili kuruluşların bulunduğu yer. 3. Uyarı, anımsatma - Denizcilikte, yelkenleri açtırmak için verilen komut. 4. Fotoğrafçılıkta, filmlerin hızını ayarlamakta kullanılan bir numaralandırma sistemi - Eskiden, ozanların kasideleriyle övdükleri büyüklerce kendilerine verilen para ya da armağan - Su. 5. Adıyaman'ın bir ilçesi - Yapma, etme. 6. Cumartesi (kısaltma) - Tekdüze, sıradan. 7. Baharat dükkânı - Hisse. 8. İyi, güzel - Dalları çardak üzerine yayılan tırmanıcı bitkilere genel olarak verilen ad - Sanem. 9. Eki bulunan - Deride geniş leke - "Numara"nın kısa yazılışlarından biri. 10. Bir ilimiz - Bir şeyi parlatan nesne. 11. Tantal elementinin simgesi - Nazım Hikmet'in soyadı - "Orhan ..." (ünlü yazarımız). 12. Olanak - Vücuttaki derin kesik ya da zedelenme.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	O	M	P	L	İ	K	A	S	Y	O	N
2	E	M	İ	L	E	Z	O	L	A	■	K	A
3	R	■	N	A	■	A	L	A	K	A	R	T
4	E	T	A	N	O	L	■	C	A	N	■	I
5	S	■	U	■	T	E	L	A	■	L	A	K
6	T	U	R	B	A	■	A	K	S	A	M	A
7	E	R	G	A	N	İ	■	A	K	M	A	■
8	■	B	A	N	T	■	A	Y	A	■	N	T
9	B	A	N	K	İ	Z	■	A	N	A	■	E
10	O	N	■	E	K	O	L	■	D	İ	S	K
11	L	■	S	R	■	R	A	F	A	D	A	N
12	U	R	A	■	K	A	B	A	L	A	■	E

2 BİNDE Yeni Gündem

İnternet Adresi: www. yenigundem.com

Ada Basın ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti. adına İmtiyaz Sahibi

Mehmet Emin Yıldız

Genel Yayın Yönetmeni Ragıp Zarakolu

Sorumlu Yazıişleri Müdürü Erdal Taş

Yayın Danışma Kurulu

Ayşe Düzkan, Ocak Işık Yurtçu, Mıgırdiç Margosyan, Varlık Özmenek, Hüseyin Aykol, İsmail Göldaş, Tarık Ziya Ekinci, Muhsin Kızılkaya, Mehmet Metiner, Veysi Sarısözen

Haber Müdürü Memet Özbey
İstihbarat Şefi İrfan Uçar
Ankara Temsilcisi Yurdusev Özsökmenler
Diyarbakır Temsilcisi Mevlüt Bozkur
Adana Temsilcisi Hayrettin Çelik

Satış-Dağıtım
Tel: (212) 237 08 48 **Fax:** 238 72 63
Reklam: Duygu Öcal
Tel: (212) 679 86 00 **Fax:** (212) 679 75 56

Adres: Talimhane-Kocatepe Mah. Şehit Muhtarbey Cad. 65/1 80090 Taksim/ İstanbul
Tel: (212) 250 90 53 - 54

Dağıtım: Biryay **Baskı:** Aspaş

2 Yeni Gündem İRTİBAT TELEFONLARI

İSTANBUL
İstihbarat:
Tel: (212) 250 90 53-54
Fax: (212) 238 72 63
Haber Servisleri:
Tel: (212) 665 77 04
665 78 15
Fax: (212) 679 75 55-56

ANKARA Tel: (312) 425 63 20
425 88 94 Fax: 419 45 09
ADANA Tel: (322) 458 13 70
Fax: 458 07 10
İZMİR Tel: (232) 464 26 76 -
464 34 37 Fax: 464 44 71
DİYARBAKIR Tel: (412) 223 99
34 Fax: 224 92 67

MERSİN Tel: (324) 238 64 94
Fax: 238 64 95
VAN Tel: (432) 216 56 26
BATMAN Tel: (488) 215 03 31
URFA Tel: (414) 315 32 27
ANTALYA Tel: (242) 243 37 91
Fax: 247 24 51
MALATYA Tel: (422) 321 98 31

TÜRKİYE'DE HAVA

İstanbul	19/31	A	Diyarbakır	24/40	A
Ankara	16/32	A	Mardin	24/39	A
İzmir	21/36	A	Urfa	26/41	A
Antalya	24/38	A	Sivas	10/27	AB
Adana	22/36	A	Batman	23/42	A
Samsun	16/27	AB	Tunceli	19/36	AB
Antep	21/39	A	Şırnak	19/35	AB
Erzurum	10/30	PB	Van	14/28	AB

DÜNYA'DA HAVA

Londra	22	PB
Brüksel	22	AB
Paris	26	AB
Roma	30	AB
Kopenhag	24	AB
Berlin	23	AB
Moskova	18	AB
Bağdat	41	A

TAKVİM

HİCRİ: 1421 2 R. Ahir **RUMİ:** 1416

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
İstanbul	3.31	5.30	13.13	17.12	20.46	22.36
Ankara	3.24	5.19	12.58	16.55	20.27	22.13
İzmir	3.57	5.45	13.20	17.14	20.46	22.26
Bursa	3.37	5.32	13.13	17.10	20.43	22.30

Sivrisinek tartışması

ADANA - Adana'nın merkez Seyhan ilçesi Belediye Başkanı Yıldıray Arıkan, sivrisinekle mücadele görevinin kendilerine ait olmamasına karşın kent halkını sivrisineğe mahkum etmemek için mücadeleyi başlattıklarını bildirdi. Arıkan, düzenlediği basın toplantısında, uzun bir süredir devam eden "Sivrisinekle mücadele kimin görevi?" tartışmasına değinerek, "3030 sayılı Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi ile İlgili Yasa"ya göre görevin Büyükşehir Belediyesi'ne ait olduğunu söyledi. "Görevin bizim olmadığında iddialıyız, ancak Adanalıyı da sivrisineğe yediremeyiz" diyen Arıkan, "Bugünden (dün) itibaren sivrisinekle mücadele çalışmalarını başlattık. Saatte 10 kilometre hızla ilaçlama yapacak olan araçlarımız 1.5 saat durmaksızın çalışabilmektedir" dedi.

Prefabrike evler sorun oldu

IĞDIR - Iğdır'da belediye çalışanlarının oturduğu 18 prefabrike konutun tahliye edilmesi kararı sorun oldu. 1992 yılında Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü tarafından 150 Ahıska göçmeni aile için yaptırılan geçici prefabrike konutlar, 1997 yılında Ahıska Türkleri'nin kalıcı konutlara geçmesiyle boşaltıldı. Daha sonra, Köy Hizmetleri Müdürlüğü, yapılan protokolle konutları polis memurlarının kullanması için Emniyet Müdürlüğü'ne devretti. 150 prefabrike evden kullanılmayan 18'ine belediye çalışanları yerleşti. Iğdır'da polis lojmanlarının yetersiz kalması nedeniyle, belediye çalışanlarının kullandıkları prefabrike evleri tahliye kararı alındı. Prefabrike konutlarda kalan belediye çalışanları, tahliye kararını durdurmak amacıyla Iğdır Vali Vekili Yüksel Ünal, Belediye Başkanı Nurettin Aras ile görüştüklerini söylediler.

Çevreye köylü duyarlılığı

EREĞLİ - Konya'nın Ereğli ilçesinde bir grup köylü, Ereğli Şeker Fabrikası'ndan çıkan atıkların çevreyi kirlettiğini belirterek, önlem alınmasını istedi. Ereğli'nin Özgürler, Akhüyük, Sazgeçit, Sarıtopallı, Gargacı, Taşağıl, Tatlıkuyu ve Aşıklar köyü sakinleri, Şeker Fabrikası'ndan çıkan atıkların, çevre ve insan sağlığı açısından rahatsız edici boyutlara ulaştığını söylediler. Çevre sorunlarına çözüm bulunmaması halinde göç etmek zorunda kalacaklarını dile getiren köylüler, "Şeker Fabrikası'ndan yayılan atıklar, tarım arazilerine taşındığı için, üründe ciddi kalite sorunu yaşanmaktadır. Sulardan içen hayvanlarımız da telef oluyor" dediler. Yetkilileri ise arıtma tesisi kurulması amacıyla 2 trilyon lira tahsis edildiğini belirttiler.

İzmir'de su kesintisi

İZMİR - İzmir'de Oyak, Esentepe ve Mimkent semtlerine Çarşamba günü su verilemeyeceği bildirildi. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nden yapılan açıklamaya göre, Oyak Pompa İstasyonu'nun yapımı tamamlanan yeni hattının bağlantısı nedeniyle 5 Temmuz Çarşamba günü saat 09.00 ile 6 Temmuz Perşembe günü saat 09.00 saatleri arasında Oyak, Esentepe ve Mimkent semtlerine su verilemeyecek.

TÜBİTAK 'Baz' istasyonları için hazırlayacağı raporu Çevre Bakanlığı'na sunacak

Cep telefonları susabilir

Baz istasyonlarıyla ilgili halktan klasörler dolusu şikayet alan TÜBİTAK, Fransa'dan aldığı bir cihazla bilgisayar, cep telefonu ve baz istasyonlarının zararlı dalgalarını ölçecek

ANKARA - TÜBİTAK, yaydığı iyonlaştırıcı olmayan radyasyonla, kansere yol açtığı belirtilen; ancak mevzuat boşluğu yüzünden park, okul, hastane ayrımı yapılmaksızın her yere yerleştirildiği için halkın tepkisini çeken baz istasyonları sorununa el attı.

Baz istasyonlarıyla ilgili halktan klasörler dolusu şikayet alan TÜBİTAK, 3 bin dolar karşılığında Fransa'dan, radyo ve televizyon vericileri, bilgisayar, cep telefonu ve baz istasyonlarının yaydıkları zararlı "dalgaları" ölçen bir cihaz

ithal etti. Kurum, pilot bölge olarak belirlen alanlarda yapacağı ölçümlerde, Dünya Sağlık Örgütü ve Avrupa Birliği'nce benimsenen, "İnsan sağlığına zarar vereceği düşünülen sınırın 50'de birine" denk düşen oranı arayacak. TÜBİTAK, ölçümlerin tamamlanmasının ardından hazırlayacağı raporu, Çevre Bakanlığı'na sunacak.

Cep telefonları susabilir

TÜBİTAK tarafından daha önce hazırlanan ve Çevre Bakanlığı'na sunulan "GSM İletişim Sistemi" adlı bir raporda da, cep telefonu şebekesi oluşturulurken sinyal seviyelerine bağlı olarak baz istasyonlarının konulacağı yerlerin planlanmasının çok önemli olduğu vurgulandı. "İstenilen herhangi bir yerden mobil telefon ile iletişim kurulabilmesi, mobil telefonunun bulunduğu noktadan bir baz istasyonuyla haberleşebilmesine bağlıdır" denilen raporda, GSM 900 için en büyük hücre yarıçapının 35 kilometre, GSM 1800 için en büyük hücre yarıçapının ise 8 kilometre olduğu, yerleşimin yoğun olduğu kentlerde ise yoğunluğa bağlı olarak hücre yarıçapının 200 metreye kadar düşebileceği belirtildi.

Raporda, Çevre Bakanlığı'nın genelgesi doğrultusunda baz istasyonlarının kent dışına çıkarılması durumunda cep telefonlarının çalışmayacağı da kaydedildi.

Kuşadası'nın önemli tarihi yapılarından biri olan Güvercinadası Kalesi, günümüze ulaşabilen ender tarihi eserlerden biri olma özelliğini taşıyor

Bu kalenin tabelası yok!

Elif BAŞKAYA / KUŞADASI

Aydın'ın Kuşadası İlçesi'ne adını veren Güvercinadası, ismini üzerinde yaşayan yüzlerce güvercinden almaktadır.

Güvercinadası Kalesi ise Kuşadası Limanı'nı savunmak amacıyla, Kaptan-ı Derya ve Cezayir-i Bahri Sefid Eyaleti'nin Beylerbeyi Barbaros Hayrettin Paşa tarafından 1534 yılında yaptırılır. Yıpranmasına karşın günümüze kadar gelen ve bir cephanelik görevi gören kale, adanın en yüksek yerine inşa edilmiştir.

Kübik bir plan şemasına sahip olan kalenin surlarında, tuğla ve Yılancıburu'dan özel olarak getirilen taş malzeme kullanılmıştır. Söz konusu surlar Kuşadası Muhafızı İlyas Ağa tarafından 1242-1826 tarihleri arasında kalenin etrafını çepeçevre saracak ve adanın şekline uygun olacak şekilde yaptırmıştır. Kuşadası'nı ziyarete gelenlerin görmeden gitmediği kalenin girişinde, kalenin tarihi ile ilgili bir bilginin bulunmaması ziyaretçilerin fikir edinememesine neden oluyor. Kalenin girişinde bulunan lokanta sahibi Mustafa Özgül "Ben 20 yıldır buradayım ama hala şu kalenin tarihini bilmiyorum, defalarca söylememize rağmen kalenin tarihi ile ilgili bir tabela asmadılar" diyor.

Bunaltıcı sıcaklar geliyor

Önümüzdeki 3 gün içinde hava sıcaklığı Antalya, Diyarbakır ve Aydın'da 42 dereceye kadar yükselecek

ANKARA - Mevsim normallerinde seyreden hava sıcaklığının, önümüzdeki 3 gün içinde, Türkiye'nin batı bölgelerinden başlayarak artacağı bildirildi.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nden yapılan "Meteorolojik ihbara" göre, özellikle 5 Temmuz Çarşamba ve 6 Temmuz Perşembe günleri etkili olacak hava sıcaklığı, Marmara Bölgesi'nde 36-40, Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde 40-43, İç ve Doğu Anadolu bölgelerinde 35-38, Karadeniz Bölgesi'nde ise 35 dereceye kadar yükselecek.

Aşırı sıcak havanın neden olabileceği muhtemel orman yangınları ve yaşamı olumsuz etkileyecek hava şartları nedeniyle ilgililerin ve halkın tedbirli olmaları istendi. Bazı illerde önümüzdeki 3 gün içinde beklenen en yüksek hava sıcaklıkları ile Temmuz ayı normalleri santigrat derece olarak şöyle:

SICAKLIKLAR KAVURACAK

İLLER	TEMMUZ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE
ANKARA	28	32	34	37
İSTANBUL	27	31	36	34
İZMİR	32	36	40	40
ANTALYA	32	38	40	42
ADANA	33	36	38	41
SAMSUN	25	27	32	35
DİYARBAKIR	37	40	42	43
ERZURUM	24	30	32	34
EDİRNE	30	37	40	37
AYDIN	34	41	42	43

Kızılırmak'ta kano turu

Nehir üzerindeki kano gezintilerine turistler ilgi gösteriyor.

NEVŞEHİR - Kızılırmak Nehri'nde düzenlenen kano turlarına turistlerin de ilgi gösterdiği bildirildi.

Ya-Ma Seyahat Acentası İşletmecisi Mehmet Keçeci, Expedition firmasıyla yaptıkları işbirliği sonucu, Nevşehir'in Avanos ilçesinden geçen Kızılırmak nehri üzerinde kano turları başlattıklarını bildirdi. Keçeci, Kızılırmak'taki 20 kilometrelik parkurda düzenledikleri kano turlarında, yöreye gelen turistlerin de katıldığını ifade etti.

Turlara özellikle Japon, Avustralya, Kanada ve ABD'li turistlerin büyük ilgi gösterdiğini belirten Keçeci, 8 kano ile hizmet verdiklerini, 3 saat süren tur ücretinin kişi başına 40 dolar olduğunu söyledi. Expedition Firması İşletmecisi Haydar Çekiç ise ABD ve Kanada'da çok yaygın olan göl ve nehir kano turlarının Kızılırmak'ta da uygulanabileceğini kanıtladıklarını kaydederek, bu yıl en az 3 bin turiste kano turu yaptırmayı hedeflediklerini söyledi.

Trafiğe önlem için yeni yasa

ANKARA - Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk, alkollü araç kullanırken trafik kazasına yol açanlara karşı yeni hazırlanan Türk Ceza Yasası Tasarısı'nda yeni hükümler yer aldığını bildirdi. ANAP İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı, Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'ün yanıtlaması istemiyle TBMM Başkanlığı'na sunduğu yazılı soru önergesinde, trafik kazalarına yol açan etkenlerin başında alkollü sürücülerin geldiğini belirterek, alkollü araç kullanma cezalarının artırılması yönünde çalışma yapılıp yapılmadığını sordu. Adalet Bakanı Türk, bu tasarı için oluşturulan komisyonun çalışmalarına devam ettiğini kaydetti.

Dondurma bedava olunca!

KONYA - Konya'daki bir gıda firması tarafından halka bedava dondurma dağıtılması sırasında izdiham yaşandı.

Merkezi Konya'da bulunan YEDO Gıda Firması'nca bir süpermarketin bahçesinde, Maraş dondurmasının tanıtımı amacıyla şov gerçekleştirildi. Maraş dondurmasından yapılan 2 metre boyundaki bir halat, kamyonlara bağlanarak dayanıklılık açısından test edilmek istendi. Aşırı sıcaklara yenik düşen dondurma halat, ikinci denemede koptu. Daha sonra, dondurmadan yapılan bir iple "ip atlama oyunu" oynandı. Firmanın şovu, meraklılar tarafından ilgiyle izlendi. Şovların ardından, sıra 300 kilo bedava dondurmanın dağıtımına geldi. Şovu izleyen yaklaşık 200 kişinin bedava dondurmaya hücum etmesiyle tam bir izdiham yaşandı.

Belediyelere iflas yasası

Çankaya Belediye Başkanı Haydar Yılmaz, Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'nın bu haliyle çıkması halinde ilçe belediyelerinin zor durumda kalacağını söyledi

ANKARA - Çankaya Belediye Başkanı Haydar Yılmaz, TBMM'de gelecek yasama yılında görüşülecek olan Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'nın, son haliyle çıkması halinde ilçe belediyelerin kapılarına kilit vurmak zorunda kalacaklarını söyledi.

Yılmaz, Ahlatlıbel Spor Tesisleri'nde Çankaya Belediyesi tarafından bu yıl 10'uncusu düzenlenen "Yaz Spor Okulu"nun açılışını yaptı. Yılmaz, burada gazetecilerin soruları üzerine Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'nın, belediyelerin sorunları dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmesini istedi. Merkezi hükümetin seçilmiş yerel yöneticilere güvenmesi ve hizmetlerin eksiksiz ve zamanında yürütülebilmesi için Yerel Yönetimler Yasası'nın bir an önce çıkartılması gerektiğini belirten Yılmaz şunları kaydetti: "Aylardan beri Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı'na takıldılar. Yasa bu haliyle çıkarsa ilçe belediyelerinin büyük kısmı, kapılarına kilit vurmak zorunda kalır. Yasa Tasarısı, büyükşehir belediyelerine göre şekillendirilmiş. Büyükşehir Belediyesi tarafından, merkezi hükümet tarafından cezalandırılıyoruz. Büyükşehir Belediyesi bu yasa çıksın diyor, ben de çıksın diyorum, ama bu haliyle değil. En son yasa 1984'de çıkmış. Yeni yasa da böyle çıkarsa 10 yıla kalmaz belediyeler iş yapamaz hale gelir."

DYP'de disipline yeni patron

ANKARA - DYP'nin 20 Kasım 1999 tarihinde gerçekleştirilen 6. Olağan Büyük Kongresi'nde belirlenen 21 kişilik Yüksek Haysiyet Divanı, aradan aylar geçmesine karşın başkanını ancak geçtiğimiz günlerde sessiz sedasız toplanarak seçebildi. Tansu Çiller'e yakınlığı ile bilinen Denizli Milletvekili Kemal Aykurt Yüksek Haysiyet Divanı'nın başkanlığına seçilirken 20. Dönem Sivas Milletvekili Tahsin Irmak da yardımcılığına getirildi. Beş eksiklikle gerçekleştirilen seçimde ayrıca Merih Sahin de divan sekreterliğine seçildi.

HADEP'te kongreler sürüyor

HABER MERKEZİ- HADEP Adıyaman Merkez İlçe ve Gerger ilçe kongresi yapıldı. Seçimlerde Merkez İlçe Başkanlığı'na Ali Gözübüyük, Yönetim kuruluna ise Şerif Yılmaz, Mustafa Kaya, Mahmut Yıldırım, Hatice Kılınç, Ayşe Özsoy, Ami Akçalı, Kazım Yıldız, Zeynal Özkara seçildi. Gerger İlçe kongresinde de başkanlığa Derviş Kapak, yönetim kuruluna Mustafa Boğatekin, Nazım Sağlık, Efendi Karaşan, İsmet Sav, Necmettin Akarsu, Abdulkadir Özdurmuş seçildi. Muş'un Bulanık ilçesi HADEP İlçe Kadın Kolları 1. Olağan Kongresi yapıldı. Kongrede Bulanık Kadın Kolları Başkanlığı'na Hülya Karaçelik getirildi. Yönetim kurulu üyeliklerine de İstek Taş, Zuhal Topçu, Leyla Koç, Bedia Akkaya, Gülay Bingöl ve Fatma Haydaroğlu seçildi.

MARE NOSTRUM

Ragıp ZARAKOLU

Soydaş gazıyla gök boyamak...

Türkiye'nin dış siyasetinin belirlenmesinde yeni bir güç daha ortaya çıktı. Bunun da Azerbaycan Cumhuriyeti Büyükelçiliği olduğu anlaşılıyor.

Azerbaycan Büyükelçisi, "Akit" gazetesinde yeralan demecinde, resmi davetli olarak Kars'a gelen Gümrü kentinin 4 Ermeni yerel yöneticisinin sınır dışı edilmesi olayını üstlenerek tartışıyor. Bu arada hızını alamayıp, sözkonusu skandal nedeniyle Türk basınında yeralan eleştirilere tepki gösteriyor, hızını alamayıp olayı, "İstanbul'daki güçlü Ermeni lobisine" bağlıyor.

Böylece TC yurttaşlarına, kökenleri temelinde aba altından sopa gösteriyor.

Kazara bir İran elçisi bunun binde biri bir açıklama yapsaydı, açılan kampanyaları görebilirdiniz.

Bir tanesi, bir Filistin dayanışma gecesine katıldı diye başına gelmeyen kalmamıştı.

Batılı elçiliklerin de bazı faaliyetlerinin Dışişleri Bakanlığı'nda rahatsızlık yarattığı zaman zaman dile getirilir. İç işlerine karışmakla suçlanırlar. ABD Büyükelçisi'nin son OHAL bölgesi ziyaretinde olduğu gibi.

Ama Azerbaycan Büyükelçiliği'nin istemleri yanında Dışişleri Bakanlığı'nın kaya gibi durduğu anlaşılıyor. Anlaşılan onların bir "ayrıcalığı" var. Ama yine de kendileri şikayetçi.

Karabağ sorunu bir milyon Azerinin mülteci konumuna düşmesine neden olduğunu, Türk basınının sınır edilen "4 Ermeni tüccar" yerine onlarla ilgilenmesi gerektiğini belirtiyor büyükelçi Newrozoğlu.

Oysa Türk basını Azeri mültecilerden o kadar çok bahsetti ki zamanında. Ama basının bahsetmediği sadece olayın öteki cephesiydi.

Acı bir olay. Peki, ya bu gelişime yolaçan Samguit kentinde, Bakü kentinde katledilen Ermeniler? Bakü'yü ve diğer Azeri kentlerini terketmek zorunda kalan, oraların yerlisi olan Ermeniler?

Ve arada sıkışıp, bu çatışmanın bir diğer kurbanı olan Kürtler?

1920'lerde Türkiye ile Yunanistan arasında vuku bulana benzer bir "mübadele" yaşandı sonuç olarak.

Önemli olan bu olayları patlak vermeden, trajediler meydana gelmeden önleyebilmek.

Büyükelçi, "Asıl önemli olan Türkiye-Azerbaycan ilişkileridir. Bakü-Ceyhan boru hattıdır, Trans-Hazar boru hattıdır" diyor ve şöyle devam ediyor: "Ekonomik durumu son derece kötü olan Ermenistan'ın Türkiye'ye, Kars'a verebileceği bir şey yoktur. Bir milyondan fazla Ermeni ekonomik güçlükler nedeniyle Ermenistan'ı terk etmiştir."

Peki, ya insanlık, kırık gönülleri kazanmak?..

İnsani duygular için kan tahlilleri mi yaptıracağız yoksa?

Ben, Karabağ olayları sırasında Azeri insanının çektiği acı için de isyan eden, gözyaşı döken, "benim insanım nasıl böyle şeyler yapar" diye her türlü tepkiyi göze alıp eleştiride bulunan Ermeni dostlara da sahibim.

Büyükelçi, her türlü etik, siyasal, jeopolitik gerçeklikleri gözardı ederek, Türkiye'ye de aba altı gösterisi yapıyor, "Bizim petrolümüz var ha!" diyor.

Bu petrolün Azeri'ye ne faydası olmuş ki, bize olacak?

Olan sadece, büyük güçler arası paylaşım kavgasının, 1918 yılı gibi bölgeye girmiş bulunması. O zaman da Bakü petrollerini kapmak için nice kavgalar verildi. Bu kavganın öyküsü, Gregor Suny'nin "Bakü Komünü" adlı kitabında okunabilir.

Benim bildiğim bir gerçek varsa, şu meşhur petrolden, doğal gazdan on yıldır zırnık sıçramadığıdır. Bizimki "soydaş gazıyla gök boyamaya" benzedi.

Bir de Dimyat'a pirince giderken, evdeki bulgurdan olma tehlikesi...

Bir gerçek varsa, o da bu ihtiyaç kalemlerinde hala Batı'ya ve Rusya'ya muhtaç olunduğu. Ekstra biraz petrol giriyorsa, o da Irak Kürdistan'ından, vukuatlı olarak. Petrol tekelleri ve yerli temsilcileri de onun önünü kesmek için her türlü numarayı çeviriyor zaten.

Kimi Arap rejimlerinin, petrolü "silah" gibi kullanmaya kalkmasının, onlara ne gibi bir fayda sağladığı bugün yeterince ortada sanırım.

Sonra, Kıbrıs'ta ne kadar "de facto" bir durum varsa, Karabağ'da da o kadar var, uluslararası hukuk açısından.

Kimse, Türkiye'ye "Kıbrıs sorununu hallet öyle bizimle ilişki kur" demiyor. Sonuç olarak, Azeri ve Ermeni'ye birlikte sahip çıkılabilseydi, belki sorunun daha kolay çözümüne de katkıda bulunulabilirdi.

Ermenistan küçük, onurlu bir ülke.

Karabağ, Azerbaycan tarafından otonomisi kaldırıldıktan sonra işgal edilip, halkı kırılmasa bile, yerinden yurdundan edilse idi, acaba Bay Demirel, aynı tavrını koyacak mıydı?

Ermenilerin suçu bu kez kıyılmamayı başarmak mı?

Türkiye Barolar Birliği, hazırlığını yaptığı yeni anayasa taslağını Meclis'e sunacak

Barodan anayasa taslağı

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Eralp Özgen, "Anayasada özgürlük söyleniyor altında ise 'ama' diyerek öyle istisnalar getiriyor ki, özgürlüğün tamamı yok oluyor" dedi

ERZURUM - Türkiye Barolar Birliği Başkanı Eralp Özgen, Türkiye'nin yeni bir anayasaya ihtiyacı olduğunu belirterek, mevcut anayasanın özgürlüklere karşı olduğunu söyledi.

Eralp Özgen yaptığı açıklamada, Barolar Birliği'nin hazırlığını yaptığı yeni anayasa taslağını öneri olarak Meclis'e sunacaklarını söyledi. Anayasada özellikle özgürlükler açısından çok eksik hükümlerin bulunduğuna dikkat çeken Özgen, "Bir arkadaşımız anayasamıza 'amayasa' adını vermiş. Çünkü, anayasada özgürlük söyleniyor altında ise 'ama' diyerek öyle istisnalar getiriyor ki, özgürlüğün tamamı yok oluyor" diye konuştu.

"Anayasa kısa olmalı" diyen Özgen, "İhtiyacımız olan anayasada, temel ilkeler, temel unsurlar ortaya konmalı, devletin ve parlamentonun yapabileceği şeylerin sınırları belirlenmeli. Onun dışında normal yasalarda yeralması gereken ayrıntıların anayasada yer almasına hiç gerek yok" diye konuştu.

Anayasada yargı bağımsızlığını sağlayacak ve güçlendirecek ilkelerin yer alması gerektiğini de vurgulayan Özgen, "Savunmanın yargının ayrılmaz bir unsuru olduğunu da vurgulayacak hükümlere ihtiyaç var" dedi.

Avukatlara eleştiri

Özellikle son zamanlarda bazı avukatların cezaevinde tutuklu bulunan bir çetenin veya örgütün liderinin adına basın açıklaması yaptığını anlatan Özgen, bunun avukatlık mesleğine zarar veren davranışlar olduğunu söyledi.

Cezaevi protokolüne, cezaevlerine girerken yapılan üst aramasına karşı olduklarını belirten Özgen, "avukata uygulanan fiziki arama onur kırıcıdır" diye konuştu. Özgen, cezaevine girerken birçok avukatın ayakkabılarının çıkartılarak terlikler verildiğini kaydetti.

Okyay: İdam cezası kalkacak

ABD Ankara Büyükelçisi Mark Parris'in verdiği resepsiyona katılan Ankara DGM hakimi Turgut Okyay,"İdam kesinlikle kalkacak. Hiç şüpheniz olmasın" dedi

ANKARA - Ankara DGM hakimlerinden Turgut Okyay, idam cezasının, tatile giren TBMM'nin açılmasıyla birlikte kaldırılacağını söyledi. Okyay, "Hepimiz için hayırlı olan bu olacak" dedi.

PKK lideri Abdullah Öcalan'ın İmralı'daki yargılamasında mahkeme başkanı olan hakim Okyay, ABD Ankara Büyükelçisi Mark Parris'in önceki gün verdiği bir resepsiyona katıldı. Resepsiyonda Öcalan'ın yargılamasını izleyen Almanya'nın Ankara Büyükelçiliği'nde görevli 2. Katip Peter Matthias Reuss'la koyu bir sohbete giren Okyay, Türkiye'de idam cezasının yakın bir zamanda kaldırılacağını söyledi. Okyay, Ress'un "idam cezasının kaldırılması"yla ilgili sorusuna, "İdam kesinlikle kalkacak. Hiç şüpheniz olmasın" diye yanıt verdi. Okyay, şöyle devam etti:

"Türkiye bu adımı atacak. Türk Ceza Kanunu'na ilişkin çalışmaları sürdüren Komisyon bu hafta çalışmalarını tamamlıyor. Yeni TCK'da idam cezası yer almıyor. İdam cezası TBMM'nin açılışıyla kaldırılacak."

Okyay, Ress'un, "MHP'nin tutumu sizi endişelendiriyor mu?" şeklindeki sorusuna ise "Hayır, TCK için Meclis aritmetiği uygun. Biz anayasa değişikliğinden söz etmiyoruz. İdam cezası kaldırılıyor. Hepimiz için hayırlı olan bu olacak. Türkiye'de çok olumlu gelişmeler yaşanıyor. Biz bunların üstesinden geleceğiz" yanıtını verdi.

FP'li Veysel Candan Okyay'a cevap verdi

FP idam için 'ses bekliyor'

FP Genel Başkan Yardımcısı Veysel Candan, Okyay'ın 'İdam kalkacak' şeklindeki açıklamasıyla ilgili olarak, "Bu konu Anayasa değişikliği gerektirir. Kamuoyunda müzakere edilerek değişiklik yapılmalıdır. Bu konu dahil olmak üzere toplum isterse kimse hayır diyemez. Kamuoyundan gelecek sese göre hareket etmek doğru olur" diye konuştu.

İtalya Senatosu'nda idama karşı konferans

AB'li vekiller bir araya geliyor

AB üyesi 15 ülkenin parlamenterleri, İdama Karşı Komite'nin İtalya Senatosu'nda düzenlediği 'İdam Cezasına Karşı Avrupalı Parlamenterler' adlı konferans için bugün Assisi kentinde biraraya geliyor. AB üyesi ülkelerden senato ve meclis başkan ve başkan yardımcılarının da katılması beklenen konferansta, uluslararası birçok kuruluşun da üst düzeyde temsil edilmesi bekleniyor.

FP'den halkla ilişkilere katkı!

FP'nin, hazırladığı 'halkla ilişkiler' broşüründe ilginç tespitler yer alıyor

Nazif İFLAZOĞLU / ANKARA

Fazilet Partisi (FP) 'halkla ilişkiler' alanına yeni bir boyut getirdi. FP, halkla ilişkileri "FP kadrolarının ülkemizde yaşayan her sınıf ve kademedeki insanların düşünce ve davranışlarını arzu edilen yönde etkilemek ve geliştirmek için yaşanılan ortamdaki her türlü vasıta ve kurumlardan istifade ederek gayelerimiz doğrultusunda yapılan çalışmaların tamamıdır" şeklinde tanımladı.

FP Halkla İlişkiler Başkanlığı tarafından, parti örgütlerine gönderilmek üzere hazırlanan "Halkla İlişkiler" isimli broşürde, konuya değişik bir bakış açısı getirildi. Dikkat çekici ve ilginç tespitlerle dolu olan broşür, FP'nin, "Halkla İlişkiler alanına katkısını ortaya koyan içeriğe sahip bir çalışma" şeklinde değerlendiriliyor. Broşürde, halkla ilişkilerin klasik bir tanımından hareket edilerek, halkla ilişkilerin "Faziletçi" bir tanımına ulaşılıyor. Halkla ilişkilerin FP'yi "Çalışanlara, seçmenlere, ilişkide olduğu kurum ve kişilere sevdirme ve saydırma sanatı" olduğu tespitinin yapıldığı broşürde, halkla ilişkiler, "FP kadrolarının ülkemizde yaşayan her sınıf ve kademedeki insanların düşünce ve davranışlarını arzu edilen yönde etkilemek ve geliştirmek için yaşanılan ortamdaki her türlü vasıta ve kurumlardan istifade ederek gayelerimiz doğrultusunda yapılan çalışmaların tamamıdır" şeklinde tanımlanıyor.

Halkla ilişkilerin önemi anlatılırken, bu ilişkilerin topluma ulaşmada en önemli ve etkin araç olduğunun altı çizilerek, "Halkla ilişkileri iyi kullanan siyasi partilerin yaptıkları onca zulme rağmen nasıl tekrar tekrar iktidara geldiğini düşünürsek, bu faaliyetin önemi daha kolay kavranabilir" şeklinde ilginç bir saptamada da bulunuluyor.

E-mail önerisi

Halkla ilişkilerde haberleşme sisteminin iyi ve düzenli kurulmasının başarılı olmak için zorunlu olduğuna işaret edilen broşürde, klasik haberleşme araçlarının yanında, e-mail gibi araçlara da yer verilmesi dikkat çekiyor.

Çiftçi gibi sabırlı ol

Halkla ilişkiler görevlisinin bir "çiftçi gibi sabırlı olmasının" zorunlu olduğuna dikkat çekilen broşürde, halkla ilişkiler çalışması bir ağacın büyümesine benzetilerek şu "çarpıcı" görüşlere yer veriliyor: "Ağacın yetişmesi, bitkinin büyümesi nasıl aylarca yıllarca zaman alıyorsa halkla ilişkiler çalışmasının da verimli hale gelmesi için sabır ve sebatla sürekli çalışıp özen göstermeliyiz."

Mesut Yılmaz hükümeti şekillendirir

ANKARA - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan, son günlerde ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın hükümette yer alması konusunun gündemde olduğunu ve bu konudaki değerlendirmesinin sorulması üzerine "Hem Sayın Başbakan, hem Sayın Bahçeli, Genel Başkanımız Mesut Yılmaz'ın kabinede, hükümette yer almasını arzu ettiklerini ortaya koymuşlardır" dedi.Kanaatine göre, Yılmaz'ın hükümette yer almasının, hem hükümet çalışmalarının daha süratlenmesi ve şekillenmesi, hem de kendi açılarından yararlı olacağını kaydeden Okuyan, şöyle devam etti: "Hükümet çalışmaları sırasında birçok konu Bakanlar Kurulu'nda ele alınıyor. O açıdan ANAP Genel Başkanı'nın dışarıda kalmış olması, bence iletişim bakımından da belki zaman zaman zorluğun yaşanmasına sebep olabilir. Faydalı olacağını düşünüyorum, ama Sayın Genel Başkan'ın takdiridir. Sayın Genel Başkan böyle bir karar verirlerse, zannediyorum, 10-15 gün içinde ortaya çıkar, sonuçlanır."

'Parmak hesabıyla aklama olmaz'

ANKARA - CHP Ankara İl Başkanı Levent Gök, parti binası önünde basın toplantısı düzenledi. Türkiye'nin, Susurluk kazasıyla ortaya çıkan durumdan bu yana temiz toplum mücadelesinde büyük uğraş verdiğini sandıklarını belirten Gök, yolsuzluk ve suistimallerin arkasının kesilmediğini söyledi. Levent Gök, soruşturma komisyonlarında ve sonrasındaki Genel Kurul oylamalarında partilerin birbirine verdiği desteği üzüntü içinde gördüklerini ifade ederek, "Türk halkının temiz toplum idealleri yıkıldı" diye konuştu. Bu sonuçların kamuoyu nezdinde gerçek aklama olmadığını kaydeden Gök, "Yargıdan kaçarak Meclis'te birbirlerini parmak hesabıyla aklayanlar yanılıyor" dedi.Türkiye'de şimdiye kadar yolsuzlukları temizleyecek güce rastlamadıklarını belirten Gök, bunu "halkın gücü"nün sağlayacağını, bunun da yegane güç olduğunu kaydetti. Gök, daha sonra üzerinde "Halkın Gücü" yazılı bir "deterjan" kutusunu yere boşalttı.

DTP lideri İsmet Sezgin yollara düştü

ANKARA - Demokrat Türkiye Partisi (DTP) yeniden yapılanma çalışmaları çerçevesinde, ülke genelinde yapacağı gezilerle halkın sorunlarını, dert ve dileklerini dinleyecek. DTP Genel Başkan Vekili İsmet Sezgin, bu proje çerçevesinde Batman, Siirt, Bitlis, Muş, Bingöl, Tunceli, Elazığ ve Malatya'yı kapsayan gezisine başladı. Sezgin'e DTP Genel Başkan Yardımcısı Mahmut Yılbaş ve GİK üyesi Ferit Bora'da eşlik ediyor. DTP heyetleri halkla ve sivil toplum örgütleriyle görüşerek ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal durumu anlatacak, çözüm konusundaki görüş ve projelerini aktaracaklar.

ANKARA GÜNLÜĞÜ

Varlık ÖZMENEK

Demirel, Ecevit... Haydi Diyarbakır meydanına

DSP Parti Meclisi toplantısı... Basına kapalı bölümü... Genel Başkan Diyarbakır'a yaptığı son geziyi anlatıyor...

İlk tanıtma yazısından (jenerik) önce başlayan filmler vardır. Şu yukarıdaki ilk giriş sahneleri de öyle. Bir de korkunçlu fon müziği ekleyin. Müziği fona alırken Genel Başkan ve Başbakan'ın sesini yükseltin...

Ne diyor Ecevit?

. 'Bölge halkının, HADEP'in etkisinden kurtulmaya başladığı izlenimlerini edindiği...'

... ile birlikte kendisine ulaşan istihbari bilgiler!

Neymiş o?

"... CHP'nin, HADEP ile işbirliği yaptığı duyumunu aldım. Bunu CHP'nin yapmasından büyük üzüntü duydum. Bu işbirliği sürerse, kamuoyuna açıklama yapmayı düşünüyorum..."

Son'u başlangıca alıp konunun psikolojik çözümünde yoğunlaşan filmler vardır. Sağlam senaryo, usta yönetmen, iyi oyuncular ister. Baş oyuncunun yanı sıra hatta ondan da önce çok iyi yardımcı oyuncular ister. Zor filmlerdir bunlar. Riskli filmlerdir.

Türkiye hep bu filmi çeviriyor.

35 yıl önce, meydanın TİP'e bırakılmaması gerekiyordu; tabii, TİP'le birlikte toplumun ileriye dönük, gelişmeci, uygarlıkçı toplumsal özlemine papuç bırakmamak gerekiyordu...

Bugün ise Türkiye partisi olma ilk kalkış noktasından ve çabasından başkaca bir tersliğine rastlanmayan HADEP'e yine o meydan bırakılmamaya çalışılıyor. Üstelik o HADEP, Kopenhag Kriterleri'ne en uygun parti. İşte size ilgili madde: "Devlet ile siyasal partiler arasında mesafe bulunmalı, siyasi partiler devletle içiçe girmemelidir..."

★ ★ ★

35 yıl önce meydanı bırakmamak için TİP'i sağdan 'silahlı meydana' çekmek amaçlanırken, soldan da 'ortanın solu' ile sarmalayıp "Toprak İşleyenin, Su kullananın" sloganı ile bastırmak gerekiyordu...

Hiç kimse şaşırmasın.

Araştırmacı bir gazeteci için TBMM'nin 1966 yılı tutanaklarından devrin Başbakanı Süleyman Demirel'in "200 bin kişinin silahlandırılmasından" söz ettiğini bulmak hiç de zor değildir.

Yine aynı yıllarda CHP'nin "Ortanın Solu" kanat bindirmesinde Bülent Ecevit'in Ege cenahında Mao'dan çalıntı sloganın seslendirildiğini anımsamak gene zor bir şey olmaması gerekir.

Silahla ve yalanla kuşatılan TİP'in, ikisine de itibar etmeyen belgesi 1978 tarihli "Demokrasi İçin Plan 1978-1982" adlı 750 sayfalık uygarlık projesi de diyebileceğimiz yapıttır.

Basında bir tek sözcük çıkmamış, kıyım, yıkım ikinci kez kapatım ile sürmüştür.

Beş, on, onbeş, yirmi, yirmibeş, otuz... Bugün otuzbeş yıllık 'meydan savaşı' sonucunda dönülüp bakıldığında, meydan TİP'e bırakılmamıştır. TİP meydanda yoktur.

Eğer bu zafer ise müthiştir.

Ne olmuştur?

Süleyman Demirel'in 35 yıl önce dayandığı en büyük güç Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) bugünkü Başkanı Fuat Miras şöyle diyor: "(...) 17 Ağustos 1999 tarihinde yaşadığımız deprem felaketi çok acı bir biçimde göstermiştir ki, ülkemizde sistem gerçekten çökmüştür. Depremde binlerce ölü verdikten sonra anladık ki, 'köylüleşmeden şehirleşmeye' ve 'tarım toplumundan sanayi toplumuna' başarılı bir geçiş yapamamışız. Bunun sorumlusu, hiç kuşkusuz, bizi kısır bir döngü içinde tutan siyasal, ekonomik ve toplumsal sistemimizdir. (...) Bu sistem toplumumuzu kısır bir döngü içinde tutarak, birbiri ile zıtlaşmasına ve toplumsal gerginliğin artmasına neden olmaktadır. Bunun sonucunda da sık sık tıkanıp müdahaleye maruz kalmaktadır..." (TOBB Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Önerisi Anayasa 2000, Önsöz.)

Fuat Miras böyle söylemektedir. TÜSİAD eski danışmanlarından Milliyet yazarı Güngör Uras "Ne ezen, ne ezilen hakça, insanca düzen(!)" başlıklı yazısına "Biz yıllarca Ecevit'in peşine neden düştük?" sorusuyla başlayıp, özetlemektedir: "(...) Eski hamam eski tas / Kitap çıksın, formalite yerini bulsun / Oğlum Ahmet yoluna devam et stratejisi ve planı!.." (19 Haziran)

★ ★ ★

Bugün değil yıllarca önce Kopenhag Kriterleri'nden çok önce oluşması istenen Türkiye Kriterleri'ni Behice Boran "Selam Türkiye'nin Aydınlık Geleceğine" diye selamlıyordu.

Bugün HADEP ne söylüyor? Ne yapıyor?

Bir canlı yayında Diyarbakır meydanında tartışılsın, konuşulsun. Bakarsınız, Türkiye'nin selamlanacak aydınlık geleceği, Diyarbakır'da (gizli-saklı da değil) çoktan açığa çıkan "İnsanlık" enerjisinde parlayabilir.

Silahsız ve yalansız uygar bir platformda, harkesin gözüönünde ve insanlığı sabote etmemek kaydıyla 'silahlı' ve 'yalanlılar' da güven içinde serbestçe konuşabilmeliler.

Ellerini bellerine değil, dillerini belleklerine, yüreklerine götürsünler.

Karar isterseniz artık halkın olsun...

Yer; 'mıntıka' değil, 'meydan' olsun. (Mıntıka: Yeryuvarlağı üstündeki bölge, kuşak, yasak bölge.)

Sayın Demirel, Sayın Ecevit. Ne dersiniz?

Sizde var mı böyle bir irade?

Olsaydı, böyle mi olurdu?

Fazilet Partisi, sonbaharda DSP-ANAP ve DYP hükümeti kurulacağını iddia etti

Yeni hükümet tartışması

Geçtiğimiz hafta Meclis'te aklanma yönünde çıkan soruşturmaların yankısı sürüyor. FP, aklamaların sonucu olarak ekimde DYP'nin de içinde yer alacağı yeni bir hükümet kurulacağını iddia etti

DYP'li Ekinci, FP'nin iddialarına açık kapı bıraktı. Ekinci, başarısız bir hükümetin içine girmek istemeyeceklerini belirterek, "Ama mecbur olunca da görevden kaçmayız" dedi

Sezer'e güven mektubu | ANKARA - Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, Tunus'un Ankara Büyükelçisi Muhammed Lessir'i, Çankaya Köşkü'nde kabul etti. Ankara'ya yeni atanan Büyükelçi Lessir, kabulde, Cumhurbaşkanı Sezer'e güven mektubunu sundu, sekreteryasını takdim etti. FOTO: AA

ANKARA - FP Genel Başkan Yardımcısı Veysel Candan, soruşturma komisyonlarındaki aklamaların sonucu olarak ekim ayında DSP-ANAP-DYP hükümetini kurulacağını iddia etti. Candan'ın iddialarıyla ilgili DYP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Ekinci'nin, başarısız bir hükümetin içine partisinin girmek istemeyeceğini belirterek, "Ama mecbur olunca da görevden kaçmayız" demesi dikkat çekti.

Veysel Candan, düzenlediği basın toplantısında, soruşturma komisyonlarındaki aklamaları "siyasette ahlak krizi" diye değerlendirdi. Hükümetin icraattaki kırık notuna karşın aklamada tam not aldığını kaydeden Candan, "Aklamaların siyasi sonuçları da olacaktır. Muhtemelen önümüzdeki günlerde DSP-ANAP-DYP hükümeti gündeme gelecektir" dedi.

Candan, yeni hükümet iddiasına ilişkin gerekçelerini açıklarken de, DYP'nin oylamalara katılmayarak topu taca attığını, DYP ve ANAP yöneticilerinin görüşmeleri sürdürdüklerini, her iki partinin yapılan anketlerde barajın altında görüldüğünü anlatarak, şöyle konuştu:

"Mesut Yılmaz da hükümete girişini geciktirdiğine göre, muhtemeldir ki önümüzdeki ekim ayında DSP-ANAP-DYP hükümetinden bahsedilebilir"

Hasan Ekinci

DYP'den açık kapı

Parti olarak yıpratıcı bir muhalefet izlemediklerini vurgulayan DYP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Ekinci de, Türkiye'nin yangın yerine döndüğünü, ülkenin sosyal patlamaya doğru gittiğini belirterek, "kuş-kurt-arı muhabbetinin" ülkeye büyük zarar verdiğini ileri sürdü.

Hükümetin enflasyon programına karşı toplumun inancını yitirdiğini de vurgulayan Ekinci, "Bu hükümet için yaz tatili bir can simidi oldu. Çatlayan vapuru tamir edebilir miyiz diye düşünenler olabilir. Hükümet gemisi su almaya başladı. Bu gemi sonbaharda eğer tedbirler alınmazsa sıkıntılı bir duruma gelecektir" dedi.

"İnşallah ekimden sonra millete reçeteleri ile halkın önünde oluruz" diyen Ekinci, "sonbaharda hükümet değişikliği mi bekliyorsunuz" yönündeki bir soruya ise başarısız bir hükümetin içine partisinin girmek istemeyeceğini, ancak hükümetin fazla gitmeyeceğinin görüldüğünü vurgulayarak, "Ama mecbur olunca da görevden kaçmayız" diye yanıt vermesi dikkat çekti.

Veysel Candan

Bir tek FP temiz!

ANKARA - FP Genel Başkan Yardımcısı Veysel Candan, FP dışındaki partilerin Meclis soruşturma komisyonu raporlarının TBMM Genel Kurulu'nda oylanması sırasında "ilkesiz bir siyaset örneği" verdiğini savunarak, TBMM'nin kamuoyu önündc saygınlığını yitirdiğini ifade etti.

Candan, parti genel merkezinde düzenlediği basın toplantısında, Meclis'te 14 soruşturma komisyonu raporunun sonuçlandırıldığını hatırlatarak, siyasette bir "ahlak krizi"nin yaşandığını öne sürdü.

FP dışındaki partilerin Meclis soruşturma komisyonu raporlarının TBMM Genel Kurulu'nda oylanması sırasında "ilkesiz bir siyaset örneği" verdiğini savunan Candan, TBMM'nin saygınlığını yitirdiğini ifade etti.

'Asker vesayeti sürüyor'

Türkiye'nin temel hak ve özgürlükleri tartışmaya devam ettiğini belirten Candan, sivil ve demokratik bir anayasaya acilen ihtiyaç duyulduğunu söyledi. Türkiye'nin ekonomik ve siyasi yönden içine kapandığını ve dünyadan koptuğunu savunan Candan, şöyle konuştu:

"Türkiye'de askeri vesayet sürmektedir. Hiçbir kurum ve kişi, hukukun üstünde değildir. Türkiye'de insan hakları ihlalleri, işkence ve yargısız infaz vardır. Yargı siyasallaşmıştır. Düşünce, suç sayılmaktadır. Eyleme bulaşmayan siyasi partiler hakkında dava açılmaktadır. Türkiye, bir polis devleti görüntüsü çizmektedir. Çözümümüz, sivil ve demokratik bir anayasadır. Mutlaka bir anayasa değişikliği gündeme getirilmelidir."

Candan, RTÜK Yasa Tasarısı ile Meclis'in by pass edilmeye çalışıldığını da ileri sürerek, "RTÜK Yasası Genel Kurul'a inmeden önce hükümeti uyarıyoruz. Bu yasa ile kurum siyasallaşmaktadır, ideolojik bir çehre verilmektedir" dedi.

Bahçeli Yılmaz'a 'pardon' diyor

ANKARA - DYP Genel Başkan Yardımcısı Hasan Ekinci, parti genel merkezinde düzenlediği basın toplantısında, soruşturma oylamalarıyla ilgili medyada "aklama-karalama" şeklinde yayınlar yapıldığını belirterek, "Bu sapla samanı karıştırmadan başka birşey değil" yorumunda bulundu. MHP'nin bu süreçte izlediği politika nedeniyle hem kendisinin hem de hükümetin yara aldığını iddia eden Ekinci, Mesut Yılmaz'a yönelik olarak Devlet Bahçeli'nin hükümete girmesi çağrısını ise şöyle değerlendirdi:

"Sayın Bahçeli, Yılmaz'ın hükümete girmesi için bugün vize veriyor ama dün söylediklerini zannediyorum aklından çıkarmış.

'Sevk edilmese dahi aklanmış sayılmaz' diyeceksiniz, sonra dönüp 'beraber çalışacağız' diyeceksiniz. Böyle kısa vadeli politikalar hem kendisini, hem hükümeti zor duruma düşürmüştür.

Burada Sayın Bahçeli, Yılmaz'a adeta pardon diyor. Bu pardon denecek bir hadise değil. Siz en ağır suçlamalar yapıyorsunuz, sonra 'gelin yola devam edelim' diyorsunuz. Bu tezattır."

Köprüde F Tipi protestosu

İSTANBUL - Tutuklu Aileleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (TAYAD) üyesi bir grup aile, F Tipi cezaevlerini protesto etmek için, Boğazici Köprüsü'nü trafiğe kapattı. Boğaziçi Köprüsü'ne dün saat 13.00 sıralarında minibüsle gelen tutuklu yakını bir grup, köprüde "Hücreler ölümdür" yazılı büyük siyah bir pankart açtı. Üzerlerine, "Hücreler ölümdür karşı çık" yazılı önlükler giyen aileler, daha sonra Boğaziçi Köprüsü'nü bir süre trafiğe kapattı. "Hücreler ölümdür izin vermeyeceğiz", "Çocuklarımızı hücrelere sokturmayacağız" sloganlarını atan ailelere, yaklaşık 10 dakika sonra köprüyü koruyan görevli polisler müdahale etti. Polis aileleri ticari taksilere bindirerek köprüden uzaklaştırdı.

Karakolda dayak iddiası

İSTANBUL - Büyükçekmece'ye bağlı Kıraç Beldesi'nde jandarmalar tarafından gözaltına alınan Ercan Şahin, M.A. (17) ve M.Ö. (17) adlı kişiler, Kıraç Jandarma Karakolu'nda dayak yediklerini iddia ettiler. Kıraç'ta Temsa adlı bir inşaat şirketinde elektrik işçisi olarak çalışan ve şirketin şantiyesinde kalan Ercan Şahin, 29 Haziran'da jandarmalar tarafından gözaltına alındığını belirtti. Gözaltına gerekçe olarak "askerin karşısında tespih sallaması"nın gerekçe gösterildiğini ifade eden Şahin, şunları söyledi: "Soyadını bilmediğim 'Murat' isimli bir astsubay, tespih sallamamı bahane ederek, 'Niye artistlik yapıyorsun?' dedi. Öyle bir şey olmadığını söyleyince de, "Askeri gördüğün zaman 'hazırol'a geçeceksin" diye bağırdı. Sonra da dövmeye başladı. Dayak, Kıraç Jandarma Karakolu'nda da devam etti." Aynı şantiyede kalan M.A. ve M.Ö. adlı kişiler de, 26 Haziran'da aynı astsubay tarafından gözaltına alındıklarını anlatarak, "Saat 22.00 sıralarında kahveye gidiyorduk. Kimlik istediler. Biz çıkarıyorduk. Bu sefer 'Neden geç çıkarıyorsunuz?' deyip vurmaya başladılar. Daha sonra da Kıraç Jandarma Karakolu'na götürüp dövdüler. Yarım saat sonra da serbest bıraktılar" dediler.

Gözaltılar kınandı

BİNGÖL - HADEP Bingöl İl Başkanı Niyazi Azak, partisinin bir çok il ve ilçe yöneticisinin gözaltına alınmasına tepki gösterdi. İstanbul Bayrampaşa teşkilatına yönelik baskın ve gözaltının ardından Diyarbakır'a bağlı Bismil İlçe Başkanı ve 5 ilçe yöneticisinin tutuklandığını, ardından Tunceli İl Örgütü Başkanı Hıdır Aytaç ile İlçe Başkanının gözaltına alındığını hatırlatan Niyazi Azak, bütün bunların Ecevit'in açıklamalarının hemen sonrasına denk düştüğüne dikkat çekerek HADEP'e yönelik baskıları kınadığını belirtti. Azak, Ecevit'in söylemlerinin aksine "meydanların HADEP ile coşacağını" kaydederek, "Halkımız yanlış ve ırkçı politikaları mahkum edecek güçtedir" dedi.

Kadın kolları başkanına soruşturma

ADANA - PKK lideri Abdullah Öcalan'ın sağlık durumuna ilişkin yaptığı basın açıklaması nedeniyle HADEP Adana Kadın Kolları Başkanı Meryem İzgi hakkında "bölücülük ve PKK propagandası" yaptığı gerekçesiyle soruşturma başlatıldı. İzgi, Adana Kadın Kolları üyesi olduğu sırada yaptığı açıklamayla ilgili dün DGM Savcılığı'na ifade verdi. İddiaları reddeden İzgi, Türkiye'de son bir yıldır barış ortamının yaşandığını belirterek, barış sürecinin de Öcalan'ın sağlık durumuyla ilintili olduğunu belirtti. Bu arada, önceki gün HADEP Yüreğir ilçe binasında gerçekleştirilen Adana Kadın Kolları kongresinde başkanlığa Meryem İzgi getirildi.

Göçzede 'kendi köyüme dönmek istiyorum' diyor, hükümet 'köy-kent'te ısrar ediyor

Köye dönüş veya köy-kent

Mevlüt BOZKUR - Hüseyin DENİZ - İsmet BAKAÇ / DİYARBAKIR

Hükümetin, köye dönüş konusunda ortay koyduğu "köy-kent" projesi ile göçzedenin talepleri uyuşmazken, sivil toplum örgütleri de göçzedenin köyüne dönüş talebine destek veriyor

Başta Diyarbakır ve Van gibi illerin yanı sıra İstanbul ve İzmir gibi metropollerde de ciddi ekonomik ve sosyal problemlere yol açan göç sorununun çözümü konusunda beliren umut ışığı, hükümetin dönüş politikası nedeniyle çözümsüzlüğe sürükleniyor.

Hükümetin köye dönüş için ortaya koyduğu ve Başbakan Ecevit'in Diyarbakır gezisi esnasında da dile getirdiği "merkezi köy" ya da "köy-kent" projesi, göçzedenin talepleriyle uyuşmuyor.

Belli sayıda köylerin birleştirilmesiyle oluşacak merkezi köylere dönmeleri istenen göç mağdurları kendi köylerine dönmek istediklerini belirtirken, nüfusu son 5 yılda birkaç katına çıkan Diyarbakır'da'daki sivil toplum örgütleri meslek odaları da "köy-kent" projesinin sorunu çözemeyeceğinden yana.

Göçzedenin kendi köyüne dönme talebinin son derece makul olduğunu belirten Ticaret Borsası Başkanı Fahrettin Akyıl, geri dönüşe izin verilmesi halinde köylünün bir yılda devletin ekonomik desteğine ihtiyaç duymaksızın toparlanacağını ifade ediyor.

Ziraat Odası Başkanı Bahri Erdem de sorunun ancak göçzedenin kendi köyüne dönüşüyle kalıcı bir çözüme ulaşacağı görüşünde.

Esnaf'ın tahammülü yok

Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Eşref Tanrıverdi, dönüşün sadece göçzedeyi değil, toplumun tüm kesimlerini rahatlatacağına dikkat çekiyor; "Esnafın, sanatkarın artık zaman kaybetmeye tahammülü yok. Bir an önce bu sorunun çözülmesi gerekiyor. Göç edenler toprağına dönmeli, üretim yapmalıdır. Köylü kadar esnaf ve sanatkarın yaşaması da bu üretime bağlıdır. Özellikle sanatkar, ürettiği malları köylüye satar, köylü de bu araçlarla yaptığı üretimi şehre getirip esnafa satar. Yani para burada kalır."

Bari KARHAN

Eşref TANRIVERDİ

Zülküf KARA

Ecevit'in 20 yıllık projesi

Ecevit'in "köy-kent" projesini 20 yıldır dile getirdiğini ve bu modelin çözüm olmayacağını belirten Mimarlar Odası Diyarbakır Şube Başkanı Bari Karhan ise şöyle diyor, "Köye dönüş işi, Ecevit'in projesini bir anlamda besledi. Alt yapı hazır olsa belki bu projeye bu denli karşı çıkılmaz. Ayrıca 15 yılda 3 bine yakın köy boşaltıldı. Bu köylerden giden insanlar nereye dönmek istiyorlarsa oraya gidebilmelidir. Dolayısıyla bu talep ile köy-kent uyuşmuyor. Eğer ben köyümden koparılmışsam; o zaman benim arazim neredeyse, nerede ekin biçebiliyorsam, tarlam bağım-bahçem neredeyse orada yaşarım. Toprağımdan uzağa yerleştirilmişsem bunun adı geri dönüş olmaz. Köy-kent yerine yakılan, yıkılan köylerin inşa edilmesini de isteyen Bari Karhan, AB'nin köye dönüş için alternatif bir proje hazırlığı içerisinde olduğunu ve yaklaşık bir ay önce Helsinki'den bir heyetin Diyarbakır'da bu konuya ilişkin çalışma yaptığını bildiriyor.

Çok uzun bir süre alır

"Köy-kent"e sıcak bakmayan bir diğer sivil toplum kuruluşu da İnşaat Mühendisleri Odası. Oda Başkanı Zülküf Karatekin projenin ABD'nin Vietnam'da yaptığı etrafı tel örgüleriyle çevrili köyleri çağrıştırdığını söylüyor. Projenin gerçekçi olmadığını vurgulayan Karatekin, "Köy-kent bir iki köy için değil, yakılıp yıkılan 3 binin üzerinde köye karşılık ortaya atılıyor. Bu üç bin köyün ihtiyacını karşılayacak altyapısı ve hizmetleriyle donanımlı bir köy-kent kısa sürede hazırlanabilir mi? Bu çok uzun süreyi alır. Marmara gibi sanayinin kalbi durumundaki bir bölgede, yardım akmasına rağmen deprem mağdurları hala çadırda yaşıyor. Bu projenin alacağı süreyi artık siz düşünün" diyor.

'EMPOZE' PROJE

Köy-kent nedir?

"Köy-kent" projesi MGK'nin 16 Aralık 1996'da hazırladığı "Terörle Mücadelede Sorunlar ve Çözüm Önerileri" adlı raporunda yer aldı. Raporda "Boşaltılmış köy ve mezralardan göçettirilenler ile dağınık olan yerleşim birimlerinin birleştirilerek Köy-kent projelerinin hayata geçirilmesi" karar altına alınırken, "bunu teşvik etmek için de kurulacak olan "Köy-kentlere yol, eğitim, güvenlik ve sağlık gibi her türlü hizmetin götürüleceğinin empoze edilmesi" benimsendi. "Empoze" kelimesi Türk Dil Kurumu'nun hazırladığı sözlükte "Bir şeyi zorla benimsetme, kabul ettirme" olarak geçiyor.

57. Hükümet'in programında da Köy-kent şöyle ifade ediliyor: "Birbirine yakın köyler arasında işbirliği ve eşgüdüm sağlanarak, altyapı hizmetlerinin ve sosyal hizmetlerin tüm köylülere daha düşük maliyetle ulaşması gerçekleşecek ve böylece köylüler kentlerdeki olanaklara yerlerinden olmaksızın kavuşabileceklerdir."

Madem güvenlik sağlandı...

Vahdettin Yeşil (ANAP Diyaarbakır İl Başkanı): "Özellikle Lice, Kulp ve Hani köylerinden muhtarlar geri dönmek istediklerine dair dosyaları bize iletiyor. Sadece merkeze bağlı 80 köy ile 382 mezra boşaltılmış durumda. Valilik bu köylerden 9'u için 'Geri dönmeleri sakıncalı değildir' diye bildirmiş. Diğerleri için sakınca nedir bilmiyoruz. Madem güvenlik sağlanmış neden hala sakıncalı deniliyor? Köy-kent olacağı açıklanan Kulp'a bağlı İslamköy'de "Vatandaşa anahtar teslim edilecek" denildi. Aldığım duyumlara göre bu gerçekleşmeyecek. Köylerine dönmek isteyenlere arsa tahsisi ve 1 veya 1.5 milyar maddi yardımda bulunulacak. 1.5 milyar lira ile vatandaş tuvalet bile yapamaz. Halk ana-baba ocağına dönmeli.

Kerim Ağırakça (CHP Mardin İl Başkanı): Batıdaki depremzedelere milyarlarca yardım eden devlet, bölgede 20 yıldır yaşanan deprem nedeniyle köyleri yakılıp-yıkılan insanlara yardım etmeli. Geri dönüş koşullarının hızlanması için seferberlik ilan edilmeli. Köy-kent projesinin hayata geçirilmesi imkansız bir proje. İnsanlar kendi köyünde, sabah-akşam arazisiyle uğraşmak ister. Sabah gidip akşam tekrar Köy-kent dedikleri yerlere döndüremezsiniz. Bu sorunun çözümü için güçlü bir siyaset ve güçlü bir iktidar gerekir.

Cemil Aydoğan (İHD Mardin Şube Başkanı): Boşaltılan 3 bin 600 köyün yeniden inşası için tüm masrafların karşılanması gerekiyor. Ama hükümet bunun yerine açık cezaevleri öneriyor. Köylerine dönmek isteyen insanlar bizlere yaptıkları başvurularda ne Ecevit ne de valilerinin dayattıkları dönüşü benimsiyor. Geri dönüş barış için önemli bir adım olacak. Göçzedelerin kendi özgür iradeleriyle köylerine dönmelerine izin verilmesi gerekir.

Güney Afrika eski Cumhurbaşkanı Frederick Williem de Klerk:

Ayrımcılık savaştan tehlikeli

İSTANBUL - Güney Afrika Cumhuriyeti eski Cumhurbaşkanı Frederick Williem de Klerk, "Barışa en önemli tehdit savaşlar değil, farklı etnik, kültürel ve dini toplumların bir arada yaşayamamalarıdır" dedi. De Klerk, herkesin kendi dilini kullanma, dilinde öğretim ve kültürünü geliştirme hakkına sahip olduğunu belirtti.

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı'nın (TESEV) davetlisi olarak İstanbul'a gelen De Klerk, Conrad Oteli'nde "21. Yüzyıl'da Barışı Tehdit Eden Etmenler" başlıklı bir konferans verdi. Konferansın açılışında konuşan TESEV Direktörü Özdem Sanberk, De Klerk'in, Güney Afrika Cumhuriyeti'nde ırk ayrımcılığının sona erdirilmesi mücadelesinde Nelson Mandela ile adını tarihe yazdırdığını kaydetti. Frederick Williem de Klerk, dünyada barışın tehditlerle karşı karşıya bulunduğunu ifade ederek, "Barışa en önemli tehdit savaşlar değil, farklı etnik, kültürel ve dini toplumların bir arada yaşayamamalarıdır" dedi. Yeni binyılın en önemli zorluklarından birinin değişik toplumlarınbarış içinde yaşamalarını sağlamak olduğunu kaydeden De Klerk, "Dünyadaki en büyük zorluk, değişik toplumların nasıl mücadele edeceği değil, bir arada yaşamayı öğrenmeleridir" diye konuştu. Toplumlararası ilişkilerin saygı ve sevgi temeline oturması gerektiğine işaret eden De Klerk, Güney Afrika'daki tüm acı ve karmaşıklıkların müzakereler yoluyla çözümlendiğini ve barışın sağlandığını kaydetti.

De Klerk barış görüşmelerinde, kendini adama, karşıtını tanıma ve güç dengesinin önemine değindi.

De Klerk, müzakerelerde geçmişin acılarını geride bırakarak, geleceğe baktıklarını ve güçlü bir anayasa hazırlanarak tüm toplumların hak ve güvenliğinin sağlandığını ifade ederek, "Önemli fedakarlıklarda bulunarak, farklılıklarımızın üstesinden geldik" dedi.

Barış için öneriler

Bu tür müzakereler yapacak olanlara önerilerde bulunan De Klerk, "Görüşmelere kendini adama, karşıtını tanıma ve güç dengesi" kurmanın önemine değindi.

De Klerk, müzakerelerde güvenin de çok önemli olduğunu belirterek, "Bizde bu güven, benimle Mandela arasında oldu" dedi.

Çoğulcu toplumlarda tüm farklılıklara nefes alma imkanı tanınması gerektiğini ifade eden De Klerk, herkesin kendi dilini kullanma, dilinde öğretim ve kültürünü geliştirme hakkına sahip olduğunu söyledi.

Barış içinde birlikte yaşama yolunun mutlaka bulunması gerektiğini ifade eden De Klerk, dünyada bu konuda fazla bir şey yapılmadığını, barışçıl, demokratik ülkelerde yaşayan herkesin dünyadaki çatışmalar nedeniyle tehdit altında bulunduğunu söyledi.

Mayına bir kurban daha

Mardin'in Savur ilçesi kırsal alanına yerleştirilen ve tüm girişimlere rağmen sökülmeyen mayınlar bir kişinin daha hayatını yitirmesine neden oldu

Metin DAĞ / DİYARBAKIR

Mardin'in Savur ilçesinde tarlasına çalışmaya giden bir ailenin içinde bulunduğu traktörün mayına çarpması sonucu bir kişi yaşamını yitirdi üç kişi ise yaralandı. Yaralılar İlçe Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Mardin kırsalında daha önce döşenen ve tüm girişimlere rağmen sökülmeyen mayınlar bir kişinin daha ölümüne neden oldu.

30 Haziran günü, Mardin'in Savur ilçe merkezinden, Serenli köyü yakınlarındaki tarlalarında çalışmaya giden bir ailenin içinde bulunduğu traktör yola döşenen mayına çarptı. Çarpma sonucu meydana gelen patlamada traktör şoförü Mehmet İlhan olay yerinde yaşamını yitirirken, traktör römorkunde bulunan Hatice, Baran ve Sait İlhan isimli kişiler yaralandı.

Patlama sonrası olay yerine gelen köylüler tarafından hastaneye kaldırılan yaralılar tedavi altına alındı.

Mayına basan Hatice Baran ve Sait İlhan'ın yakınlarından Hüseyin İlhan, "İlçe kırsalındaki bir çok noktaya mayın döşenmesinden sonra bugüne kadar bir çok kişi öldü veya sakat kaldı. Mayınların sökülmesi için askeriyeye yaptığımız başvurulara cevap verilmedi. Sorunun giderilmesi için yetkililere çağrıda bulunuyorum" diye konuştu.

Başvurulara cevap yok

Bu arada Mardin'in Dargeçit ilçesinde hayvancılık ve tarımla uğraşan 70 ailenin, ilçe kırsalına döşenen mayınların sökülmesi için 12 Haziran tarihinde İlçe tabur komutanlığı ve Kaymakamlığa yaptıkları başvuruya henüz cevap verilmediği bildirildi.

Bu arada, mayından zarar görenlerin aileleri sorunun devam etmesi halinde TBMM ve AİHM'ye başvuracaklarını kaydettiler. 8 Haziran tarihinde koyun otlatan Remzi Varan (8) isimli çobanının ilçeye 5 km uzaklıkta mayına basması sonucu yaşamanı yitirmesi üzerine 70 aile ilçe yetkililerine başvurmuştu.

Kireçle zehirlendi

ESKİŞEHİR - Eskişehir'de kireç yiyen bir çocuk zehirlendi. Kurtuluş Mahallesi Uzman Sokak'taki evlerinin önünde badana için hazırlanan sulandırılmış kireçten yiyen 2 yaşındaki B.D., bir süre sonra rahatsızlandı. B.D. adlı çocuk, ailesi tarafından hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

Kayıp kuzenler 11 gündür aranıyor

SAMSUN - Samsun'da, 11 gün önce, "işe gidiyoruz" diye evden ayrılan teyze çocuğu 2 genç kız, tüm aramalara rağmen henüz bulunamadı. Kadıköy Mahallesi Kuyu Sokak'ta Songül Torgut (16) ile Anadolu Mahallesi Muş Sokak'ta oturan teyzesinin kızı Gülşah Holat (16), 11 gün önce "işe gidiyoruz" diye evden ayrıldıktan sonra, kendilerinden bir daha haber alınamadı. Birlikte olup olmadıkları bilinmeyen 2 genç kızın ailesi, çocuklarının hayatından endişe ettiklerini belirterek, Cumhuriyet Savcılığı'na başvurdu.

Dayanışma pikniğine polis engeli

ANTEP - HADEP Antep Gençlik Kolları'nın düzenlemek istediği "Dostlarla Barış Adına Dayanışma" pikniği emniyet tarafından engellendi. Gençlik Kolları tarafından yapılan yazılı açıklamada, 2 Temmuz'da Antep Üniversitesi girişinde bulunan açık alanda piknik yapmak isteyen yaklaşık 350 kişilik grubun, polis ve jandarma tarafından defalarca kimlik bilgileri alınarak, pikniğin yapılmasının engellendiği ve jandarmanın kitleyi tehdit ettiği kaydedildi.

Oral Çelik'e ne yakışır?

Adı adli-siyasi birçok suçla anılan ülkücü Oral Çelik, "Korkutarak zorla para tahsil emek" suçuyla yargılandığı davada, "bu olay bana yakışmaz" dedi

ANKARA - Milliyet gazetesi Başyazarı Abdi İpekçi'nin öldürülmesiyle ilgili davada yargılanan ve "delil yetersizliğinden" beraat eden ülkücü Oral Çelik ve 5 adamının "Korkutarak zorla senet ve para tahsil ettikleri" gerekçesiyle haklarında açılan davada, 13 yıl 6'şar aya kadar ağır hapis istemiyle yargılanmalarına başlandı. Adı birçok adli ve siyasi suçla anılan Oral Çelik savunmasında, "bu olay da bana yakışmaz" dedi.

Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde dün görülen davanın ilk duruşmasına, tutuksuz sanıklar Oral Çelik, Ömer Taner Çelik ve Cahit Şişman ile avukatları katıldı. Oral Çelik, kimlik tespiti sırasında "Ne iş yapıyorsun?" sorusuna, "serbest çalışır" yanıtını verdi ve sabıkasız olduğunu belirtti.

Çelik savunmasında, dava konusu suçu işlemediğini, müştekileri hiç tanımadığını, sadece sanık Ömer Taner Çelik ile soyadları aynı olduğu için bağlantı kurulmuş olabileceğini iddia etti. Arkadaşlarıyla bir restorana gittiklerini ifade eden Çelik, sanık Taner Çelik'in, beraber oturdukları masadan kalkarak şikayetçilerin olduğu masaya yöneldiğini ve onlarla 1-2 dakika konuştuğunu anlattı. Oral Çelik, daha sonra şikayetçilerin restorandan ayrıldığını belirterek, polisin de kendisini gözaltına aldığını söyledi. Sanık Çelik, "Benden şikayetçi olsalardı, gider polise beni şikayet ederlerdi. Beni üçüncü gün şikayet etmişler" diye konuştu.

Halen yabancı uyruklu bir kadını "zorla kaçırdığı ve tecavüz etmeye teşebbüs ettiği" gerekçesiyle Ankara 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nde de 12 yıla kadar ağır hapis istemiyle yargılanan Çelik, savunmasında, "Bu olay da bana yakışmaz" dedi.

Sanık Ömer Taner Çelik de savunmasında, şikayetçilere 6.5 milyar lira değerinde gömlek sattığını ve karşılığında da çek aldığını söyledi. Müştekilerin, çeki ödememeleri üzerine 1 ay vadeli senet verdiklerini ifade eden Çelik, olay günü müştekilerin işyerine gittiğini ve orada polisler tarafından yakalandığını söyledi. Taner Çelik, olayın alacak-verecek ilişkisinden ibaret olduğunu savundu.

Mahkeme Başkanı Zeki Öztürk, sanıklar Fatih Öztürk ve Ahmet Murat Temizoğlu'nun ihzaren celplerine (polis zoruyla getirtilmesi), müştekiler Tayfun Tombuloğlu ile Seyfi Mete'nin de tanık olarak dinlenilmeleri için ihzaren celplerine ve dosyadaki diğer eksikliklerin giderilmesine karar verildiğini açıklayarak, duruşmayı erteledi.

Adli-siyasi birçok dosyada adı geçen Oral Çelik iddiaları yalanlıyor

Akın BİRDAL

Sivas'tan uçuşan Pepûk kuşları

Akşam evde haberleri izliyorum...

Sivas'ta Madımak Oteli'ne sıkıştırılmış insanlar yakılıyor.

Çağrılılar arasındayım. Panellerden birine konuşmacı olarak katılacaktım. İnsanların haklarını ve özgürlüklerini konuşacaktık. Bir heyet ile görüşmemiz aynı günle çakışınca, gidememiş, selamlama metni iletmiştim.

Haberleri izliyorum. Alevler ekranın dışına vuruyordu. Önce elim yanıyor. Kalkıp elimi yıkıyorum. Yüzüm yanıyor, gidip yüzümü yıkıyorum. Alevler bütün bedenimi sarıyor, duşa koşuyorum. Bu kez ateş yüreğimi dağlıyor, yüreğim yanıyor. İnsanlığım, insanlığımız, yanıyor.

Bakıyoruz. Umarsızız... Yanıyoruz...

Madımak yakılıyor. Kent, habersiz. İnsanlar yakılıyor. Genç insanlar, kır saçlı insanlar, aydınlar yakılıyor, devlet habersiz, ülke habersiz.

Su, ateş oluyor, alevlerle dövüşüyor, gücü yetmiyor.

Su, su olalı ilk kez kendinden utanıyor, kızarıyor.

İnsanlarla birlikte söz yanıyor. Kalem, şiir, türkü yanıyor.

Ellerindeki kitap ve saz yanıyor. Yanık kağıt parçaları, pepûk kuşları gibi çığlık çığlığa uçuşuyor.

Dostlarıma, tanışıklarıma ellerimi uzatıyorum. Alevlerin şavkı, vuruyor.

Aziz NESİN'e, Asım BEZİRCİ'ye, Metin ALTIOK'a, Behçet AYSAN'a elimi uzatıyorum, yetişemiyorum.

Muhlis AKARSU'ya, Hasret GÜLTEKİN'e, Erdal AYRANCI'ya...

Hepsine, yanan hepsine elimi uzatıyorum, yetişemiyorum. Yetişmesi gerekenler, yetişebilecekler, yetişemiyor / yetişmiyor.

Ertesi gün külleri karıyorum. Küllerin arasında kendimi arıyorum, yanık bir kenti arıyorum. Gözyaşı ile ıslanmış küllerin arasında insanlığı ve kül rengi tarihi arıyorum.

Rüzgar, aydınlığın ve özgürlüğün külünü yerden kaldırıp mavi gökyüzüne savuruyor. Hepimizin, hepimizin bilincine ve yüreğine saçıyor.

Edip CANSEVER'in sesi geliyor:

"Kim ne derse desin ben bu gün yakıyorum
Yeniden doğmak için çıkardığım yangından"

Her 2 Temmuz'da gecelerin gündüzleşen 37 evin kapısını çalıyorum.

Ellerimi kapı aralığından uzatıp, birer karanfil sunuyor, başım önde geri dönüyorum.

Borç bir hayata mal oldu

TARSUS - Tarsus'ta geçen hafta Adliye önündeki topluluğa silahlı saldırıda bulunulması sonucunda yaralanan bir kişi, tedavi gördüğü hastanede öldü. Alacak-verecek tartışması sonucunda Yılmaz Hülakü'yü ekmek bıçağıyla öldürdüğü iddiasıyla 30 Haziran günü mahkemeye çıkarılan Erkan Özlüpolat'ın yakınlarının üzerine silahla ateş edilmesi sonucu yaralanan kişiler arasında bulunan Ahmet Aslanca, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

İki kardeşten haber alınamıyor

MARDİN- Mardin'in Derik ilçe merkezinde bir hafta önce gözaltına alınan Resul ve Şahin Kıyak isimli kardeşlerden haber alınamıyor. Mardin'in Derik ilçesi Küçükpınar mahallesi eski cezaevi yakınlarında bulunun bir eve 24 Haziran günü baskın düzenleyen Derik Emniyet Müdürlüğüne bağlı polisler, Resul Kıyak ile Şahin Kıyak isimli kardeşleri gözaltına aldı. Kıyak kardeşlerin babası Bahri Kıyak, çocuklarının önce İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne ardından da Mardin merkezine gönderildikleri haberini aldıklarını ancak yaptıkları başvuruların sonuçsuz kaldığını söyledi.

Kamyon şoförü öldü

SİLOPİ - Habur Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye giriş yapan Şehmuz Alkış (22) adındaki şoför, kontrol sırasında altına girdiği kamyon damperinin üzerine düşmesi sonucu hayatını kaybetti.

Gazete çalışanı gözaltına alındı

ADANA- Azadiya Welat gazetesi Adana büro çalışanlarından Hakan Bozkurt (15) önceki akşam saat 20.00 sularında Adana Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı polislerce gözaltına alındı. Barbaros mahallesinde gazete dağıtımını yaptığı sırada gözaltına alınan ve daha sonra serbest bırakılan Bozkurt, götürüldüğü Hürriyet Karakolu'nda kaba dayağa maruz kaldığını söyledi.

Korucubaşları sürgün edildi

PKK'ye yardım-yataklık ettikleri gerekçesiyle cezaevinde yatan ve tahliye olan iki korucubaşının ilçelerine girişi engellendi

ŞIRNAK - Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde bir süre cezaevinde kaldıktan sonra tahliye edilen ve köylerine gitmek isteyen biri aşiret reisi, diğeri köy muhtarı iki kişi askerlerce ilçeye sokulmadı.

PKK'ye yardım-yataklık ettikleri gerekçesiyle 13 Eylül 1999 tarihinde Beytüşşebap'ta tutuklanarak Siirt Cezaevi'ne konulan ve 29 haziran günü serbest bırakılan korucubaşı Gewdan Aşireti lideri Mehmet Aslan ile Bezan (Söğütçü) Köyü Muhtarı Halit Aşan'ın ilçeye girişleri askerlerce yasaklandı. Konvoy halinde 30 Haziran'da ilçeye gelen Gewdan Aşireti lideri Mehmet Aslan ve Bezan Köyü Muhtarı Halit Aşan, Beytüşşebap Jandarma Taktik Alay Komutanı Albay Recep Onur'un kararıyla ilçeye sokulmadı. Aralarında panzerlerinde bulunduğu 6 askeri araç nezaretinde ilçe dışına çıkarılan Mehmet Aslan ve beraberindekiler Van'da bulunan yakınlarının yanına sığınırken, muhtar Halit Aşan ise Silopi ilçesine yerleşti.

"Kanun benim"

Beytüşşebap'a girişine izin verilmemesi üzerine önce Hakkari'ye sonra Van'a geçen Gewdan Aşiret lideri Mehmet Aslan'n, ilçeye girebilmek için durdurulduğu kontrol noktasından Beytüşşebap Alay Komutanı Albay Recep Onur ile bir telefon görüşmesi yaptığı öğrenildi.

Telefonda, "Adalet beni serbest bıraktı, neden ilçeye girmeme izin vermiyorsun?" diyen Aslan'a alay komutanının, "Adalet seni serbest bıraksa bile ben sana izin vermiyorum. Burada kanun benim" dediği öğrenildi. Telefonla görüşmeye çalıştığımız Aslan, açıklama yapmak istemedi.

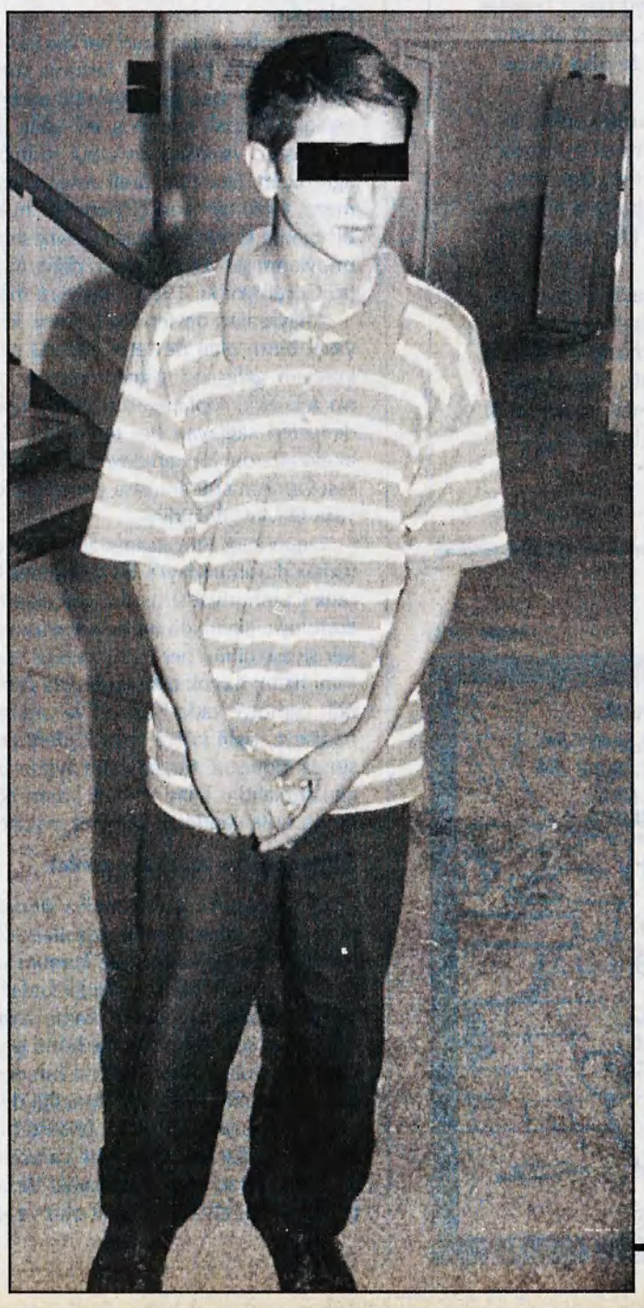

O da çete reislerine özenmiş...

Urfa'da 16 yaşındaki bir çocuğun, filmlerde gördüğü çete reislerine özenerek, 9 yaşındaki başka bir çocuktan 1 ay boyunca bıçak zoruyla haraç aldığı ortaya çıktı. Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin verdiği bilgiye göre, 9 yaşındaki M.Ç., Şehitlik Karakolu'na gelerek, Ramazan G'nin (16) kendisinden bıçak zoruyla sürekli para aldığını söyledi. Bunun üzerine güvenlik güçleri, Ramazan G'yi Şehitlik semtindeki bir bilardo salonunda yakalayarak gözaltına aldı. Ramazan, emniyetteki ifadesinde suçunu kabul etti. Sorgusu tamamlanarak adliyeye çıkarılan Ramazan G, gazetecilerin sorularını yanıtlarken, filmlerde gördüğü çete reislerine özendiğini belirterek, bir ay boyunca M.Ç'den bıçak zoruyla para aldığını söyledi. "Ama yaptığımın film değil gerçek olduğunu yakalanınca anladım. Seyrettiğim filmler beni etkiledi" diyen Ramazan G, çok pişman olduğunu ifade etti. Ramazan G. çıkarıldığı mahkemede tutuklanarak cezaevine konuldu.

Birgen dosyası bilirkişide

İSTANBUL - Beyoğlu Adli Tabibi olduğu dönemde, gözaltında bulunan 6 kişiye vücutlarında darp izi olduğu halde aksi yönde rapor veren Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Dairesi Başkanı Dr. Nur Birgen'in, "Görevi ihmal" suçundan yargılanmasına devam edildi.

Beyoğlu 9. Asliye Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya, tutuksuz olarak yargılanan Dr. Nur Birgen katılmadı. Dosyanın, incelenmek üzere bilirkişi heyetine verilmesini kararlaştıran hakim, bu amaçla duruşmayı erteledi.

Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı'nca hazırlanan iddianamede, 13 Temmuz 1995'te, Yeni Demokrasi Hareketi (YHD) İstanbul İl Merkezi'ni işgal ettikleri gerekçesiyle gözaltına alınan Mahir Karaçam, Bülent Güzel, Barış Arslan, Tekin İme, Gülsare Akkuş ve Asur Tavşan'ın, 18 Temmuz 1995'te Beyoğlu Adli Tabibi Dr. Nur Birgen tarafından sağlık kontrolünden geçirildiği ve "cebir ile darp izlerinin bulunmadığı" yolunda rapor düzenlendiği belirtiliyor.

Gözaltında bulunan 6 kişinin, 19 Temmuz 1995 tarihinde İstanbul DGM Adli Tabipliği'nce yeniden kontrolden geçirildiğinde, darp ve cebir izlerine rastlandığı ve bu izlerin birkaç gün öncesine ait olduğuna dair rapor düzenlendiği kaydedilen iddianamede, sanık Nur Birgen'in, kamu hizmetini yasalara uygun yerine getirmediği gerekçesiyle "Görevi ihmal" suçundan, 3 ay ile 1 yıl arasında hapis cezasına çarptırılması talep ediliyor.

İşkenceye onay veren Doktor Birgen

Cezaevi müdürü tehdit edilmemiş

ESKİŞEHİR - Eskişehir Cumhuriyet Başsavcısı Ali Turna, Özel Tip Cezaevi 2. Müdürü Cengiz Keskin'e direkt olarak bir tehdidin söz konusu olmadığını söyledi.

Başsavcı Turna, Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nde bir süre önce tutuklu olarak bulunan Adnan Çiçek'in, Özel Tip Cezaevi 2. Müdürü Cengiz Keskin için "öldürün" emri verdiği yolunda çıkan haberler üzerine, yanında Cengiz Keskin olduğu halde açıklama yaptı. Turna, Keskin'in senelik izin nedeniyle bir hafta süreyle.görev yerinden ayrıldığını belirtti.

Turna, Keskin'in bahsedildiği gibi tehdit sonucu korkarak kaçmasının söz konusu olmadığını öne sürerek, "Gazetelerin bu konuda yayınladıkları haberlere göre de gerekli soruşturma açıldı" dedi.

Turna, Keskin'in kendisine direkt olarak bir tehdidin söz konusu olmadığını belirttiğini kaydetti. Bir gazetecinin, dolaylı yoldan tehdit olup olmadığı sorusunu cevaplayan Turna, "Dolaylı yoldan bir tehdit var ki, basın yazmıştır" dedi. Tehditle ilgili bir teyp bantı söz konusu olup olmadığı sorusunu da yanıtlayan Turna, böyle bir kaset varsa, bakılacağını söyledi.

FORUM

F Tipi çözüm mü?

Nizam KARAAĞAR

Her bakanlık, kendi faaliyetlerini öncelikle kamuoyunu ikna etmeye çalışarak başlatır. Bu yöntem, kamuoyunun bilgilendirilmesi, çalışmaların şeffaf hale getirilmesinden daha çok, yürütülecek çalışmayı benimsetmeyi hedefler. Aksi durumda icra anında toplumun kimi kesimlerinde rahatsızlık oluşur. Bu yöntem, günümüz dünyasında basın-yayın aracılığıyla yapılmaktadır. Medyanın sihirli etkisi bilindiğinden uygulama anında bu kesimin desteği genellikle gerekli görülür. Bir afet sonrasında ilgili bakanlığın "gerekli zamanda müdahalesi" ısrarla empoze edilerek medyada sakız gibi çiğnettirilir, söylettirilir. Kitle inandırılmaya ve olası tepkiler de önlenmeye çalışılır. Örneğin 17 Ağustos gibi ciddi bir yıkıma neden olan depremler sonrasında yaşanan gerçekler resmi kurumların diliyle değil de afetzedelerin kendi dilleriyle tüm basın-yayın organlarında işlendiğinde oluşacak tepki çok farklı olacaktır.

Tarih 22 Haziran 2000. Adalet Bakanlığı'nın tespit ettiği gazetelerden "köşe" yazarları Sincan'da yapımı biten F Tipi Cezaevi'ni geziyor. Ve bir gün sonra düşünüldüğü gibi meyvelerini bilinen sütunlarda veriyor. Aslında bu propaganda aylardan beri çeşitli "yazar"lar tarafından yapılıyor. Tümünün ortak özelliği (birkaç dürüst, gerçekçi yazarı bunun dışında tutmak gerekir), bakanlığın argümanını kullanmalarıdır.

"Hücre değil, oda"

"24 saat sıcak su akıyor"

"Tıpkı villa gibi"

"Avrupa'da da hücre sistemi var"

"Koğuş sisteminde ısrar edenler teröristler ve çetelerdir"

"Koğuşta ıslah mümkün olmuyor" vs. biçiminde uzatmak mümkün.

Mevcut durumda F Tipi'ni savunanların, savunmak zorunda kalanların ve karşı çıkanların kendine göre gerekçeleri var. Ancak herşey bir tarafa, insani çerçevede bakıldığında da bile vicdanı olan her bireyin bu sisteme kesinlikle karşı çıkması gerekir. "Oda" denilen bu hücrelerde insanların yıllarca kaldığı, kalacağı düşünüldüğünde insani özelliklerinin ne kadar tahrip edileceği ortaya çıkar. İnsanları toplumdan ve birbirinden izole ederek eğitmek, dönüştürmek mümkün değildir. Yalnızlaştırılarak yıllarca bir kutu içerisine konulan birey, ruhsal olarak birçok rahatsızlığı yaşar.

Hücre sisteminden sonuç alınsaydı Çarlık yıkılmazdı. 500 yıllık kale zeminlerinde ışıksız, havasız hücrelerde yıllarca tutulan Rus devrimcilerinin Çar yanlısı olması gerekirdi. Ancak böyle olmadı. Kimisi aklını oynattı, kimisi o insanlık dışı koşulları protesto etmek için kendini yaktı. Ancak sonuçta düşüncelerinden ve eylemlerinden vazgeçmeyip 17 Ekim Devrimi'nin birikimi oldular.

Hücreyle değişim olsaydı, Ağca 19 yıl içinde çok farklı düşüncelere yönelirdi. Ama onaylamasak da şu anki tavrı ilk günkü düşüncesinden farklı değildir.

Yine şu an birçok "Milletvekili"nin de kaldığı ünlü Mamak Askeri Cezaevi'nin hücreleri vardır. 7 yıl o hücrelerde kalan yığınla devrimci vardır. Bunlar bir biçimde yine kendi düşüncelerini sürdürüyorlar.

Diyarbakır'ın 35 ve 36. koğuşu olarak anılan hücrelerinde yüzlerce insan yıllarca kalmıştır. Yine Adana Kapalı Cezaevi'nin yer altındaki hücreleri de aynı durumdadır. 13. yy. zindanlarını anımsatan "Sulu Hücre", "Sinekli Hücre", "Ölüm Hücresi", 12 Eylül'ün karanlığında başarılı olurdu. Ancak sonuç vermedi.

Hücre politikası doğmadan ölmeye mahkumdur. Belki insanlar buralara zorla konularak yıllarca tutulabilir. Ancak toplum ve devlet açısından telafisi mümkün olmayan tahribatlara da neden olacağı kesindir. Bunun sorumluluğunu kimse taşıyamaz. Şu an F Tipi'nin savunmasını yapan "yetkililer" tarihe leke olarak geçeceklerdir.

12 Eylül'den bu yana geçen 20 yıllık süre içinde şiddetin uygulandığı yerlerde tutsakların tepkileri her zaman daha fazla olmuştur. Kimi durgunluk dönemleri bunu ortadan kaldırmaz.

Sonuç verseydi, kimi ülkeler katı hücre uygulamasını 100 yıl önce kaldırmazdı. Köşe yazarlarına F Tipi gezdirilirken mümkün olduğunca "modern" yönlerin izah edilmesi doğaldır. Ancak F Tipi hücrelerin insan sağlığı ve ruhsal yapısı üzerinde nasıl bir rol oynayacağı dile getirilmez. Kutu büyüklüğünde bir havalandırmada, sportif olanaklar bile kısıtlıdır. "Çağdaş ve İnsancıl" olarak hücreleri lüks "oda" gibi yansıtmaya çalışanların kendisinin de buna inandıklarını sanmıyoruz. Ancak övgü için birileri düğmeye bastığı için görev her zaman olduğu gibi ifa edilecektir. Bu yazarlarımızdan farklı bir davranış ve anlayış da beklememek gerekir. Çünkü bunlar bir yerlere dayanarak elde ettikleri "köşe" yazarlığıyla hep birilerine, insani değerleri savunmaya çalışanlara saldırarak kin ve öfkelerini kusmuşlardır. "Halkçı", "Atatürkçü" ve "devletçi" kesilen bu baylar, demokrasi ve insan hakları gibi değerlere neden her fırsatta saldırıyor doğrusu ifade etmek zor. Daha doğrusu, "İnsan hakları denilen dernek", "insan hakları soytarıları" diye saldırılan insanların bir "köşe"si yoktur. Ama onların demokrasi çabaları sadece kendileri için değildir. Küfür eden o "köşe" yazarlarının da hakkını savunuyorlar.

Çağdaşlıktan ve yükselen değerlerden bahseden bu yazarların kendileri, dünyada en çok kabul gören insani değerlerle çelişiyorlar. İnsan haklarına karşı olmanın hiçbir izahatı olamaz. Hele hele aydın geçinen bu tiplerin, gerekçesi hiç kabul görmez. Polislerin sokaklara çıkarak "kahrolsun insan hakları" diye slogan attığı bir ülkede, bazı yazarların İHD'ye ve tutuklu yakınlarına "insan hakları soytarıları" demesi pek yadırganmamalı.

Her gün yetimin hakkından, garibanların soyulup, soğana çevrilmesinden bahsedenler, Kartal F Tipi Cezaevi'ne cep telefonları, silahların ve bir kişiye 130.000 DM'nin kimler tarafından verildiğini ve içeriye nasıl sokulduğunu neden sorma zahmetine katlanmıyor?

Hücre tipi cezaevine geçişle birlikte, cezaevlerinde devlet denetiminin sağlanacağı iddia ediliyor ve toplum da buna angaje edilmek isteniyor. Gerekçe bir an için kabul edilse bile, yani koğuş sistemi olduğu için silah vs'nin içeri girişi engellenemiyor, peki "kuş uçurtulmayan" Kartal gibi hücre sisteminde bugün silahlar çekilerek çeteler birbirine kırdırılıyorsa demek ki sorun, hücre ya da koğuş sistemi değildir. Sorun, politikaya damgasını vuran zihniyettir. Bir F Tipi cezaevinin yapımı için 2.5 trilyon gerekiyormuş. Yapımı bitmek üzere olan 11 cezaevi dikkate alındığında 27.5 trilyon gibi büyük bir meblağ ile karşılaşmaktayız.

İnsanların çöplüklerde yaşam kavgası verdiğini, depremzedelerin Kızılay'ın yazlık çadırlarında kışın tir tir titrediğini, milyonlarca insanın açlık sınırında olduğunu vb. düşündüğümüzde, bu para Türkiye gibi ekonomik sıkıntı çeken ülkeler için önemli bir miktardır. Enflasyonun üçlü rakamlarda seyrettiği hiçbir ülkede cezaevleri yapımı için bu kadar bütçe ayrılmaz.

F Tipi için bile lükstür diyen zihniyetin, bu kadar paranın hastane, fabrika, okul yapımına ayrılmasını istemesi beklenmemelidir.

Bu paranın yatırıma dönüştürülmesiyle binlerce insana istihdam sağlanacağını bilmeyen hiçbir yazar yoktur. Ancak onlar yine de F Tipi'ne bile karşı olmayacak kadar çağın gerisinde seyrediyor.

Amerika'da 20 yıl sonrası için uzayda mezar siparişi alınarak dev projelerle uğraşılırken, günümüz Türkiye'sinde ne yazık ki, 18-19. yy. çağdaş zındanları inşa ediliyor. Çağdaş ve insancıl olarak da yansıtılan budur.

F Tipi'ne hücre ve zindan ifadesi şüphesiz kimi kesimleri rahatsız edecektir. Ancak hemen belirtelim ki, hücrelerin aydınlık olması, onun hücre statüsünü değiştirmez. Teneke de olsa, tuğla da olsa, yerin altında da olsa, gökdelende de olsa hücre hücredir.

Bugün hücreyi sahiplenenler, insanların yıllarını geçirmek zorunda olacağı bu alanları şirin göstermek isteyenler, acaba bir hafta o hücrelerde kalabilirler mi? Hiç sanmıyoruz.

Hücre sistemine geçiş cezaevlerini sorun olmaktan çıkarmaz. Sorunların daha da ağırlaşmasına neden olur. Sorunun çözümü, demokratik anlayışla her alanda olması gerektiği gibi adalet alanında da yapılacak reformlar olacaktır.

Mevcut durumda F Tipi'ni savunanların, savunmak zorunda kalanların ve karşı çıkanların kendine göre gerekçeleri var. Ancak herşey bir tarafa, insani çerçevede bakıldığında bile vicdanı olan her bireyin bu sisteme kesinlikle karşı çıkması gerekir. "Oda" denilen bu hücrelerde insanların yıllarca kaldığı, kalacağı düşünüldüğünde insani özelliklerinin ne kadar tahrip edileceği ortaya çıkar

Bugün hücreyi sahiplenenler, insanların yıllarını geçirmek zorunda olacağı bu alanları şirin göstermek isteyenler, acaba bir hafta o hücrelerde kalabilirler mi? Hiç sanmıyoruz. Hücre sistemine geçiş cezaevlerini sorun olmaktan çıkarmaz. Sorunların daha da ağırlaşmasına neden olur. Sorunun çözümü, demokratik anlayışla her alanda olması gerektiği gibi adalet alanında da yapılacak reformlar olacaktır

Demokratik Anayasa özlemi

Hamit GEYLANİ*

Söze demokrasiden başlamalı. Çünkü bugün ülkenin temel sorunu ve gündemi demokratikleşmedir. Sistemin de Demokratik Cumhuriyet'e dönüşmesi geniş halk yığınlarının istemidir. Çözümün miladı da demokratik bir Anayasa ile başlar. Doğal olarak demokrasiden ne anladığımız da önemlidir.

Demokrasi; Demos (Halk) ve Kratos (İktidar) sözcüklerinden oluşur. Yani halkın özgür iradesi ile, eşit koşullarda kendisini yönetecek olanları seçerek iktidarını kurmasıdır.

Tarihsel süreçte iktidarın kaynağı; gökten (ilahi güçten) yere, monarktan (tek kişi) topluma indirilmesi 18. yy'da "Aydınlanma Felsefesi" ile mantıksal bir anlayışa kavuşmuştur.

Halkı; iktidarın kaynağı gören ve kabul eden görüşler, eski Yunan medeniyeti ile başlar. Fransa Devrimi ile ivme kazanır.

Çağımızda ise, egemenliğin tek meşru kaynağı ve sahibi millet olarak kabul edilmiştir. Demokrasi de çağcıl dünyanın hakim siyasal doktrini biçimini almıştır. Ancak özgürlükçü, demokratik bir rejimde temel siyasal karar organlarının, genel oya dayanan serbest seçimlerle oluşması gerekir.

Serbestçe örgütlenen siyasal partiler arasında eşit şartlarla iktidar mücadelesi yapılmalıdır. Parti kapatma davaları ve yöneticilerini siyaset dışı bırakma uygulamaları, partilere hükümetler tarafından keyfi olarak yapılan siyasi ve ekonomik yardımlar eşitliği temelden bozar. Ekonomik yaşama aktif müdahaleyi meşru gören sosyal devlet gerçekliğinde tüm vatandaşların her tür hak ve özgürlükleri tanınmalı, hukuki güvence altına alınmalıdır. İşte hukukun üstünlüğü ve insan haklarına dayalı yöntem bu anlayıştadır. Demokrasinin kapsam ve içeriği toplumların gelişme düzeylerine bağlı olarak genişleyebilmektedir.

Bu elastiki yapı savaşlarla, darbelerle kısıtlanmakta, olağan dışı yasa ve uygulamalarla daratılmaktadır. Türkiye gerçeğindeki somut örnek, '80 darbesi ve yeni uzatılan, üniversite gençleri yaşına giren OHAL uygulamasıdır.

Toplum gerçeğinden demokratik yasalar

Demokratik anayasalar demokraitk rejimlerin aynasıdır. Çünkü anayasalar hukukun ilk biçimsel kaynağı ve en üst kuralıdır. Bu kurallarla devletin temel yapısı, kuruluşu, iktidarın devri ve devlet iktidarı karşısında bireylerin özgürlükleri düzenlenir. Ancak demokratik Anayasa ile etnik kimlik hakları, inanç ve düşünce özgürlüğü, sosyal, ekonomik, kültürel ve diğer haklar güvence altına alınabilir. Bilgi çağında, küçülen bir dünyada Türkiye kendi sorunları ile büyümüştür. Ülkede Kürt sorunu da o oranda büyümeye devam etmektedir. Türkiye'nin içinde yer aldığı ortak Avrupa hukuku, ortak evrensel değerler de kendisini dayatmaktadır.

Anayasaların hazırlanmasında uluslararası sözleşmeler kaynak özelliği taşır. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra bu sözleşmeler üye devletlerin iç hukuk düzenlerini büyük ölçüde etkilemiştir. Çağımızda bu etki daha da çoğalmaktadır. Zira yönteme uygun yürürlüğe konulan antlaşmalar kanun hükmündedir. Anayasaya aykırılığı iddia edilemeyeceği için, Anayasa Mahkemesi'ne de başvurulamaz.

Türkiye'de cumhuriyet dönemi anayasaları

Cumhuriyetin kurulması ile birlikte şimdiye kadar üç anayasa yapılmıştır. Bunlardan 1924 Anayasası, TBMM tarafından hazırlanıp kabul edilmiştir. 1961 ve 1980 Anayasaları, Kurucu Meclisler tarafından hazırlanmış ve halk oylamasına sunulduktan sonra da kabul edilmiştir.

'61 Anayasası'nı hazırlayan 172 kişilik kurucu meclis; değişik rütbelerden 30 subaydan oluşan MBK ve çeşitli kuruluşlarla (üniversite, baro, yargı, sendika vs.), CHP ve CKMP'den seçilen Temsilciler Meclisi'nden oluşmuştur. '82 Anayasası'nı hazırlayan komite 160 kişidir. Bunlardan 40 kişi MGK'dan, geriye kalan 120 kişi de bu kurulun denetiminden geçerek seçilmiştir. Siyasi parti temsilcisi yoktur. Çünkü bütün siyasi partiler kapatılmış, Genel Başkan ve çoğu yöneticileri Zincirbozan'da zorunlu ikamete tabi tutulmuşlardır.

1982 Anayasası ve meşruluk

Meşruluk; toplum biliminin, siyaset biliminin en önemli kavramlarından biridir. Meşruluk, toplumdaki barışı, sükuneti sağlayan; bir yargıyı, yasayı, iktidarı ayakta tutan, kalıcılaştıran bir inançtır, moral değerdir. Bu inanç ve değerleri '82 Anayasası'nda bulmak olanaklı değildir. Çünkü '82 Anayasası, halk tarafından yapılmadığı gibi; halkın özgür iradesiyle seçilen bir parlamento tarafından da değil, ama kapatılan parlamentoya atanmış kişilerce yapılmıştır.

Meşru bir anayasanın her tür baskı ve yasaklardan uzak, sonuçlarını sorgulayabilecek iradelerin tartışma süreçlerinden geçmesiyle yapılması gerekir. '82 Anayasası'nda böyle bir irade yoktur. Ayrıca 1982 Anayasası tüm tartışmalara kapalı tutulmuş, tek yanlı propaganda ile baskın bir oylamaya sunulmuştur. Anayasanın kabul edilmemesi durumunda darbe rejiminin daha ağır biçimi ile uzun süreli devam edeceği mesajı verilmiş ve tehditler yapılmıştır. Gizli oy ilkesi çiğnenerek, hukuk dışı, baskıcı yöntemlerle ve abartılı bir oranla sonuç alınmıştır. Aynı seçimle, hem anayasa, hem devlet başkanı oylanmıştır. Birini isteyip diğerini istememe seçenek hakkı bırakılmamıştır. Görülüyor ki, 1982 Anayasası meşru, dolayısıyla demokratik değildir.

Anayasalar, devlet değil, bireyi korumayı esas almalıdır. Örgütlenmiş siyasal birim olan devletin gücünü sınırlayan, bireyin hak ve özgürlüklerini koruyan, geliştiren, çiğnenmelerine karşı denetim yollarını belirleyen, iktidarın tek elde toplanmasını önleyerek çoğulculuğu benimseyen, toplumsal dengeleri sağlayan her tür hukuk dışılığı engelleyen metinler demokratik anayasalardır. Yaygın deyimle; Türkiye "Anayasalı Devlet"tir. Çünkü anayasası var. Ama bu anayasa demokratik ve meşru olmadığı için Türkiye "Anayasa Devlet" değildir.

Onun için; Anayasanın antidemokratikliğini söyleyerek meşruluğunu tartışmak durumundayız. Bu tartışmaya kamuoyunu da ortaklaştırarak, Demokratik Cumhuriyet sistemini gerçekleştirme adına toplumsal barış ve emeğin kurtuluşu için köklü bir hukuk reformu çabası ve mücadelesi her vatandaşın, her siyasetçinin, her hukukçunun hem hakkı, hem görevidir. 12 Eylül rejimini halen birçok uygulamasıyla canlı tutan '82 Anayasası kökten değişmelidir. Şimdiye kadar yapılan ve yapılmak istenen anayasa değişiklikleri, belli hadiseye, belli kişiye veya kişilere endeksli, parti ve kişi çıkarları doğrultusunda olmuştur. Bu, devletin uygun gördüğü ve emrettiği değişiklikler olarak algılanmalıdır. Ülke ve halk yararı ikincidir, hatta yoktur. Son değişiklik de bu espri ile yapılmak istenmiş; ancak yapılamamıştır.

Katılımcılık ve hukuka uygunluk

Egemenliğin koşulsuz halka ait olduğunu söylüyoruz. O zaman bu hakkı kullanırken yöntemini ve koşullarını da kendisi belirlemelidir. İlkelerini tartışmalı, sonuç çıkararak ve kuralını yapmalıdır. Bu hakkın teslimi, en azından demokratik bir katılımcılık kadar önemlidir.

"Anayasamı İstiyorum" kampanyası bu anlamda önemsenmelidir. Toplumsal ve sosyal konsensüs bunu gerektiriyor. Ancak bunun kadar önemli olan "Meşruiyet"liktir. Türkiye'nin demokrasi kültürü karnesi iyi değil. Varolan istikrarsızlığı ve güvencesizliği de dikkate almalıyız. Bu anlamda "Anayasal Meşruiyetin" tanımı, kriterleri, klasik hukukun terminolojisi aşılarak, somut koşullara ve çağa göre yoruma kavuşturmak gerekiyor.

Özet olarak; toplumsal kabul ile birlikte, evrensel hukuk normlarına uygunluğu ile ihtiyaçlara yanıt olur ve kalıcılaşır diye düşünüyoruz.

* HADEP Genel Başkan Yardımcısı

POLİTİCUS

İmam Cici

KAHRAMAN ASKERLER. HAİN DÜŞMANLARIN ÜZERİNE NAPALM VE ATOM BOMBASI ATARLAR...
SAĞ KURTULANLARI İSE SEL SULARI ALTINDA ÖLÜM BEKLEMEKTEDİR...
ARDINDA MİLYONLARCA ÖLÜ BIRAKAN BOMBARDIMAN UÇAZI...
TAYLAAAN!.. HADİ YAVRUM ÇABUK BANYOYA, SALLANMA!..
ZALİMLER, BARBARLAR, SADİSTLER... KATİLLER... BUNU BİR ÇOCUĞA NASIL YAPARSINIZ?
ÇAT!
ÇAT!
ÇUT!..
AN

Gazete tirajları belirtilenin altında

Medya ile ilgisi olmayan medya patronlarının ucuz promosyonlarla okuyucuyu kandırması okuyucu kitlesinin azlmasına neden oluyor

Oğuzhan GÜVEN / İSTANBUL

Prof. Dr. Suat Gezgin, promosyonlara rağmen gazete tirajlarının düştüğünü ve gazeteler tarafından açıklanan rakamların da inandırıcı olmadığını söyledi. Prof. Dr. Gezgin, "Medya patronlarının medya ile ilgisi yok. Holdingler hükümet üzerinde daha çok söz hakkına sahip olmak için gazete ya da TV satın alıyor" dedi.

Dünya Gazeteler Örgütü'nün geçtigimiz ay yayınlanan raporunda, dünya genelinde gazete tirajlarındaki düşüşün son on yılda durduğu bildirildi. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Suat Gezgin, bir karşılaştırma yaparak Türkiye'de durumun tersi yönde olmasının nedenlerine dikkat çekti. Prof. Dr. Gezgin, "gizli kapaklı desteklerle" medya patronluğuna soyunanların medya ile ilgilerinin olmadığını belirterek, şunları söyledi:

"Bugün gazete sahipleri artık gazeteci değil. Holdingler hükümet üzerinde daha çok söz hakkına sahip olmak için gazete ya da TV satın alıyor. Yapılan promosyonlar tirajların düşmesine engellemiyor. Nerede ucuz bir şey varsa bulunuyor ve promosyonu yapılıyor. Böylece okuyucu kitlesi sürekli kandırılıyor. Avrupa'da böyle birşey yok. Sadece haftasonları bilimsel, kültürel içerikte dergiler verilir ve gazetelerin belli bir okuyucu kitlesi vardır. Bizde haftasonları 'Pasha', 'Gala' türünden dergiler veriliyor. Magazin gazeteciliği yapılıyor. Araştırmacı gazetecilik yapılmıyor. Bu okuyucu kitlesinin ilgisine bağlanamaz, bu konuda kamuoyu araştırmaları dahi yapılmamaktadır."

Prof. Dr. Gezgin gatetelerin standart bir okuyucu kitlesine ulaşabilmesi için, öncelikle eğitim kalitesi yükseltilmesi gerektiğini belirterek, "Alım gücü göz önünde bulundurulmalı ve okuyucuyu etkileyecek bir habercilik yapılmalı" dedi.

İnternet etkili değil

İnternetin de gazetelerin tirajını etkilemediğini kaydeden Prof. Dr. Gezgin, "Türkiye'ye internet çok geç girdi. O yüzden çoğu kişi interneti açmasını dahi bilmiyor. Sanal gazeteciliğin başlamasıyla gazetelerin tirajlarının düşeceğine inanmıyorum" diye konuştu. "Gazete istenilen yerde istenilen şekilde okunabiliyor. Ama interneti istediğiniz yere taşıyamazsınız" diyen Prof. Dr. Gezgin, sanal gazetelerin yazılı basın ile eşdeğerde görülemeyeceğini de sözlerine ekledi.

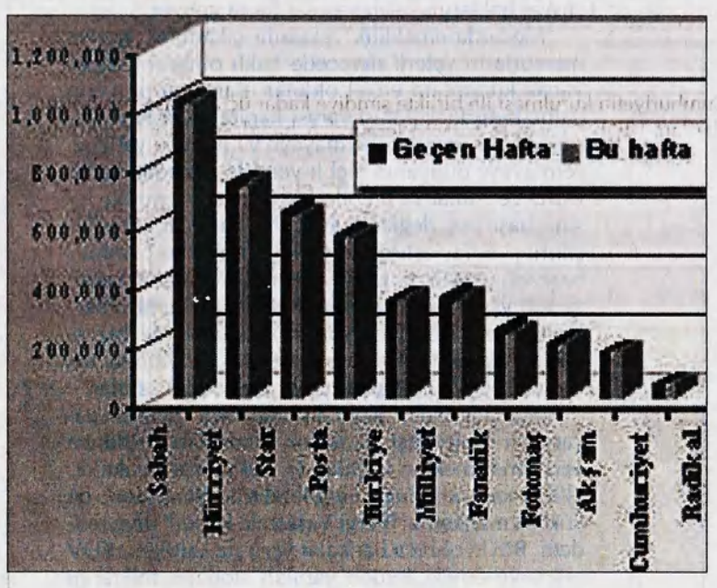

Tirajlar (Ortalama) 12-25 HAZİRAN ARASI

Sabah	998.566
Hürriyet	717.674
Star	617.512*
Posta	571.916
Türkiye	337.696
Milliyet	327.603
T.F.Maç	192.563
Zaman	177.734
Akşam	157.705
Cumhuriyet	45.844
Radikal	40.012
Yeni Binyıl	36.675
Yeni Gündem	16.836

***Star gazetesinin satış rakamı kendi verilerine dayanmaktadır.**

TDK, RTÜK'ün isteği üzerine Türkçe'nin kullanımı ile ilgili bir araştırma yaptı

Türkçe argo kullanılıyor

TDK, 35 radyo ve tv kanalının geçen yıl yaptığı yayınlardan ikişer aylık bölümünü izleyerek rapor hazırladı

ANKARA - Türk Dil Kurumu'nun Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) için hazırladığı rapor, radyo ve televizyonlarda "müstehcen ve argo" kelimelerin çok fazla kullanıldığını ortaya koydu.

TDK'nın raporunda, bazı yerli dizi ve filmlerin müstehcen ve argo konuşmalarla dolu olduğuna işaret edilerek, "Terbiye kurallarını aşan bu tür anlatımlarla espri yapmak, insanları eğlendirmek radyo ve televizyon programlarında maalesef yaygınlaşmıştır" denildi. Raporda, edep dışı sözlerden başka, elle-kolla yapılan işaretlerin de özellikle yetişme çağındaki çocukları etkilediği bildirildi.

Türk Dil Kurumu, RTÜK'ün isteği üzerine "Radyo ve televizyonlarda Türkçe'nin kullanımı" konulu bir araştırma yaptı. Bu amaçla 35 radyo ve televizyon kanalının geçen yıl yaptığı yayınların ikişer aylık bölümlerini inceleyen TDK uzmanları, buradaki dil yanlışları, anlatım bozuklukları ve müstehcen ve kaba sözleri belirlediler.

Bu çalışma çerçevesinde hazırlanarak RTÜK`e gönderilen raporda, yayınların 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanun'daki yayın ilkelerine aykırı olmaması gerektiği hatırlatılarak, "Bu ilkelere göre, radyo ve televizyonlarda müstehcen sözlerle bir kısım kaba sözlerin yer almaması gerekir" denildi.

Müstehcenlikle mizah

Kurmaca programlarda kahramanların endi kelimeleriyle konuşabileceği, ancak müstehcen sözlerle bazı kaba kelimelerin programlarda kullanılmaması istenen raporda, şöyle denildi:

"Terbiye kurallarını aşan bu tür anlatımlarla espri yapmak, insanları eğlendirmek radyo ve tv programlarında yaygınlaşmıştır. Yerli dizi ve filmler bu tür sözlerle doludur. Edep dışı sözlerden başka, elle kolla yapılan işaretler de özellikle yetişme çağındaki çocukları etkilemektedir. Müstehcen kelime ve imalarla kaba söz ve hareketlerle espri yapmak bir sanatçı için kolay yoldur. Sanatçı müstehcene ve kabalığa kaçmadan mizahı yakalayabilirse, o zaman ustalığını göstermiş olur. Haber, sohbet, tartışma v.b. programlarda ise kaba söze ve argoya yer verilmemelidir."

TDK'nın raporunda "Keriz, şerefsiz, eşek, züppe, ulan, lavuk, aynasız, velet, zilli, dandik, zonta, kelek, tırıvırı, tırışka gibi argo kelimelerin de radyo ve televizyonlarda çok kullanıldığı belirtildi.

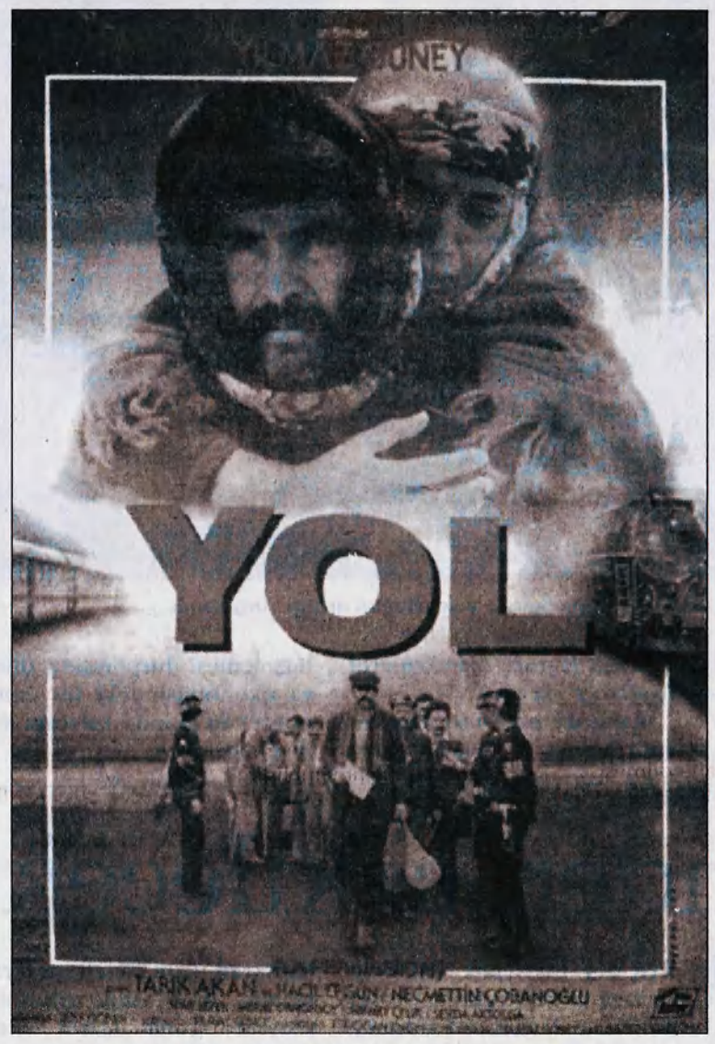

Yol filmi 16 yıl aradan sonra Türkiye'de gösterime girmişti.

Öncü'ye Yol tazminatı

Yol filmini ve senaristi Yılmaz Güney'i "bölücülükle" suçlayan Öncü gazetesi tazminat ödemek zorunda

Reşit ŞAHİN - İSTANBUL

Yılmaz Güney'e ve onun Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye ödüllü "Yol" filmine ağır saldırılarda bulunan Tansu Çiller'e yakınlığıyla bilinen Öncü gazetesi, tazminat ödemeye mahkum edildi. Serdar Turgut, Fatih Altaylı ve Engin Ardıç gibi keskin kalemşörler aleyhine açılan tazminat davalarının da bugün yarın sonuçlanması bekleniyor.

Güney Vakfı Başkanı Fatoş Güney'in, sürgünde geçirdiği 16 yılın ardından Türkiye'de gösterime giren Yol filmi üzerine yaptığı yorumlar ve suçlamalar nedeniyle Öncü gazetesi hakkında açtığı tazminat davası sonuçlandı. Gösterime gireceği dönemlerde, "bölücülük yapılıyor" diye Yol filmini eleştiren ve bu şekilde filmin senaristi Yılmaz Güney'i bölücükle suçlayan Öncü gazetesi aleyhine, Güney Vakfı Başkanı Fatoş Güney adına avukat Hasip Kaplan'ın, Beyoğlu 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı dava sonuçlandı.

Bilirkişi, söz konusu gazetenin 10 Ocak 1999 tarihli sayısında, Güney'e "Türkiye'de Kürtçülük hareketini körükleyen kişilerden biri", Yol filmini de "Türkiye'yi bölüp parçalamak isteyenler"in filmi şeklindeki ithamın yalan olduğunu te'yit etti. Mahkeme de, yazı ve haberlerinde sık sık demokrat çevreleri karalayan ve hakaret ve iftiralar yağdıran ve bu nedenle ödemeye mahkum edildiği para cezalarını ödemeyediği için yayınına son veren Öncü gazetesini, bilirkişinin bu raporuna dayanarak 600 milyon Türk Lirası para cezasına çarptırdı.

Av. Kaplan'ın, Hürriyet Gazetesi Yazarı Serdar Turgut ve Fatih Altaylı ile Star Gazetesi Yazarı Engin Ardıç aleyhine açtığı, aynı konuyla ilgili üç ayrı tazminat davasının da önümüzdeki günlerde sonuçlanması bekleniyor.

Filmin senaristi Yılmaz Güney.

Venüsle Buluşma

Tanınmış opera şefi Zıoltan Szanto'ye, Wagner'in en önemli eserlerinden biri olan "Tannhauser"i yönetmek için Paris'teki Opera Eorupa'dan bir teklif gelir. Bu ona uluslararası bir star olma yolunda tanınmış en büyük şanstır. Tannshauser'in sanatçı kadrosunda bütün dünyadan adaylar vardır. Fakat başrol için herkesin tanıdığı süper-diva Karin Anderson seçilmiştir. Karin ve Zoltan'ın ilişkisi pek iyi başlamaz ve bu da prodüksiyona yansır.

22.30 atv

Herkes Seni Seviyorum Der

New York, Venedik ve Paris gibi dünyanın en romantik mekanlarında geçen film diğen Woody Allen filmleri gibi birkaç katmanda birden ilerliyor. Aşk temasının esas olarak ele alındığı filmde yine birbirinden ünlü isimler var. Herkes Seni Seviyorum Der Woody Allen'ın müzikal tarzı ciddi olarak denediği ilk film.

YÖNETMEN: Woody Allen
OYUNCULAR: Alan Alda, Woody Allen, Drew Barrymore, Goldie Hawn, Edward Norton, Julia Roberts, Tim Roth

21.00 Kanal E

Ahlaksız Teklif

Başarlı mimar David Murphy ve emlakçılıkla uğraşan karısı Diana Murphy belli bir yaşam standardına sahip, gelecek hakkında birçok planları olan mutlu bir çifttir. Diana ve David hayallerindeki evi bulurlar fakat finansal açıdan bazı zorluklarla karşılaşırlar. David, bir karar verir ve şu ana kadar biriktirmiş oldukları bütün parayı Las Vegas'ta bir casinoda harcamayı planlar. Fakat işler umdukları gibi gitmez ve bütün paralarını kaybederler. Şans eseri John Gage ile karşılaşırlar.

21.50 Star

Kiraz Çiçek Açıyor

Kocası Almaya'ya gidip bir başka kadınla evlenince, köyde terkedilen eski karısı Kiraz fahişelik yapmaya başlar. Bu sırada Halil adında temiz yürekli bir adam Kiraz'ı kötü yoldan kurtarmak için ona yardımcı olmaya çalışır. Almanya'daki kocası iki çocuğu ile bıraktığı karısının fahişelik yaptığını duyunca Kiraz'ı öldürmek için yurda döner. Oysa Kiraz yaşantısını değiştirmiş, Halil'in yardımı ile doğru yolu seçmiştir...

YÖNETMEN: Yaşar Seriner
OYUNCULAR: Nur Sürer, Halil Ergün, Bülent Bilgiç, Menderes Samancılar

13.10 Kanal D

TV YAYIN AKIŞI — 4 TEMMUZ 2000 SALI

atv

07.00 HABER
09.10 Teletubbies
10.00 Pokemon
10.30 Sabah Keyfi
13.00 GÜN ORTASI
15.35 SİNEMA: Acı Hatıralar
17.20 Dizi: Sabrina
20.00 ANA HABER
21.30 Tatlı Kaçıklar
22.30 SİNEMA: Venüsle Buluşma
00.30 Dönence
00.55 SİNEMA: Tonka

brt

07.00 Güne Bakış
08.30 Süper Çocuk
10.00 Hızlı Polisler
10.30 Hayat Güzeldir
14.00 HABER
15.10 Çay ve Sempati
17.30 Şirin Üçüzler
19.00 ANA HABER
20.40 Gerçeğe Çağrı
21.40 SİNEMA: Büyük Çelişki
23.30 Kader Anı
00.10 Adalet İstiyorum

CNN Türk

09.00 HABER
09.12 Müzik
10.42 Vitrin
11.12 Net
12.12 Parametre
13.00 GÜNDEM
13.42 Kitapça
17.00 GÜNDEM
18.47 Hava Durumu
20.00 HABER
21.00 CNN Türk Masası
22.00 HABER
23.00 Editör
24.00 HABER

Discovery

08.00 Gezginler
09.00 2000'in Ötesinde
11.00 Ushuaia
12.00 Vahşi Discovery
13.00 Doğanın Şahitleri
13.30 Doğadan Resimler
14.00 Yalnız Gezegen
16.00 2000'in Ötesinde
17.00 Discovery Magazine
19.00 Timsah Avcısı
20.00 Yeni Kaşifler
21.00 Portreler
22.00 Discovery Profili
23.00 Ekinoks

Flash TV

07.00 Cümbüş
07.30 Güne Başlarken
09.00 Çocuk Bahçesi
10.00 SİNEMA: Unutulmayan Besteler
13.00 GÜN ORTASI
13.15 Türkü Kervanı
15.15 Önce Sağlık
17.15 Kurdele
19.30 HABER
20.30 Flash Magazin
22.00 Gerçek Kesit
23.00 23. Saat
00.00 SİNEMA

Kanal D

07.00 Günaydın
09.00 Çocuk Programı
11.10 Her Şey Sevgi İçin
13.10 SİNEMA: Kiraz Çiçek Açıyor
15.00 HABER
15.10 Yaz Rüzgarı
17.10 Maske
18.30 Dizi: Çıldırtma Beni
19.10 Dizi: Ruhsar
20.00 ANA HABER
21.15 Zeyna
22.15 SİNEMA: Gerçeği Arayış
00.50 Kara Şahin
01.50 SİNEMA: Canciğer Kardeşler Hollywood'da

Kanal E

08.00 HABER
08.35 Yatırımcının Not Defteri
11.35 Sektör Raporu
12.05 Gün Ortası
13.25 HABER
14.05 Para Raporu
15.35 Derinlemesine
17.15 Hedef Üniversite
18.00 Dizi: Hollyoaks
20.30 Dizi: Evli ve Çocuklu
21.00 SİNEMA: Herkes Seni Seviyorum Der
23.15 Günün Ardından
00.30 SİNEMA: Çıplak Ayaklı Dansöz

Kanal 7

07.00 Kanal 7'de Sabah
09.30 Dizi: Genç Doktorlar
10.45 Afiyetle
11.00 HABER
11.10 SİNEMA: Anadolu Çocuğu
13.00 Gündem 13
16.00 HABER
16.10 Hangisi Doğru
17.00 HABER
17.30 SİNEMA: Allı Gelin
20.00 HABER SAATİ
21.10 İnsanlar Yaşadıkça
00.15 HABER MARATONU
00.40 Gurbet Yolları

Medya TV

13.00 Vebûn
13.05 Rojeva Medya
14.00 Nûçe
15.00 Dengûbas
15.55 Muzîk
16.00 Haber
16.05 Zanîngeha Med
17.05 Bûka Baranî
17.40 Dokumanter
18.00 Müzik
18.10 Welate Mî Kurdîstan
19.00 Nûçe
19.30 Denge Gel
20.05 Muzîk
20.30 Haber
21.00 Wîje û Helbest
21.45 Veroz-zindî
23.30 Spor
23.45 Muzîk
00.00 Dawiya Rojê

Mezopotamya

10.00 Vebûn
10.05 Zarokxane
10.35 Konser-Azîz Şarox-
11.20 Cîhana Pirtûkan-Kurmancî-
11.35 Çend dîmen
12.00 Girtin

NTV

09.35 Ekonomi
12.35 Dünyaya Bakış
12.50 Spor
16.15 Ekonomi
16.35 Yakın Plan
18.05 Gece Gündüz
21.05 Euro 2000
22.00 HABER
22.05 Zamanın Dışında
22.30 Kartpostal
23.00 24 Saat
23.40 Ekonomi-Spor
00.30 Olimpiyat Meşalesi

Star

08.00 Günaydın Türkiye
11.00 Sabah Güneşi
13.00 GÜN ORTASI
13.20 SİNEMA: Yasak İlişki
15.00 Aydın Havası
17.40 SİNEMA: Fakir Milyoner
19.30 STAR HABER
20.30 Bir Demet Tiyatro
21.50 SİNEMA: Ahlaksız Teklif
00.10 Gece Hattı

Show TV

07.30 Güne Merhaba
09.15 Show Kids
10.15 Klip 2000
13.00 Çizgi Filmler
16.00 Fırtınalı Günler
17.00 Yalan Rüzgarı
18.00 SİNEMA: Cici Kız
20.00 ANA HABER
21.00 Spor Sayfası
21.15 SİNEMA: Düşman Hattında
23.15 Taksi
01.45 SİNEMA: Sır Tutsakları

TGRT

09.30 Dizi: Eltiler
10.30 SİNEMA: Yarın Yarın
12.00 HABER
12.30 Dizi: Cosby
13.30 SİNEMA: Altın Kafes
15.30 Kezban'ın Günlüğü
17.00 HABER
17.30 SİNEMA: Benim Olsaydın
19.00 ANA HABER
20.30 İzzet-i İkram
00.30 Gece Haberi

TRT 1

07.00 HABER
09.00 Çocuk Saati
10.30 Nane Limon Kabuğu
12.05 Bir Zamanlar
14.40 Ay Savaşçısı
17.10 Perihan Abla
19.00 Bizim Mahalle
20.00 ANA HABER
22.35 Gezelim Görelim
23.15 Gece Kahvesi
00.45 SİNEMA: Paparrazi

TRT 2

08.05 Dizi: Okyanus Kızı
10.00 SİNEMA: Lekeli Melek
11.30 Şans Yıldızı
18.05 Arsene Lupin
19.00 AKŞAM BÜLTENİ
19.35 Genç Kalpler
20.35 Birebir
21.40 Mini Konser
22.30 SİNEMA: Doğmatik

Tv 8

07.00 Gazete Haberleri
10.00 Haber Bülteni
10.45 Alternatif Haber
12.00 HABER
12.40 Halk Gündemi
12.45 Vesaire
13.00 HABER
13.40 Güncel
14.50 Günün İçinden
16.35 Farklı Avrupa
17.50 Dünyadan Spor
20.00 ANA HABER
21.00 Melih Kibar ile Müzik
23.30 Kültürel Gündem
24.00 HABER

RADYO FREKANSLARI

Açık Radyo: 94.9 (İstanbul)
Aktüel FM: 100.5 (Diyarbakır)
Anadolu'nun Sesi : 92.8 (İst.)
Batı Radyo: 93.6 (İzmir)
Best FM: 98.4 (İstanbul)
Can Radyo: 100.0 (Diyarbakır)
Can Radyo: 93.3 (İzmir)
Cem Radyo: 96.4 (İstanbul)
Dost FM: 94.0 (Edirne)
Genç Özgün FM: 96.4 (Adana)
Özgür Radyo: 95.1 (İstanbul)
Radyo Akdeniz: 90.8 (Mersin)
Radyo Arkadaş: 100.2 (Adana)
Radyo D: 104.0 (İstanbul)
Radyo Dünya: 107.0 (Adana)
Radyo Foreks: 95.3 (İstanbul)
Radyo İmaj: 98. 0 (Ankara)
Radyo Kent 97.4 (Mersin)
Radyo Mozaik: 96.3 (Ankara)
Radyo Ses: 99.9 (Mersin)
Radyo Umut: 94.3 (İstanbul)
Radyo Tatlıses: 97.7 (İstanbul)
Radyo 7: 104.6 (İstanbul)
Power FM: 100.0 (İstanbul)
TRT FM: 91.4 (İstanbul)
Yaşam Radyo: 92.3 (İstanbul)

DOLAR	MARK	ALTIN	BORSA	EURO
DÜN: 618.500	DÜN: 302.400	DÜN: 5.742.000	DÜN: 14.468	DÜN: 594.497
ÖNCEKİ GÜN: 618.100	ÖNCEKİ GÜN: 300.600	ÖNCEKİ GÜN: 5.812.000	ÖNCEKİ GÜN: 14.409	ÖNCEKİ GÜN: 592.551

SERBEST PİYASADA DÖVİZ KURLARI

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
ABD Doları	618.400	618.500
Alman Markı	302.300	302.400
İngiliz Sterlini	933.100	99.800
İsviçre Frangı	377.000	380.900
Fransız Frangı	89.950	90.320
Sud. Arb. Riyali	163.900	165.800
100 İtalyan Lireti	30.440	30.740
Hollanda Florini	266.100	269.000
Avusturya Şilini	42.880	43.090
Japon Yeni	5.860	5.882

MERKEZ BANKASI DÖVİZ KURLARI

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
1 ABD Doları	617.665	622.011
1 Alman Markı	302.290	304.326
1 İngiliz Sterlini	934.276	941.227
1 İsviçre Frangı	378.372	381.953
1 Fransız Frangı	90.060	90760
1 Sud. Arb. Riyali	164.061	166.841
100 İtalyan Lireti	30.464	30.8209
1 Hollanda Florini	268.073	270.176
1 Avusturya Şilini	42.933	43. 269
1 Euro	5891.643	594.497

Değişken faiz yüzde 34.16

ANKARA - Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından belirlenen, Dış Krediler Kur Farkı Fonu kapsamındaki kredilere uygulanacak değişken faiz oranı, vadeye bakılmaksızın tüm krediler için yıllık yüzde 34.16 olarak açıklandı. Resmi Gazete'nin dün sayısında yayımlanan tebliği uyarınca, söz konusu oran, 1 Temmuz 2000 tarihinden itibaren 1 ay süre ile geçerli olacak. Geçen ay da bu oran yüzde 34.16 olarak uygulanmıştı.

BM raporunda 2000 yılında Dünya ekonomisi yüzde 3.5 büyüyecek

Yoksulluk büyüyor

BM, Raporu dünyanın 2000 yılında yüzde 3.5 büyümesine karşı yoksullukla mücadelenin başarılı olamayacağına öngörüyor

NEW YORK - Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan Dünya Ekonomisi Raporu'nda Dünya ekonomisinin 2000 yılında yüzde 3.5 büyümesine karşılık yoksullukla mücadelenin başarılı olamayacağı belirtildi.

Birleşmiş Milletler'in yayımladığı ekonomik raporda, yıl içinde dünyanın birçok bölgesinin yüksek bir ekonomik performans göstermesi beklenmekle birlikte, birçok gelişmekte olan ülkede yoksullukla mücadele için belirlenen hedelerin tutturulamayacağı da vurgulandı.

Raporda, en hızlı büyümenin enformasyon teknolojisi alanında olacağı ve bundan yararlanabilmeyi başaran ülkelerin daha büyük bir ekonomik büyüme hızı yakalayacakları belirtildi. Enformasyon teknolojisinde lider ülke olan ABD'nin bu konumu sayesinde, orta vadede yılda yüzde 3 ile 3.5'luk bir enflasyonsuz büyüme hızı sürdürebileceği kaydediliyor.

BM raporunda olumlu beklentilerin yanı sıra risk tahminlerine de yer verildi. Raporda, büyük ekonomiler arasındaki ticaret dengesizliklerinin döviz kurlarında, buna bağlı olarak da mali piyasalarda önemli çalkantılara yol açabileceği ifade edildi. Gelişmiş ülkelerin büyük çoğunluğunun giderek daha sıkı para politikaları benimsemesinin de, gereken dikkat gösterilmediği takdirdeekonomi üzerinde daraltıcı etkiler doğurabileceği kaydedilen raporda, bir başka risk kaynağının da, hisse senetleri fiyatlarında yaşanabilecek büyük ve kalıcı bir düşüş olduğu belirtildi.

Raporda, özellikle ABD şirketlerinin kağıtlarında böyle bir düşüş olduğu takdirde, bunun tüketim ve yatırımların azalmasına yol açarak ekonomik büyümeyi yavaşlatacağı belirtildi.

Asya krizinden sonra, gelen toparlanma nedeniyle uluslararası malireformların ihmal edilmesinin de tehlikeli sonuçlar yaratabileceği uyarısının yer aldığı BM raporunda, son risk faktörü olarak petrol fiyatları gösterildi.

Raporda, petrol fiyatlarının varil başına 30 doların altına düşmemesi durumunda, dünya ekonomisindeki büyümenin tehdit altında kalacağı ifade edildi.

BM raporunda, donyanın yüzde 3.5 büyümesine karşın yoksulluğun arttığı vurgulandı.

Arslan Başer KAFAOĞLU

'Biraz da kurtulmasak!'

Büyük Millet Meclisi geçen hafta çalışmalarına ara verdi. Bu arada ANAP lideri ile DYP liderinin de aralarında bulunduğu bazı yüksek makamlarda bulunmuş "büyüklerimiz"i de aklayıp pakladı. Bazıları BMM'nin son üç ayını sadece bu iş için, geride kalan üç ayını da, bir kişiyi ikinci kez cumhurbaşkanı seçmeye veya seçtirmeye harcadığı için hayıflanıyorlar. "Meclis zamanını boşa harcadı" diyorlar.

Ben iki kısım halinde altı ayı bulan bu "boşa geçti" denilen zamanlara doğrusu hiç acımadım. Keşke böyle aylarca başka konular ortaya çıksa ya da "büyüklerimizin!" tembel yanlarına gelse de daha az çalışsalardı. Çünkü çalışmaları halkın yararına değil ki çalışmalarına, daha çok çalışmalarına sevinelim.

Oysa böyle bir durum yok. İyi ki böyle konular var da, BMM bizim canımızı daha çok yakmıyor. Onun için BMM'in ulusumuza ve ülkemize en yararlı oluduğu zamanlar; "kapalı" olduğu zamanlardır. Zararı yok! Maaşlarını, ödeneklerini alsınlar, yesinler, içsinler, eğlensinler. Helal olsun. Aman tatillerini biraz uzun tutsunlar. Çünkü topluma neler yapacaklarını, bu ülkeye zarar veren ne yasalar yapacaklarını da biliyoruz. Aman gezip eğlensinler ki, az çalışsınlar.

Bu yargımızı insafsız bulanlara geçmiş aylarda bu meclisin neler yaptığına (aklama ve paklama çalışmaları, Demirel'i cumhurbaşkanlığına tekrar seçme çabaları dışında) bir göz atalım, işçilerin sosyal haklarını kısan yasalar başta geliyor.

"Mezarda emeklilik" yasasını çıkardılar. İşçi ve memurların yeterli derecede haklı olmasını sağlayacak kurumlara engel oldular. Karşıtına oy verip yalnızlaştırdılar. Uluslararası kapitülasyonları getiren yasalar yaptılar. Sermayeye ve hem de yabancı sermayeye dünyanın hiçbir yerinde olmadığı kadar (ABD ve Almanya'da bile, yabancı sermaye böylesine başı boş değildir) ayrıcalık tanıdılar. Özelleştirmeyi kolaylaştırdılar. Öyle ki önlerine cumhurbaşkanlığı seçimi geldi. Gelmeseydi daha beter, zararlı yasalar çıkaracaklardı. Nitekim cumhurbaşkanlığı seçimlerinden sonra, aklanmalarda bizce, bir an dinlenmeden kooperatiflere, köylünün tek umudu olan kuruluşları, tarım birliklerini sattılar.

Vergi alanında, "kayıt dışı ekonomi" denilen kazançları vergi dışı bıraktılar. Bankaları usülünce vergilendirmekten kaçtılar. İşi hükümete bıraktılar. Hükümetin koyduğu vergilendirme kurallarını da yüksek mahkeme "Vergi Yasası ile konur" diye reddetti. Böyle olunca bankalar vergisiz kalırken, KDV oranı ve emekçilerden yapılan stopajın miktarını artırdılar. Depremi bahane edip 700 trilyonluk yeni vergi yükü getirdiler.

Hükümet har vurup harman savuruyor. BMM'nin ekonomik durum hakkında bir görüşme açtığım hiç duydunuz mu? Ne iktidarı ve ne de muhalefeti bu kadar sorumsuz ve bu kadar herşeyi göz göre göre, "kıyak emeklilik" yasası uygulanmasında görüldüğü gibi kendine kendine yontan bir BMM, cumhuriyet tarilimizde olsun, Osmanılıtarihinde olsun görülmemiştir.

Onlara sorarsanız, bunları hep bizi kurtarmak için yapıyorlarmış. Öyle diyorlar. Onlar bunu söyledikçe rahmetli Emil Galip'in bir yazı başlığı aklımıza geliyor: "Biraz da kurtulmasak"

Devlet üretimden çekilecek

ANKARA - 8.5 Yıllık Kalkınma Planı'nı değerlendiren Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Devlet Bahçeli, devletin üretimden çekileceğini sadece iktisadi faaliyetlerde işleyiş ve kuralları düzenleyeceğini belirtti. Bahçeli, yeni dönemde bilgi ve teknoloji üreten ülkelerin 21. yüzyılda "başarılı ve etkili" olacağını vurguladı.

Başbakan Yardımcısı Bahçeli, Yeni Başbakanlık binasında, Sanayi veTicaret bakanı Ahmet Kenan Tanrıkulu ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı Akın İzmirlioğlu ile birlikte düzenlediği basın toplantısında, TBMM'de kabul edilen Uzun Vadeli Strateji ile 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı konusunda açıklamalarda bulundu.

Devlet Bahçeli, önceleri kamu kesimi için zorunlu, özel kesim içinyönlendirici olan planların, artık devletin üretim faaliyetinde bulunmamasını, iktisadi faaliyetlerde işleyiş kurallarını düzenleyici ve denetleyici bir konumda kalmasını esas aldığını söyledi.

Bahçeli, bu anlayışla hazırlanan 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın, 2001-2023 yıllarını kapsayan uzun vadeli bir stratejinin ilk 5 yıllık dilimine oluşturduğuna işaret etti. Bahçeli, son 10 yıl içinde hız kazanan gelişmeleri kavrayan, insanını bu yeni ortamın gerektirdiği niteliklerle donatan, bilgiye erişimi, bilginin üretilmesini ve kullanılmasını temin eden ülkelerin 21. yüzyılda başarılı ve etkili olacağını belirtti.

AB'ye uyum

Bahçeli, Türkiye`nin AB politika ve normlarına uyum sağlamasının, aynı zamanda uluslararası norm ve standartlar açısından daha ileri bir konuma gelmesi, uluslararası rekabet gücünü artırması, ekonomik ve sosyal gelişmesini hızlandırması demek olduğunubelirtti. Bahçeli, "Türkiye, AB`ye tam üyelik sürecini hızlandıracak politika ve tedbirleri içeren Ulusal Programı, ivedilikle hazırlayarak yürürlüğe koyacaktır" dedi. Bahçeli, temel hedefler çerçevesinde maliye politikası, para ve kur politikası, yapısal reformlar, yatırımlar konusunda da bilgi verdi

Plan hedefleri

- 2001-2023 döneminde yıllık ortalama yüzde 7 dolayında büyüme
- 1998 yılında 3 bin 200 dolar olan kişi başına geliri 2023 yılında AB ülkeleri düzeyine yaklaşacak.
- Türkiye dönem sonunda ulaşacağı 1.9 trilyon dolar civarında GSMH düzeyi ile dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girecek.
- Uzun dönemde nüfus artış hızı yavaşlayarak, ortalama yıllık yüzde 1.1'e ve 2020'den yılından sonra yüzde 1'in altına düşecek.
- Okullaşma oranı 2023 yılında ilköğretim ve orta öğretimde yüzde 100, yüksek öğretimde de yüzde 50 düzeyine ulaşacak.
- Toplam yatırım harcamalarının GSMH içindeki payı tedricen artarak, 2023 yılında yüzde 27 civarında gerçekleşecek.

Hazine'den borçlanma atağı

ANKARA-Hazine bugün tahvil ihracına yönelik olarak iç borçlanma ihalesi yapıyor. En son borçlanma ihalesini 6 Haziran'da yapan Hazine, yarın gerçekleştireceği Temmuz ayının ilk ihalesinde 2 yıl vadeli tahvil ihraç edecek. Hazine, yarınki ihalede 300-450 trilyon lira arasında net borçlanma öngörüyor. Yarınki ihalede 5 Temmuz valörlü olarak ihraç edilecek tahvillerin geri ödemesi 15 Mayıs 2002'de yapılacak. ihraç daha gerçekleştirecek. 18 Temmuz'da yapılacak 12 ay vadeli tahvil ihalesinde 700-900 trilyon lira arasında, 25 Temmuz'da yapılacak üç ay vadeli bono ihalesinde de 307 trilyon liralık borçlanmaya gidilecek. Hazine'nin Temmuz ayı geri ödeme tutarı 2 katrilyon 46.9 trilyon lira düzeyinde. Öte yandan, Hazine, uluslararası piyasalarda bu ay içinde yeniden tahvil ihracına çıkmayı planlıyor. Hazine'nin, piyasaların tatile gireceği Ağustos ayından önce gerçekleştirilmesi planlanan bu ihraçta,500 milyon Euro veya ABD Doları cinsinden tahvil satılacak.

Tatvan'da Doğu Anadolu Fuarı

VAN- Bu yıl 32.'si gerçekleştirilen geleneksel "Tatvan Doğu Anadolu Fuarı" 30 Haziran günü açıldı. Temmuz ayının son haftasına kadar açık olacak Tatvan Doğu Anadolu Fuarı etkinlikleri çerçevesinde 8 Temmuz'da Nemrut Dağı Krater gölü gezisi, 12 Temmuz'da Fuar Sağlık Ocağı'nda toplu sünnet şöleni, 15 Temmuz'da bisiklet yarışmaları, 21 Temmuz'da güreş müsabakaları, 23 Temmuz'da Yüzme ve yağlı direk yarışmaları ile su kayağı gösterisi, 24 Temmuz'da ise kurumlar arası halı saha futbol turnuvası final maçları yapılacak.

Merkez Bankası IMF4ye verilen sözü tuttu

'Performans kriterleri tamam'

ANKARA - Merkez Bankası, ilk üç aylık dönemde olduğu gibi, yılın ikinci üç aylık döneminde de, net iç varlıklar performansı kriterinin başarıyla yerine getirildiğini bildirdi.

Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada, IMF ile imzalanan Stand-By düzenlemesi çerçevesinde performans kriteri olarak kabul edilen Net İç Varlıklar kaleminin, her üç ayın son beş iş günü ortalamasının -1.200 trilyon liranın altında kalması konusunda anlaşıldığı belirtilerek, şöyle denildi:

"Haziran ayının son beş işgünü ortalaması, -1,295.1 trilyon lira olarak gerçekleşmiş ve böylece ilk üç aylık dönemde olduğu gibi, ikinci üç aylık dönemde de söz konusu performans kriteri başarı ile yerine getirilmiştir. 30 Haziran 2000 tarihi itibarıyla 'Para Tabanı' 4 katrilyon 630.7 trilyon lira olup, önümüzdeki üç aylık dönemde Net İç Varlıklar kaleminin (+/-)yüzde 5 dalgalanmasında bu tutar dikkate alınacaktır."

Ek mektup görüşülecek

ANKARA - IMF`ye gönderilen İkinci Ek Niyet Mektubu'nun, 6 Temmuz Perşembe günü IMF İcra Direktörleri Kurulu'nda ele alınması bekleniyor.

IMF`'ye verilen 13 maddelik ilk ek niyet mektubuna kıyasla daha çok maddeyi içeren ikinciek niyet mektubunda, ağırlıklı olarak ilk beş ayda gerçekleştirilen çalışmalar ve Ekim ayına kadar ekonomide alınacak önlemler yer alıyor. Bu arada, IMF Türkiye Masası uzmanları tarafından kaleme alınarak, IMF üst düzey yöneticilerine verilen "IMF Uzman Raporu"nda, "Türkiye`nin performans kriterlerini gerçekleştirdiği ve popülist politikalar izlemeyip tahhütlerini yerine getirdiği" ifadelerinin yeraldığı öğrenildi. IMF İcra Direktörleri Kurulu'nun, Ek Niyet Mektubu'nu onaylamasının ardından, yaklaşık 300 milyon dolarlık üçüncü dilim stand by kredisi serbest bırakılacak.

Öte yandan IMF Türkiye Masası Şefi Carlo Cottarelli`nin, Üçüncü "gözden geçirme incelemesi" için, 25 Ağustos'tan sonra Türkiye`ye geleceği belirtiliyor.

Van'da Hayvanlar iyi sayılmadı

SIDDIK GÜLER/VAN

Tarım Bakanlığı tarafından hayvan sayısının tesbiti gerekçesiyle getirilen yasaklamadan sonra yapılan hayvan sayım ve tespit işlemlerinde köylülerin hayvanlarını yazdırmadıkları bildirildi. Van Ticaret ve Sanayi Odası "VATSO" Yönetim Kurulu Üyesi Lütfi Özgükçe, köylünün uygulamadan yeterli bilgisinin olmadığını belirterek, hayvan sayımının yeniden yapılmasını istedi.

Sınır ticaretinin yasaklanmasının ardından borsaya da getirilen yasaklamanın hayvancılığın bitme noktasına geldiğini belirten VATSO Başkanı Lütfi Özgükçe, bunun bölgeyi olumsuz etkileyeceğini belirtti. Özgükçe, 1999 yılının Aralık ayında hayvan sayımı yapılacağı gerekçesiyle, borsaya getirilen yasaklamanın ardından yapılan hayvan sayımınında da sorunlar yaşandığını belirtti. Halka detaylı bilgi verilmediği için hayvan sayımlarında sorunlar yaşandığını, özellikle köylerde vergi alınacağı korkusuyla sağlıklı bilgi verilmediğini dile getiren Özgükçe, bazı köylerde yetkililer tarafından sayım yapılmadığını, hayvanların yazılmadığı için kaçak sayıldığını da söyledi. Bölgede tekrar sağlıklı bir sayım yapılması ve tedbirler alınması gerektiğini belirten Özgükçe "bölgede devam eden yayla ve mera yasakları kaldırılmalı. Hayvancılık serbest bırakılmalı. Sınır ticareti açılmalı" dedi.

TÜMTİS baskıyı kınadı

İSTANBUL - TÜMTİS Merkez Yönetim Kurulu önceki gün tutuklanan Deri-İş sendikası'nın 3 yöneticisinin serbest bırakılmasını istedi. Yapılan yazımı açıklamada, sendikal örgütlenme mücadelesi veren Deri-İş üye ve yöneticilerinin tutuklanmasının sendikalar üzerinde artan baskıların bir göstergesi olduğu belirtilerek, sendikacıların artan baskıları protesto etmek ve emniyet yetkilileri hakkında suç duyurusunda bulunmak amacıyla Çorlu Adliyesi'ne gelmelerinin tutuklanma gerekçesi gösterilmememesi gerektiğin ifade edildi. Çorlu'da yıllarca kaçak işçi çalıştırıp vergi kaçırarak suç işleyen deri işverenlerinin üzerine gitmesi gereken devlet görevlilerinin, bunun yerine sendikal mücadele verdikleri için, işten çıkarılan işçileri ve Deri-İş Sendikası yöneticilerini gözaltına aldığı bildiren açıklamada "Sendikalara yapılan baskıyı kınıyoruz" dedi.

Mudilerden eylem

LEFKOŞA - Yönetimlerine devlet tarafından el konulan, durumlarını düzeltmeleri için 6 ay süre verilen Kıbrıs Kredi ve Kıbrıs Endüstri Bankası mudileri (mevduat sahipleri), Ekonomi ve Maliye Bakanlığı önünde eylem yaptı. Mudiler, eylemleri çerçevesinde, Bakanlık avlusundaki demir kapıya zincir çekerek kilitledi. Bakanlık'tan Cumhuriyet Meclisi önüne yürüyen mudiler, Cumhuriyet Meclisi Başkan Vekili Salih Coşar ile görüştü. Tekrar Bakanlığı'ya yürüyen mudiler, Ekonomi ve Maliye Bakanı Mehmet Bayram ile görüşmek istedi. Bakan'ın Meclis'te bulunması nedeniyle yarına randevu alan mudiler, ödeme politikası konusunda kesin yanıt beklediklerini söylediler.

Özelleştirmeye eleştiri

ADANA - Adana Eczacılar Odası 4. Bölge Başkanı Erdoğan Çolak, sağlığın alınabilecek bir meta haline dönüştürüldüğünü ve kişilerin paraları kadar sağlık hizmeti alabildiğini belirterek, özelleştirmenin bu soruna çözüm olamayacağını kaydetti. Sağlıkta özelleştirmenin engellenmesi gerektiğini belirten Çolak, "Özelleştirme mevcut sorunları çözmez, aksine daha da içinden çıkılmaz hale getirir. Bu nedenle özelleştirme yerine Devlet ve SSK hastanelerinde personel sayısı arttırılmalı, yapısal ve teknolojik yatırımlarla bu hastaneler güçlendirilmelidir. Devlet, SSK'ye olan borcunu ödemeli, kurumun mali kaynaklarını kullanmamalıdır. Sigorta denetimleri sıklaştırılarak aktif sigortalı sayısı arttırılmalıdır" dedi. Çolak, parası olmayana sağlık hizmeti sunmayacak olan özelleştirmecilere karşı durulması genektiğini ifade etti.

Tütün işçileri zehirlendi

MANİSA - Manisa'nın Sarıgöl ilçesine bağlı Kızılçukur Köyü'nde, yedikleri yemekten zehirlenen 6 tütün işçisinden 1'i öldü. Durumları ağır olan 4 kişi ile bir çocuk, hastanede tedavi altına alındı. Kızılçukur Köyü yakınındaki tarlada tütün toplayan Ayşe Aşkın (26), Ömer Bozkuş (50), Musa Aşkın, Fadime Bozkuş, Ramazan Aşkın ile Ömer Bozkuş (4), dün sabah kaldıkları tarladaki çardakta yaptıkları kahvaltının ardından rahatsızlandı. Sarıgöl Devlet Hastanesi'ne kaldırılan tütün toplayıcılarından Ayşe Aşkın, tüm çabalara rağmen kurtarılamadı. Durumu ağır olan 4 işçi ise İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildi.

Merkez Bankası Başkanı Gazi Erçel 3 milyarın üstünde maaş alırken, bir işçi 86 milyona talim ediyor

1 Erçel 35 işçi ediyor

Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı'nın yaptığı araştırmaya göre, Türkiye'deki maaş skalasının zirvesinde, çeşitli Kurullar ile Merkez Bankası yeralıyor. SPK ile Merkez Bankası başkanlarının maaşları 3 milyar lirayı aşıyor

ANKARA - Hükümet, kamudaki maaş adaletsizliğinin giderilmesi için Meclis'ten yetki alırken, gözler, yapılacak yeni düzenlemelere çevrildi. Kamuda ücret rejimi açısından önemli farklılıklar yaşanıyor. Son yıllarda art arda oluşturulan kurullar ve çeşitli kurumların teşkilat yasaları ile ayrıcalıklı ücretler temin etmesinin, mevcut kamu görevlilerine çeşitli adlar altında getirilen tazminat ve yan ödemelerin, maaş hesabını iyice içinden çıkılmaz hale getirdiği belirlendi. Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı'nın yaptığı çalışmaya göre, Başbakan, başkanlar, daire başkanlarının ötesinde meslek memurlarından dahi daha düşük maaş alır hale geldi. "Devletin en yüksek memuru" sayılan ve diğer kamu görevlilerinin maaşlarının da buna göre ayarlanması gereken Başbakanlık Müsteşarının da maaşta çok gerilere düştüğü görüldü.

Türkiye'deki maaş skalasının zirvesinde, çeşitli Kurullar ile

Merkez Bankası yeralıyor. SPK Başkanı ile Merkez Bankası Başkanının maaşları 3 milyarı aşıyor. Bir süre önce kurulan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ile Telekomünikasyon İdaresi'nde ise maaş tespit çalışmaları devam ediyor. Bu iki kurumun üst düzey yöneticilerinin maaşlarının da, en az SPK kadar olması bekleniyor. Mevcut listede Rekabet Kurulu Başkanı 2 milyar 905 milyonu bulan maaşıyla SPK ve Merkez Bankası Başkanlarını izliyor. Bir SPK üyesi 2 milyar 882 milyon, bu kurumun bir daire başkanı 2 milyar 546 milyon,

Merkez Bankası Başkan Yardımcıları 2 milyar 154 milyon lira maaş alırken, Genelkurmay Başkanının maaşı da 1 milyar 828 milyon lira olarak belirleniyor. SPK'daki bir meslek personelinin 2 milyar 44 milyon lira maaş aldığı günümüzde Başbakan 1 milyar 642 milyon liralık maaşla, listede ilk 10'a yer almıyor. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ile Telekomünikasyon İdaresi de sıralamaya alındığında, Başbakan'ın ilk 20'de de de yer alamayacağı ortaya çıkıyor. Bakanlar 1 milyar 627 milyon, milletvekilleri 1 milyar 556 milyon, Başbakanlık Müsteşarı da 1 milyar 131 milyon lira ile maaş sıralamaası listesinde yer alıyor.

Listede, aynı işi yapan memur işçi ve sözleşmeliye uygulanan ücret farklılığı, genel müdür maaşlarında da gözleniyor.

Kalkınma Bankası ve Eximbank'ın genel müdürleri 1 milyar 305 milyon, diğer kamu bankalarının genel müdürleri 1 milyar 116 milyon, petrol grubu KİT'lerin genel müdürleri 1 milyar 34 milyon, Emniyet Genel Müdürü 933 milyon, mülki idare amirliği hizmetleri sınıfındaki diğer genel müdürler 909 milyon, genel idare hizmetleri sınıfındaki genel müdürler 781 milyon, KİT`lerdeki diğer genel müdürler ise 778 milyon lira maaş alıyor.

Bu arada, devlette 25 yıl hizmet vermiş bir şube müdürünün cebine ayda 286 milyon, şefin 166 milyon, polis memurunun ise 191 milyon lira giriyor.

Gazi Erçel

KAMU GÖREVLİLERİ	NET MAAŞ
SPK Başkanı	3 milyarın üzerinde
Merkez Bankası Başkanı	3 milyarın üzerinde
Rekabet Kurulu Başkanı	2.904.903.000
Genelkurmay Başkanı	1.828.000.000
Başbakan	1.642.044.000
Bakanlar	1.627.737.000
Milletvekilleri	1.556.202.000
Kuvvet Komutanları	1.418.000.000
TKB ve Eximbank G.M	1.305.565.000
Orgeneral	1.286.630.000
Başsavcı	1.062.953.000
RTÜK Başkanı	1.037.468.000
TÜBİTAK Başkanı	944.390.000
TRT Genel Müdürü	939.030.000
Olağanüstü Hal Valisi	936.847.000
Emniyet Genel Müdürü	933.020.000
Vali	923.365.000
Diyanet İşleri Başkanı	876.540.000

BAZI KAMU GÖREVLİLERİNİN MAAŞLARI

KAMU GÖREVLİLERİ	NET MAAŞ
Şube müdürü (1/4)	286.149.000
Şef (4/1)	166.056.000
Memur lise (13/3)	133.945.000
Memur (5/9)	146.268.000
Memur üniversite (9/1)	134.766.000
Öğretmen (9/1)	185.728.000
Başkomiser (3/1)	255.990.000
Polis memuru (11/1)	191.168.000
Doktor (8/3)	276.642.000
Hemşire (9/1)	168.822.000

HABER ANALİZ

AHMET PELDA

Ücretli aristokratlar

IMF ile yapılan görüşmelerin baş konusu genelde ücretlerin kısıtlanması olur. Enflasyonun düşürülmesi, ekonomik istikrarın sağlanması, üretim maliyetlerinin düşürülmesi, ucuz mal ihracatını arttırarak uluslararası piyasalarda rekabet etmenin yolu düşük ücretlerden geçer IMF'ye göre. Bu yüzden Stand-by anlaşmalarında ekonomik tedbirlerin başında maaşların ne kadar düşük tutulacağının pazarlıkları yapılır. Ek niyet mektuplarında ücretlerin ne kadar düşük tutulduğundan övgüyle bahsedilir. IMF'de vereceği kredinin miktarını buna göre ayarlar ve hükümetin başarı ölçütünü ücret miktarına bakarak belirler.

Ne ilginçtir. IMF ile yapılan pazarlıkların raporlarını hazırlama ayrıcalığına sahip olanlar da ücretli kamu personeli statüsündedirler. Ancak Kamuya ait kuruluşların üst yöneticileri aldıkları ücretlerle elitler sınıfında yer alanların başında gelirken dokunulmazlar statüsünde yer alıyorlar.

Türkiye'deki maaş skalasının zirvesinde, çeşitli kurullar ile Merkez Bankası'nın ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun geldiği ortaya çıkıyor. SPK Başkanı ile Merkez Bankası Başkanı'nın maaşları 3 milyarı aşarak, asgari ücretle çalışan bir işçinin 35 katı ücret ulaşıyor. Üstelik ek ödemeler hariç. Telekomünikasyon İdaresi ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu yöneticilerininde yaklaşık ücretler aldığı belirtiliyor. Maaş skalasının elitleri arasında Genelkurmay Başkanı ile TSK'nin rütbelileri, bakanlar, milletvekilleri ve müsteşarlar geliyor. Bu elitlerin kamu personeli içerisinde yer aldıkları sayı ve maaş toplamı hesaplandığında, ücretleri kısılan memurların maaşlarına neredeyse denk gelecek düzeyde görülüyor.

Sosyal güvenlik sistemi iflasta

Çorlu'da konuşan Çalışma Bakanı Yaşar Okuyan , sosyal güvenlik kurumlarına zarar ettirildiğini söyledi

ÇORLU - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan, sosyal güvenlik sisteminde bu yıl 1 trilyon liralık fazla ödeme bulunduğunu belirterek, "Bu, yasal boşluklara bağlı olarak israflardan, yolsuzluklardan, hırsızlıklardan kaynaklanıyor" dedi.

Tekirdağ'ın Çorlu ilçesine Bağ-Kur İrtibat Bürosu Koruma ve Yaşatma Derneği açılışı için gelen Okuyan, Türkiye'de 14 milyon insanın Bağ-Kur'lu olduğunu bildirdi. Okuyan, Bağ-Kur'un, kurulduğu günden bugümüze kadar kör topal geldiğini belirterek, "Bu kurum, adeta iflas ettirilmek üzere kurulmuş. Kurulduktan 5 yıl sonra hiç prim ödemeksizin 200 bin kişinin emekliye ayrılarak maaş alması uygulamasının, dünyanın hiçbir ülkesinde örneği bulunmamaktadır" dedi. Sosyal güvenlik sisteminde prim açığının 3,7 katrilyon liraya ulaştığını da kaydeden Okuyan, konuşmasını şöyle sürdürdü: "İlk etapta SSK hastanelerinin modernleştirilmesi çalışmalarını başlattık. Sosyal güvenlik sisteminde bu yıl 1 trilyon liralık fazla ödeme var. Bu yasal boşluklara bağlı olarak israflardan, yolsuzluklardan, hırsızlıklardan kaynaklanıyor. Sistem denetlenebilir olmaktan çıkmış durumda bulunuyor. Bugüne kadar otomasyona geçilmemiş. Otomasyon sistemi derhal kurulmalı. Programa aldığımız bu proje, 3 kademeden oluşuyor. İlk kademeyi 1,5 yıl içinde, ikinci kademeyi 3 yıl içinde, 3. kademeyi ise 4 yıl içinde gerçekleştireceğiz. Sağlık karnelerini, vizite kağıtlarını, reçeteleri, emekli karnelerini iptal edeceğiz. Bunun yerine Sosyal Güvenlik Kartı vereceğiz. Bunu 1,5 yıl içinde gerçekleştirmek istiyoruz. Bu kartın içinde iki dosya bulunuyor. Birinde, Sağlık Dosyası, diğeri ise sigortadan oluşuyor. Bu kart, AB'ye üye ülkelerde de geçerli olacaktır. Bu karttan 32 milyon SSK'li, 14 milyon Bağ-Kur'lu üye faydalanabilecektir. Emekliliğe hak kazanan vatandaşlarımız, maaş bağlanması için 4-5 ay beklemeyecekler. Bu kart ile sabah başvurup, öğleden sonra emekli olacaklar. Sosyal güvenlik işlemlerinin tamamı bu karttan yapılacak." Okuyan, daha sonra Esnaf Kefalet Kooperatifi'ne ait binanın 2 ve 3. katında toplam 140 metrekare kullanım alanı bulunan Bağ-Kur irtibat bürosunun açılışı yaptı. Açılışa, Tekirdağ Valisi Cemalettin Sevim, Çorlu Kaymakam Vekili Yılmaz Ergin, Çorlu Belediye Başkanı Rauf Çetiner ile diğer yetkililer katıldı

Seri İlanlar

SATILIK OTO

93 MODEL FORD 2.5 VAN
3.650.000.000-

86 MODEL PEUGEOT 14+1
1.600.000.000-
TEL: (0262) 744 25 91

Sahibinden '99 model 12+1 Ford Transit 100V. 8.800.000.000 TL.
(0216) 425 13 00

90 Beygir Mercury teknesiyle
577 12 45

96 Tipo full ihtiyaçtan temiz
(0542) 394 51 55

1993 Model Scoda 2.100.000.000
(0533) 343 95 54

1994 Wolksvagen 1.000.000.000
(0533) 343 95 54

SATILIK MATBAA MAKİNASI

Acil satılık 211 Gestetner 6.000 DM.(0542) 655 21 81

KİRALIK EMLAK

Akka Emlak'tan
Fulya'da 2+1 200.000.000, kira 1.000 DM depozit.
(0212) 216 93 67
(0212) 219 32 73

Zin Emlak'tan İzzetpaşa'da 2. kat 2 odalı sıfır daire. 100.000.000
(0212) 225 53 47 - (0532) 360 06 48

G. O. Paşa merkezde devren kiralık möbleli yazıhane
(0212) 216 34 04-05

DEVREN SATILIK İŞ YERİ

Atışalanı'nda satılık kebapçı dükkanı
(0212) 431 51 05

Esenler'de devren satılık ilik-düğme -ütü-paketleme atölyesi
(0212) 430 01 72
(0535) 223 65 42

ASLANLAR
Marangozlu, garantili
(0212) 446 25 40

CEP TELEFONU ALIM-SATIM

GÜMÜŞ İLETİŞİM TELSİM GSM MARKET
Telsim Hatları ücretsiz açılır. 2. el cep telefonu alınır satılır. Her türlü yeni telefon bulunur. Tamir, kilit kodu, simloc yapılır. Tel: (0312) 312 32 21

İL-TUR İLETİŞİM
Cep telefonları satışı, 2. el Alım, satım, takas 0 Telsim Turcell Hatlar, tüm yedek parça aksesuarlar
Tel: (0312) 311 02 66

SATILIK EMLAK

Sahibinden Bahçelievler-Parseller Cumhuriyet Mahallesi'nde 85 m2 2+1 kombili lüks daire 10.000.000.000 TL.
(0542) 655 21 81

Çerkezköy Saray'da 100 milyon peşinatla 30 aya varan vadelerle yatırım arsaları (0542) 655 21 81

Sahibinden Okmeydanın'da 0 daireler
(0532) 232 53 03

EŞYA ARAYANLAR

Buzdolaplarınız, bulaşık, çamaşır makinalarınız, televizyonlarınız alınır.
Tel: (0312) 310 18 98

Erozyon 50 amper
577 12 89

ELEMAN ARANIYOR

Trikoya, mekanikçiler, romöyözcüler, overlokçular, ortacılar
244 45 65 / 224 85 45

ÇOCUK OYUNCU ARANIYOR
Sinema filmi için 4-5 yaşlarında kız çocuğu
Tel: (0212) 660 76 17

Seri ilanlarınızı verebileceğiniz
REKLAM AJANSLARI

ÖZLEM AJANS (0212) 425 63 33
DOĞAN AJANS (0216) 309 88 64
MEDYA 2000 (0212) 212 58 79
GREN AJANS (0212) 557 74 65
ÖZGEN AJANS (0212) 210 80 47
ZİN AJANS (0212) 225 53 47
(0212) 296 87 91

değişimin eşiğindeki

SURİYE

HAZIRLAYAN: CEYLAN ÖZERENGİN
FOTOĞRAFLAR: İRFAN UÇAR

Elektrik, köyden önce bana ulaştı!

"Sahnelediğimiz oyunlardan birinin adı 'Vatanın Şerefine' idi ve Başkan Esad da izlemeye gelmişti. Yanında da hemen hemen bütün bakanlar vardı. Ben sahnede eleştirileri sıralıyorum tabii. Hangi bakanın tasarrufları eleştiriliyorsa, Hafız Esad ona dönerek, 'Bak bu senin için' deyip duruyordu!"

Laham, Türkiye'de çevrilen iki filmde de rol almış. 1970'lerde çevrilen "İstanbul'da Aşk" ve "Top Oyuncusu" adlı filmlerde Muhterem Nur ve Sevda Ferda ile birlikte oynamış. "İkisi de ne güzel kadınlardı" deyip iç geçiriyor ve ekliyor: " Komedi Sanatı, kimseyi bir şey yapma veya yapmama yolunda zorlamaz ama düşünmeye sevkeder. Ben bunu başardım."

Düreyd Laham, Suriye'de çok tanınmış ve halkın da en sevdiği tiyatro sanatçılarından biri. Sevilmesinin en büyük nedeni sadece mükemmel sahne yeteneği değil. Bir komedyen olarak, politik taşlamalar yaparak gelmiş geçmiş tüm bakan ve politikacıları yerden yere vurduğundan, adeta halkının sözcüsü olmuş. Aslında fizik ve kimya eğitimi almış bir bilimadamı ve üniversite profesörü. Ama çocukluğundan beri gönül verdiği tiyatroya 1960 yılında girdiğinden bu yana hayatını sanata adamış. O kadar doğallıkla espri yapıyor ki, onunla sohbetimiz baştan sona kahkahalarla sürüyor. 1934 yılında Lübnanlı bir anne ve Suriyeli bir babanın 10 çocuğundan biri olarak dünyaya gelişini gülerek, "O zamanlar televizyon yokmuş, eğlence niyetine çocuk yapılırmış" biçiminde açıklıyor. Bugüne dek birçok sinema ve televizyon filminde de rol alan Laham, Türkiye'de çevrilen iki filmde de rol almış.

1970'lerde çevrilen "İstanbul'da Aşk" ve "Top Oyuncusu" adlı filmlerde Muhterem Nur ve Sevda Ferda ile birlikte oynamış. "İkisi de ne güzel kadınlardı" deyip iç geçiriyor. Tiyatronun dışındaki sevgilileri ise çocuklar. 1998'de UNICEF, kendisine Suriye'deki çocukların, 1999'da ise Orta Doğu ve Afrika'daki çocukların fahri büyükelçisi unvanını vermiş. Evindeki kütüphane kazandığı ödüllerle dolu. 'Sizin için en önemli ödül hangisiydi?' deyince rahmetli annesinin duvardaki resmini işaret ediyor, 'Oydu' diyor.

Düreyd Laham, bizi Şam'daki evinde kabul ederek, sorularımızı yanıtladı:

➛ ***Yeni Gündem**- Suriye koşullarında politik taşlama yapan bir komedyen olmak zor değil miydi?*

Düreyd Laham- Hayır, zor değildi. Tam tersine, Hafız Esad'ın kendisi de bütün oyunlarıma gelir, hayran kalarak izlerdi.

➛ ***YG**- Politik taşlamalarınıza o da güler miydi?*

DL- Evet, elbette.

➛ ***YG**- Peki, Hafız Esad'ı da oyunlarınızda eleştirir miydiniz?*

DL- Biz sistemin kendisini değil, politikacıların davranışlarını, yaptıkları-yapmadıkları işleri eleştiririz. Tüm Arap dünyasında da sahnelenen oyunlarımdan birinin adı 'Vatanın Şerefine' idi ve Başkan Esad da izlemeye gelmişti. Yanında da hemen hemen bütün bakanlar vardı. Ben sahnede eleştirileri sıralıyorum tabii. Hangi bakanın tasarrufları eleştiriliyorsa, Hafız Esad ona dönerek, 'Bak bu senin için' deyip duruyordu!

YG- Oyunlarında sürekli canlandırdığı belirli bir karakter var mıydı? (Kendisine Türkiye'de Kemal Sunal'ın canlandırdığı Şaban karakterini örnek veriyorum. Ne yazık ki, bu röportajın yazıldığı gün Kemal Sunal hayatını kaybediyor. Kendisini saygıyla anıyorum.)

DL- Evet, ben sahnede uzun süre Gawwar Attoşi karakterini canlandırdım. Gawwar, bütün Arap dünyasında öyle bir ün kazandı ki karikatürleri çizildi, ciklet markası oldu, 15 adet filmi çekildi.

➛ ***YG**- Gawwar Attoşi nasıl bir karakterdi?*

DL- Şam'a özgü geleneksel giysiler içinde saf ve komik bir halk adamı Gawwar. Birçok şeyi anlayamıyor, bu nedenle de sürekli sorular soruyor, bunları kendi aklınca cevaplıyor, başı da hayli derde giriyor.

➛ ***YG**- Tıpkı da size benziyor. Bıyıkları, saçları, gözlükleri aynı sizin gençlik haliniz!*

DL- Evet, doğru. Ben onunla özdeşleştim zaten.

➛ ***YG**- Siz Gawwar Attoşi'nin ağzından hayli sert eleştiriler de yaparmışsınız. Bunlara birkaç örnek verebilir misiniz?*

DL- (Bize videoda Gawwar karakterinin oynadığı filmin bir bölümünü gösteriyor) Burada Gawwar, gizli polis teşkilatınca sorgulanmakta ve işkence görmektedir. İki sivil polis Gawwar'ı konuşturabilmek için cinsel organına elektrik verirler. Gawwar elektriğin etkisiyle titremeye başlar ancak ağlayıp bağıracağına kahkahalarla gülmektedir. Sivillerden biri, 'Ağlamak yerine niye gülüyorsun?' diye sorar. Gawwar Attoşi'nin cevabı, 'Benim köyümün hala elektriği yok. Elektrik köyümden önce benim popoma ulaştı, onun için gülüyorum' olur. (Bu cevaptan sonra salondaki izleyicilerin tepkisi önce kahkaha atmak, sonra çılgınca alkışlamak oluyor.)

➛ ***YG**- Bu oyunu da Hafız Esad izledi mi?*

DL- Evet,en öndeydi ve müthiş güldü. Sonra İçişleri Bakanı'na eğilerek, 'Bak, bu senin için' dedi!

➛ ***YG**- Hayli cüretkar eleştiriler. Polisle başınız hiç derde girmedi mi?*

DL- Reis Esad'ın benim oyunlarıma bizzat geliyor oluşu, benim en büyük koruyucu kalkanımdı. Hatta bir keresinde bütün bir oyuncu kadrosunu makamına davet etti ve bana, 'Ben sana, senin eleştirdiklerinden daha tehlikeli konular vereyim'dedi.

➛ **YG**- Türkiye'de de sanatçılar işkenceyi eleştirirler. Ama işkence hiçbir zaman bitmez. Siz eleştirdiğiniz için işkence Suriye'de azaldı mı?

DL- Belki yüzde yüz azalmadı ama yüzde beşlik bir katkım olduğuna inanıyorum. Komedi sanatı, kimseyi bir şey yapma veya yapmama yolunda zorlamaz ama düşünmeye sevkeder. Ben bunu başardığımı sanıyorum. (Ve tam da bu esnada Düreyd Laham'ın evinin elektriği kesiliyor! 'Elektrik, tutuklular üstünde öyle çok kullanılmış ki şehre bile gitme fırsatını bulamamış' diyorum, hepimiz gülmekten yere yatıyoruz.)

➛ ***YG**- Çocuklar için ne yaptınız da UNICEF size fahri büyükelçi ünvanı verdi?*

DL- Çocuk esirgeme kurumlarındaki yoksul, öksüz ve yetimler için partiler düzenledim, onlara komik oyunlar oynadım. Bu çocuklar yararına oyunlar oynayıp, elde edilen geliri çocuk kuruluşlarına bağışladım. Tunus, Fas, Mısır, Lübnan, Yemen ve Irak'a giderek oralarda acı çeken çocuklar için etkinlikler düzenledim, gülmeyen yüzlerini güldürmeye çalıştım. Çocuk hakları üzerine eğitici filmler yaptım.

➛ ***YG**- Siz tiyatroya 1960 yılında başladınız. Hafız Esad ise iktidara 1970'de geldi. Bu iki politik dönem arasında sanata yaklaşım açısından bir fark var mı?*

DL- Ben Gawwar Attoşi karakterini 1960'larda yarattım. Hafız Esad'dan önce komedi, sadece insanları güldürmek için başvurulan bir sanat biçimiydi, eleştiri asla yapılamazdı. 1967 savaşından sonra ise Gawwar, politik taşlamalarına başladı ve Esad döneminde de sürdürdü.

➛ ***YG**- Gawwar hala 'iş başında' mı?*

DL- Hayır, ben yaşlanınca, canlandırdığım ve benimle özdeşleşen karakteri de yaşlandırdık. Şimdi onun yerine Abul Hena karakteri yaratıldı. Abul Hena yaşlı ve bilge bir adam ve artık trafikte yapılan hataları, kemer kullanmayan sürücüleri, suyu müsrifçe kullananları, çevre kirliliğine yol açanları da eleştiriyor.

➛ ***YG**- Suriyeli aydınlar, 'kendi dönemine tanık olma' görevini hakkıyla yerine getirdiler mi sizce?*

DL- Denediler ve hala deniyorlar. Yetkililere, hayatın gerçek yüzünü gösterme konusunda başarılı oldular da denebilir. Bir keresinde benim oyunuma eski başbakanlardan biri gelmişti. Oyunu kahkahalar atarak izledi. Oyundan sonra kendisine, 'Geldiniz, gülüp eğlendiniz. Ama biz sizi buraya sadece gülüp eğlendirmek için değil, halkın sizin için söylediklerini duyasınız, gerçeği öğrenesiniz diye getirdik' dedim.

➛ ***YG**- Sizin bu ağır eleştiriniz karşısında başbakanın tavrı ne oldu?*

DL- Hiç, ne olacak? Yine bir kahkaha patlattı! (Burada hepimiz kahkahaya boğuluyoruz.)

SÜRECEK

"Bir keresinde tiyatroya eski başbakanlardan biri gelmişti. Oyunu kahkahalar atarak izledi. Oyundan sonra kendisine, 'Geldiniz, gülüp eğlendiniz. Ama biz sizi buraya sadece gülüp eğlendirmek için değil, halkın sizin için söylediklerini duyasınız, gerçeği öğrenesiniz diye getirdik' dedim. Tepkisi yine gülmek oldu!"

İşkenceye ve politikacılara karşı cüretkar eleştiriler yöneltmiş Düreyd Laham. Ama polisle başı hiç derde girmemiş. Bunu, 'Reis Esad'ın benim oyunlarıma bizzat geliyor oluşu, benim en büyük koruyucu kalkanımdı' şeklinde açıklıyor.

"Reis Esad'ın benim oyunlarıma bizzat geliyor oluşu, benim en büyük koruyucu kalkanımdı. Hatta bir keresinde bütün bir oyuncu kadrosunu makamına davet etti ve bana, 'Ben sana, senin eleştirdiklerinden daha tehlikeli konular vereyim' dedi."

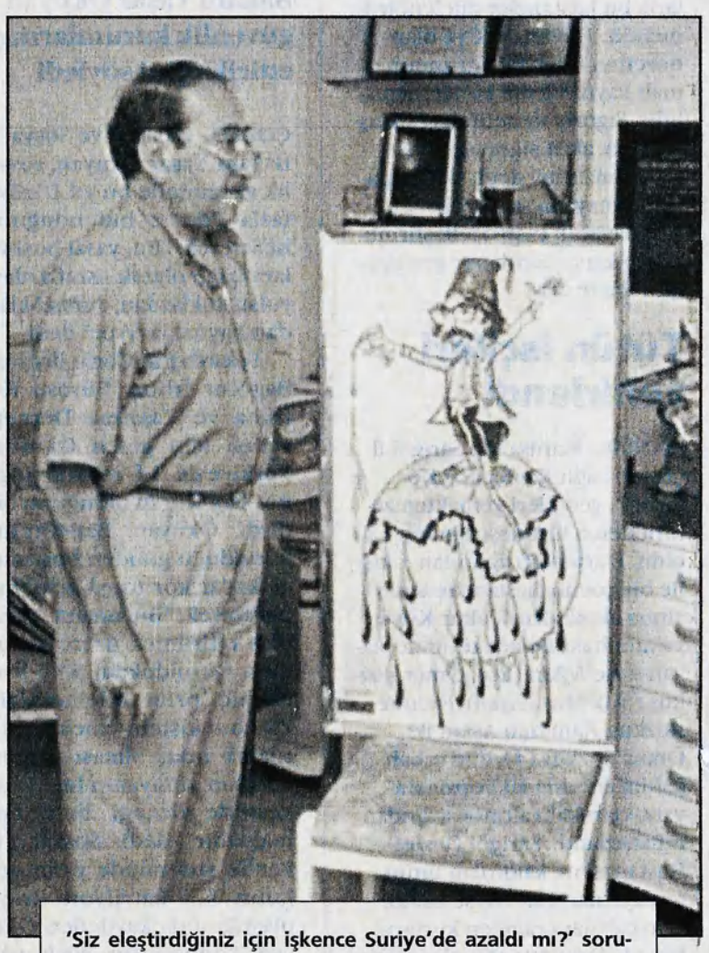

'Siz eleştirdiğiniz için işkence Suriye'de azaldı mı?' soruma, 'Belki yüzde yüz azalmadı ama yüzde beşlik bir katkım olduğuna inanıyorum' yanıtını veriyor.

Akbulut Litvanya'ya gitti

TBMM Başkanı Yıldırım Akbulut, resmi bir ziyaret amacıyla, bazı milletvekilleriyle beraber Litvanya'ya gitti. Akbulut, Litvanya'dan sonra 6 Temmuz'da da Letonya'ya gideceklerini söyledi.

Dalai Lama: Fakirlik ahlâken çok yanlış

Tibet'in sürgündeki ruhani lideri Dalai Lama, ABD'nin başkentinde bile bazı ailelerin çok fakir oiduğunu belirtti ve bu durumun hem ahlâken, hem de pratikte çok yanlış olduğunu söyledi.

Alman gazeteciden haber yok

Filipinler'de kaçırılan Alman Der Spiegel dergisinin muhabiri Andreas Lorenz'i arama çalışmaları başladı. Lorenz'i kaçırdığı sanılan Ebu Sayyaf grubu ise iddiaları yalanladı.

Solomon Adaları'nda çatışma

SYDNEY - Solomon Adaları'nın başkenti Honiara yakınında, iki etnik grup arasındaki çatışmada 2 kişi öldürüldü. Honiara yakınındaki Alligator Creek bölgesinde, Malatia Kartal Gücü (MEF) ve Isabatu Özgürlük Hareketi (IFM) militanları arasında gece yarısı çıkan büyük çatışmada 2 Isabatu militanı öldürüldü.

İran'da devrim muhafızı öldürüldü

TAHRAN - İran Devrim Muhafızları'ndan bir subayın öldürüldüğü bildirildi. Iran Daily gazetesinin haberine göre, Batı Azerbaycan eyaletinin nüfusunun çoğunluğunu Kürtlerin oluşturduğu Mahabad kentinde Eyüb Revendi adlı subay, kimliği bilinmeyen saldırganlar tarafından öldürüldü. Irak-Türkiye sınırına yakın bölgede düzenlenen saldırının sorumluluğunu şimdiye kadar herhangi bir grubun üstlenmediği kaydedildi.

İran'da 4 büyüklüğünde deprem

TAHRAN - İran'ın kuzeydoğu bölgesinde, Hazar Denizi kıyısındaki Gülistan eyaletinde bugün Richter ölçeğine göre 4 büyüklüğünde deprem meydana geldi. İRNA'nın haberine göre, Tahran Üniversitesi Jeofizik Enstitüsü, depremin dün sabah 09:38'de liabad kentinde meydana geldiğini bildirdi. Depremde can ve mal kaybı olduğu konusunda herhangi bir bilgi alınmadı.

ABD: Bin Ladin yer değiştirdi

WASHINGTON - Afganistan'ın güneyindeki Kandahar kentinde saklandığı belirtilen Usame Bin Ladin'in, Afganistan'ın daha iç kesimine taşındığı iddia edildi. The Washington Times'ta yayınlanan haberde, Bin Ladin'in, Taliban liderleri tarafından Kabul yakınlarındaki Bamiyan kentinde, Hezb-Wahdat'ın üssüne yerleştirildiği ve 2 bin militan tarafından korunduğu belirtildi. Taliban yönetiminin, Amerikan istihbaratının, Bin Ladin'in yerini tespit ettiği ve bu bölgeye bir füze saldırısı düzenlemesinden endişe ettiği için, Bin Ladin'i bölgeden uzaklaştırdığı da gazetenin haberinde kaydedildi.

Fiji'de geçici başbakan atandı

SUVA - Fiji'de askeri yönetim, Hint asıllı Başbakan Mahendra Chaudhry'nin yerine, Fijili Laisenia Qarase'yi geçici başbakan olarak atadı. Askeri yönetimin lideri Genelkurmay Başkanı Tuğamiral Franck Bainimarama, düzenlediği basın toplantısında, geçici bir sivil hükümet kurulduğunu ve başbakanlığa Fiji Ticaret Bankası Başkanı Laisenia Qarase'nin getirildiğini söyledi. Bainimarama, sorumluluğun kendisi ve kabine arasında paylaşılacağını söyleyerek, devlet başkanı olarak bütün sorumluluklarını yerine getireceğini ve ulusal güvenlikten doğrudan sorumlu olmaya devam edeceğini belirtti.

Meksika'da hafta sonundaki seçimlerle devlet partisinin rejimi parçalanıyor

Meksika'nın CHP'si devrildi

Geçtiğimiz pazar günü yapılan devlet başkanlığı seçimlerini kazanan muhalefetteki muhafazakar PAN partisinin adayı Vicente Fox, 71 yıllık PRI'nın iktidarına son verdi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Meksika'da yapılan devlet başkanlığı seçimlerini resmi olmayan kesin sonuçlara göre, muhalefetteki muhafazakar Ulusal Hareket Partisi'nin (PAN) adayı Vicente Fox kazandı.

Oyların yüzde 65'ten fazlasının sayımının bittiği seçimlerde, Fox, son gelen sonuçlara göre oyların yüzde 44'ünü aldı. PRI'nin adayı Labastida ise yüzde 34'te kaldı.

Merkez soldaki Demokratik Devrim Partisi'nin (PRD) adayı Cuauhtemoc Cardenas da oyların yüzde 16'sını topladı.

Seçimlere katılım oranının oldukça yüksek olduğu belirtilen Meksika'da 10 bin seçim gözcüsü görev aldı ve 860 yabancı gözlemci oy verme işlemini takip etti.

Meksika Devlet Başkanı Ernesto Zedillo, muhalefetin adayı Vicente Fox'un seçimleri kazandığını doğrulayarak barışçı bir geçişi garanti edeceğini söyledi. PRI'nın adayı Labastida da taraftarlarına gözyaşları içinde yaptığı konuşmada, yenilgiyi kabul etti. Bu arada PRD adayı Cuauhtemoc Cardenas devlet partisi rejiminin parçalanmaya başladığını belirtti.

Başkent Mexico'da Bağımsızlık Heykeli etrafında toplanan 15 bin PAN taraftarına seslenen Fox da "Bugünden itibaren ileri gitmeliyiz, birliğe ihtiyacımız var. Meksika'yı hepimizin rüyası olan büyük bir ülke yapmak için birlikte çalışmalıyız" dedi.

Diğer seçimler

Bu arada PAN'ın, Morelos ve Guanajuato eyaletleri valilerini belirlemek için yapılan seçimi kazandığı, başkent Mexico'nun belediye başkanlığı için yapılan seçimde ise PRD'nin adayı Andres Manuel Lopez Obrador'un önde olduğu kaydedildi.

İlk sonuçlara göre PAN'ın parlamentonun üst ve alt kanatlarında da en çok sandalye kazanan parti olduğu bildirildi.

Seçim sonuçlarını Vicente Fox taraftarları coşkuyla karşıladı.

70 YILDAN SONRA

Şimdi ne olacak?

Meksika'da yeni bir dönemin başladığına şüphe yok. Bununla beraber Fox'un da Zedillo'nun başlattığı serbest ekonomi politikalarına devam etmesi bekleniyor. Fox kabinesinde tüm partilerden üyeler olmasını istediğini söylemişti ama diğer partilerin buna nasıl yaklaşacağını zaman gösterecek. Ayrıca parlamentoda tam bir çoğunluk yakalayamamış olması da Fox için zor bir durum olabilir. PRD'nin PRI'ya daha yakın olduğu biliniyor; iki partinin işbirliği yapması halinde PAN parlamentoda yapmak istediklerini gerçekleştiremeyebilir.

PORTRE

VICENTE FOX

2 Temmuz 1942'de Leon'da doğdu. Mexico City ve Harvard Üniversitesi'nde işletme eğitimi gördü.* Guanajuato valiliği ve uzun yıllar Coca Cola'nın ülke yöneticiliğini yaptı. Günlük giysileri ile halkın adamı imajı çizen Fox, devlet rehberliğinde piyasa ekonomisini savunan 'üçüncü yol' tarzı politika yapıyor.

Komünist Parti kazandı

Moğolistan'da, üçüncüsü düzenlenen genel seçimleri iktidarda bulunan eski Komünistlerin oluşturduğu Moğol Devrimci Halk Partisi'nin (MPRP) kazandığı bildirildi. Seçim komisyonundan bir yetkili, kesin olmayan sonuçlara göre, Moğol Devrimci Halk Partisi'nin seçimleri kazandığını belirtti.

Çeçenistan'da 4 intihar saldırısı

Bombalı gece

ARGUN - Çeçenistan'da önceki gün düzenlenen saldırılarda yüzlerce kişinin öldüğü iddia edildi.

Çeçen güçlerin sözcüsü Movladi Udugov, Çeçenistan'da bomba yüklü kamyonlarla düzenledikleri 4 intihar saldırısında yüzlerce kişinin öldüğünü söyledi. Rusya İçişleri Bakanlığı ise bombalı saldırılarda çoğu sivil olmak üzere 50 kişinin öldüğünü açıkladı.

Udugov, Çeçen savaşçıların, her biri 10 ton patlayıcı yüklü kamyonlarla Argun, Gudermes, Urus-Martan ve Noyber'de Rus asker ve polisinin bulunduğu yerlere intihar saldırıları düzenledikleri-ni belirtti. Movladi Udugov, "Saldırılar yüzlerce kişinin ölümüne yol açtı. Argun'da 120, Gudermes'te de yaklaşık 200 kişi öldü" dedi.

Rusya'nın Çeçenistan Savcılığı, Argun'daki patlamada en az 50 kişinin öldüğünü açıklamıştı. Bu arada, Rus kaynakları, Gudermes'teki patlamada ölenlerin sayısının 8 olduğunu bildirdi.

İtar-Tass ajansının Rus güçlerinin basın servisine dayanarak verdiği haberde, Gudermes'te önceki gece patlayıcı yüklü iki kamyonla düzenlenen iki ayrı intihar saldırısında 5 Rus askerinin ve kamyonlardaki 3 Çeçen savaşçının öldüğü belirtildi.

Bahattin KARAKÜTÜK

Suriye İran Irak üçlüsü

Türkiye ile İsrail arasında son altı yılda gelişen askeri, siyasi ve ekonomik ilişkiler karşısında Irak, İran ve Suriye'nin merkezde olduğu bir bloğun oluşabileceği çok yazıldı. Ancak Ankara ile ile Tel Aviv arasındaki ilişkilerin tersine bu üç ülkenin stratejik bir çerçeve oluşturup birlikte hareket etmeleri mümkün olmadı.

İran ile Irak arasında 9 yıl süren savaş, ardından Suriye'nin Körfez Savaşı sırasında Irak ve müttefikler arasında nötr kalması üç başkentin bir arada hareket etmesine engel oluşturan tarihi gerçeklikler.

İran'da son üç yıldır kendini iyice açığa çıkaran muhafazakar-liberal iktidar savaşı ve Suriye'de de Hafız Esad'ın ölümü Ortadoğu'da bu bloklaşmanın artık iyice imkansızlaştığını gösteriyor.

Hayat bulacağı öne sürülen bloklaşmanın İsrail-Türkiye tarafında Tel Aviv yönetimi Mayıs ayı sonunda stratejik bir karar almış ve 22 yıl boyunca işgal ettiği Lübnan topraklarından çıkmıştı. İsrail'in bu adımı 1990'ların başından bu yana inişli çıkışlı bir seyir izleyen Ortadoğu Barış sürecini biraz daha mümkün kılmaktadır. İsrail'in bu adımı karşısında Suriye şimdi her zamankinden daha fazla barış sürecine angaje zorunlulugunu hissetmektedir.

Diğer yandan da Türkiye ile Suriye arasındaki ilişkiler son bir yılda en azından gerginlik mecrasından çıkmış ve Türkiye Cumhurbaşkanı Ahmet Sezer'in, Hafiz Esad'ın cenaze törenine katılmasıyla iiişkilerin normalleşmesinin ön koşulları hazırlanmıştır..

Bu noktada Iran ile Suriye'nin stratejik ilişkileri sabit dururken , Irak'ın Şam ve Tahran'dan barış sürecinin canlanması ile daha da uzaklaşmak zorunda kalacağını söylemek mümkün.

Son üç yıldır ikili düzeyde Irak ile Suriye'nin Körfez Savaşı'nın doğurduğu gerginliği ortadan kaldıracak bir dizi adım attığı gözlenmektedir. Ancak bu adımlar ekonomik ilişkilerin düzetilmesini somut olarak da Irak'a Birleşmiş Milletler tarafından tanınan "petrol karşılığı yiyecek" olanağının ötesine geçmemektedir.

Hafız Esad'ın yerine devlet baskanlığı ve ordu komutanlığını yürütecek olan Başar Esad'ın hem içerde hem de dşıarda açıklık politikası uygulayacağı konusunda en azından batı medyasında yapılan yorumlar hiç de az değil.

Türkiye ile Israil, Suriye ile ilişkilerini normalleştirecek bir dizi kritik adım atarken, diğer cephenin iç iliskileri gittikçe zayıflamaktadır.

Afrikalı, Cezayir ve Arjantin asıllıların ağırlıkta olduğu Fransa'nın şampiyonluğu, ırk ayrımcılığına da darbe vurdu

Futbol ırkçılığı yine yendi

Fransa Milli Takımı'nın iskeletini oluşturan futbolculardan Desailly, Thuram, Trezeguet ve Zidane şampiyonlukta büyük paya sahip oldular.

1998 Dünya Kupası öncesinde Le Pen gibi faşist politikacıların, 'Fransız değiller' şeklindeki eleştirilerine neden olan oyuncular, önce Dünya Kupası'nı, ardından da Avrupa Şampiyonluğu'nu kazanmayı başarıp, haklarında yapılan suçlamalara gereken yanıtı da verdiler

Futbolun ulusal ve uluslararası alanda giderek artan etkisi, yeni tartışmaları da beraberinde getiriyor. Bazı görüşler, futbolun uluslararası dostluk ilişkilerinin gelişmesinde önemli katkıları olduğunu savunurken, ırkçılar sorunu ülkeler arasındaki mücadelenin bir boyutu olarak algılamaya devam ediyor. Kadrosunda, Afrikalı, Cezayir kökenli, Arjantinli, Ermeni oyuncuların ağırlıkta olduğu Fransa Milli Takımı'nın 98 Dünya Kupası'nın ardından Avrupa Şampiyonluğunu da kazanması, 'Futbolın ırçılığa vurduğu en büyük darbe' şeklinde yorumları da beraberinde getirdi. 98 Dünya Kupası'nı Cezayirli Zinedine Zidane'ın, Avrupa Şampiyonluğu'nu ise Arjantin kökenli Trezeguet'nin ayağından gelen gollerle kazanan Fransa'da bu oyuncular şimdi ulusal kahraman ilan edilmiş durumda. Önceki gün oynanan İtalya-Fransa maçında sahaya çıkan ilk 11in sadece 5 tanesi Fransız kökenli oyunculardan oluşuyordu. Bu arada, Arjantin kökenli Fransız oyuncu Thierry Henry'nin final maçının en iyi oyuncusu seçilmesi de, futboldaki ırkçı söylemlerin ne kadar temelsiz olduğu şeklinde yorumları da beraberinde getirdi.

Başarı hırsla geldi

2000 Avrupa Futbol Şampiyonası finalinde rakibi İtalya'yı yenip şampiyon olan Fransa'nın Teknik Direktörü Roger Lemerre, ilk golden sonra maçın gerçek boyutunu yakaladığını belirtti. Lemerre, yaptığı açıklamada, sonlara doğru maçın çok hareketlendiğini kaydederek, ekibindeki galibiyet hırsının maçı kazanmalarında en büyük etken olduğunu söyledi. Teknik Direktör Lemerre, İtalya'nın kendilerini çok zorladığını ifade ederek, "oyuncularımın maçın son anına kadar zafere ulaşma amacıyla mücadele etme kararlılıkları beni şaşırtmadı" dedi.

Fransa'nın altın çağı

Şampiyonluğu kazanan Fransa, futbolda son yıllardaki atağıyla Avrupa'daki egemen futbol anlayışını da geri plana itmeyi başardı. Son 3 ay içerisinde oynadığı 10 maçta yenilgi almayan Fransızlar, 5 hazırlık karşılaşmasının 4'ünü kazanırken, 1'inde berabere kaldı. Avrupa Futbol Şampiyonası finalleri sürecinde ise yaptığı 5 maçından yalnızca birini kaybetti. Fransa'nın gösterdiği bu başarılı grafik futbol otoriteleri tarafından, 1990'lı yılların başında gündeme gelen ve önce defans güvenliğini temel alan oyun anlayışına karşı, organize olan ve hücümu düşünen ve teknik ağırlığı olan bir sistemin yeniden ön plana çıkması olarak yorumlanıyor.

İtalyanlar teselliyi şanssızlıkta buldu

Avrupa Şampiyonası final maçında Trezeguet'in altın golü ile kupayı kaptıran İtalya'da fatura Alessandro Del Piero'ya kesilirken, "Bir düş daha bitti" yorumları yapıldı. Futbol yazarları yazılarında, finale kadar gelmeyi başaran İtalya'ya bu kez şansın yardım etmediği ifade edilerek, "Hollanda karşısındaki şansın yarısı olsa kupayı biz kaldırırdık. Sevgili Alex, onlardan birini gol yapmak zorundaydın" yorumları kullanılırken, İtalya'nın şampiyonadaki en iyi oyununu ortaya koyduğu ifade edildi. İkinci yarıda 4 dakikalık uzatmanın çok fazla olduğunu da ileri süren Rai Uno televizyonu spikerleri, Totti'yi maçın yıldızı olarak gösterdi.

Zoff: Tam bir bozgundu

Öte yandan,Teknik Direktör Dino Zoff, yaptığı açıklamada, "Kendimi çok kötü hissediyorum. Hayatımdaki en önemli ve zor maçtı, tam bir bozgun oldu" dedi. Zoff, Fransa'nın zorlu bir rakip olarak karşılarına çıktığını belirterek, şöyle devam etti: "Elde ettiğimiz avantajlı skoru koruyamadık ve uzatma dakikalarında gol yedik. Savaşmayı sürdüremedik. Bazı maçlar çok güzel gider ama küçük bir zaman diliminde her şey bir anda değişir. Bu futbolun bir gerçeğidir. İtalya için çok güzel bir fırsattı, bir başka zamana kaldı."

Urfa kulüpleri hareketli

İkinci Lig takımlarından Urfaspor'da kongre sıkıntısı yaşanıyor. Geçen hafta sonu gerekli çoğunluk sağlanamadığı için ertelenen kongrenin kulübün geleceğinde etkili olacağını belirten, Genel Kaptan Hüseyin Leblebicioğlu, "Kongrede çoğunluk mutlaka sağlanmalı" dedi. Ligdeki tüm takımların iç ve dış transferlerini büyük ölçüde tamamlayarak, kamp yerlerini tespit ettiğini, bunun kendileri için büyük handikap olduğunu belirten Leblebicioğlu, şöyle konuştu: "GAP'ın merkezi konumundaki 500 bin nüfuslu kentimizde Urfaspor'a olan bu ilgisizliği anlamış değiliz. Bu takımın 1.Lig'de mücadele etmesi gerekirdi. Kentimizde potansiyel var ama biz çoğunluk sağlayamıyoruz. Kongrede, mutlaka çoğunluk sağlanmalıdır. Hatta 3-4 güçlü liste çıkarak, kongrede yarışmalıdır. Çünkü çok geç kaldık."

Kongreleri çoğunluk sağlanamadığı için ertelenen Urfasporlu yöneticiler, üyeleri kongreye davet edereken, Urfa'nın 3.Lig'deki temsilcisi Belediyespor 5 yeni oyuncuyla sözleşme imzaladı

Leblebicioğlu, işbaşındaki yönetimin, iç transferde kalmasını istediği futbolcularla görüşmelerini sürdürdüğünü de ifade ederek, "Bu futbolcuları Urfa'ya çağırdık. Amacımız yeni yönetimin işini kolaylaştırmak" diye konuştu.

Urfa Belediye'de 5 imza

Öte yandan Urfa'nın 3. Lig'deki temsilcisi Belediyespor transfere doymuyor. Belediyespor yöneticileri son olarak dış transferde 5 futbolcuyu daha renklerine bağladı. Teknik direktör İhsan Karabulut, yaptığı açıklamada, Bingölspor'dan Gıyasettin, Niğdespor'dan Muhammed ve Ahmet, Gümüşhane Doğanspor'dan Kerem ve Yeni Bosnaspor'dan İsmail'i transfer ettiklerrini söyledi. Daha önce de Mardinspor'dan Cevat, Malatyaspor'dan Fariz ve Kahramanmaraşspor'dan Ahmet'i renklerine bağladıklarını hatırlatan Karabulut, şöyle konuştu: "Böylece dış transferde belirlediğimiz 8 futbolcuyu renklerimize bağlamayı başardık. İç transferde ise 12 futbolcuyla anlaştık. Böylece tranferde istediğimiz bütün futbolcuları bünyemize kattık. Şu anda transferi büyük ölçüde tamamladık. Bundan sonra hedeflediğimiz 2. Lig için var güçümüzle çalışacağız. Çünkü yönetim istediğimiz ekibi kurdu. Bundan sonrası bize kaldı."

Elazığspor transferde 9 oyuncu ile anlaştı

İkinci Lig takımlarından Elazığspor dış transferde atağa kalktı. Yaptıkları araştırmalar sonucu 9 oyuncu ile sözleşme imzaladıklarını belirten Basın Sözcüsü Murat Turan, genç, savaşan ve pres yaparak sonuca ulaşan bir Elazığspor'u hedeflediklerini söyledi. Çalışmalarını bu hedef doğrultusunda sürdürdüklerini de vurgulayan Turan, kampın 5 Temmuz 2000 tarihinde başlayacağını da ifade ederek, "Dış transferlerde 9 futbolcu ile 1 yıllık sözleşme imzaladık. Bu futbolcular; Çanakkale Dardanelspor'dan Hasan ve Hüseyin, Ümraniyespor'dan Zeynel, Niğdespor'dan Mehmet Ali, Gençlerbirliği'nden Osman, Silifkespor'dan Vedat, Elazığ Belediyespor'dan Kazım, Fırat Üniversitesi'nden İlker ile Hüseyin. 15 gün sürecek kamp çalışmalarımız esnasında, takıma yeni futbolcular da katılabilir" diye konuştu. Elazığspor, daha önce de Adıyamanspor'dan Mesut ve Bakırspor'dan da Ercüment ile 1 yıllık sözleşme imzalamıştı.

Terim Fiorentina'yı gizliyor

İtalya'nın koklü kulüplerinden Fiorentina'nın yeni teknik direktörü Fatih Terim, sezon öncesi antreman tesislerinde düzenlemeler yaptırırken, antrenman sahası çevresinin kapatılmasını ve bundan böyle taraftarların futbolculardan uzaklaştırılmasını istedi. Terim'in, takımı basından da gizlemek istediği belli olurken, Fiorentina'nın her zaman yaz kampını yaptığı Bormio'yu da reddettiği, yerine daha önceden tanıdığı Avusturya'daki Seefeld kentini tercih ettiği bildirildi. Takımda disiplin kurmak için futbolculara da bazı yasaklamalar getirmesi beklenen Terim, tek patronun kendisi olduğunu yavaş yavaş hissettirmeye başlarken, transfer konusunu artık çözüme bağlamak için de hafta içinde Roma'ya gelerek, başkan Vittorio Cecchi Gori ile görüşme yapıp, Floransa'ya geçecek.

Transferler sürüyor

Roma'ya transfer olan Batistuta'nın yerini halen dolduramayan Fiorentina'da, Vasco da Gama'dan Amaral'ın alınmasından sonra transfer listesinin başında halen Barcelona'dan Zenden ve Dani bulunurken, bu oyuncuların olmaması halinde Terim'in Juventus'tan Darko Kovaceviç, Bologna'dan Kenneth Andersson ve Ajax'tan Şota'yı da düşündüğü ifade ediliyor.

Fener'de imzalar bugüne ertelendi

Fenerbahçe'de 2000-2001 futbol sezonunda görev yapacak teknik heyetin resmi sözleşme imzalamaları, Sarı-Lacivertli kulüpteki yoğun gündem nedeniyle bugüne ertelendi. Fenerbahçe'nin yeni Teknik Direktörü Mustafa Denizli ile yardımcısı Oğuz Çetin ve kaleci antrenörü Nurettin Yıldız, Fenerbahçe Burnu'ndaki kulüp binasında bugün düzenlenecek törenle resmi sözleşmeye imza atacaklar. Daha önce anlaşma sağlanan gurbetçi Ali Güneş de bugün imza atacak.

Gözler Baliç ve Zola'da

Öte yandan Galatasaray'la transfer yarışında geri kalmak istemeyen Sarı-Lacivertli yöneticiler, geçen yıl R.Madrid'e sattıkları Baliç ile Chelsea'da futbol oynayan Zola ile yeniden temasa geçtiler. Her iki oyuncuyu da almak istediklerini belirten F.Bahçe Başkanı Aziz Yıldırım, "Kimse merak etmesin, Galatasaray'dan daha kaliteli isimleri kadromuza almaya kararlıyız" diye konuştu. Yöneticilerin, Juventuslu Fonseca ile ilgilendikleri de öğrenildi.

SPOR GÜNDEMİ

Yaşlı jokeyin büyük başarısı

Dünya'nın en yaşlı jokeyi olan Macar Pal Kallai, ülkesinde yapılan 78. Galop derbisini kazandı. Budapeşte Hipodromu'ndaki yarışta, 67 yaşındaki Kallai, genç jokeyleri geride bırakarak birinciliğe ulaştı. Bu yarışı ilk olarak 50 yıl önce kazandığını ifade eden Kallai, şunları söyledi: "67 yaşında jokeylik yapmamı ve yarış kazanmamı kimse mucize olarak değerlendirmesin. Başarının ve genç kalmanın sırrı, iyi eş seçmektir. Daha en az 10 yıl jokeylik yapmak istiyorum."

Erzurum idmanları taraftara kapalı

Erzurumspor Başkanı Cemal Polat, lig hazırlıklarının sürdürüldüğü tesislere taraftarın alınmayacağını bildirdi. Polat, yaptığı açıklamada, Erzurumspor'un 10 Temmuz'a kadar tesislerinde sürdüreceği hazırlıklarında, antremanların daha rahat yapılabilmesi ve verimli geçmesi nedeniyle, taraftarların alınmayacağını belirtti. Mavi-Beyazlı ekibin antremanlarını sadece gazetecilerin takip edebileceği kaydedildi.

Deniz pentatlonu başlıyor

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Avrupa Deniz Pentatlonu Şampiyonası'nda yarışmalar bugünden itibaren İstanbul`da başlayacak. Deniz Harp Okulu Komutanlığı Tuzla Tesisleri'nde önceki gün resmi açılış töreni yapılan şampiyonada, dün antrenman, teknik toplantı ve yarışma kıyafetlerinin kontrolleri yapıldı. Şampiyonada yarışlar ise bugün saat 09.00'da atletizm pistinde gerçekleştirilecek çeviklik yarışmasıyla başlayacak.

Bodrum'da Adnan Çoker resim sergisi

BODRUM - Bodrum'daki Hadigari Galeri, Abidin Dino'nun yapıtlarıyla başlattığı "Türk Resminin Ustaları Sergileri"ni Adnan Çoker resim sergisi ile sürdürüyor. Türk resminin ustalarından Adnan Çoker'in sergisinde, "Kubbeler" isimli dizi eserlerinden olan 8 tablo bulunuyor. Yurtiçinde ve yurtdışında sayısız sergi açan ve ödülleri bulunan Adnan Çoker, 1950 yılından sonraki biçimiyle dünyaya yayılan soyut sanatın Türkiye'deki öncülerinden biri kabul ediliyor. Birçok ressamın hocası olan Adnan Çoker'in sergisi, 12 Temmuz'a kadar açık kalacak.

Nasreddin Hoca Şenlikleri başladı

AKŞEHİR - Konya'nın Akşehir ilçesinde her yıl 4-10 Temmuz arasında yapılan "Uluslararası Nasreddin Hoca Şenlikleri" bugün başlıyor. Şenliklerde, konuklara, ünlü güldürü ustasının hayatından kesitlerin sunulmasının yanı sıra Sanatçı Erol Günaydın, Sorkun köyünde Akşehir Gölü'ne 41. kez yoğurt çalacak. Şenliklere uluslararası boyut kazandırma çabalarının sürdüğü, hafta süresince kültür-sanat ve eğlence programları gerçekleştirileceği bildirildi.

Clooney savaş filmlerinden vazgeçmiyor

ANKARA - Televizyon dizisi "E.R-Acil Servis" iie yıldızı parlayan ünlü aktör George Clooney, savaş filmlerini sevdi. Körfez Savaşı'nı anlatan "Üç Kral"da rol alan Clooney, bu kez de bir Vietnam gazisinin hikayesini işleyen "The Jacket" adlı gerilim filminin yapımcılığını üstlendi. Internetteki ünlü sinema ve eğlence sitesi "Mr. Showbiz"deki habere göre, Clooney ve yönetmen Steven Soderbergh, Vietnam Savaşı'nı işleyen yapımda birlikte görev alacaklarını açıkladı. İkilinin yapımcılığını üstlendiği filmde, Soderbergh şaşırtıcı bir şekilde yönetmenlik yapmayacak. Marc Rocco'nun yöneteceği gerilim filmi, haksız yere suçlanan bir Vietnam gazisinin acılarından uzaklaşmak için yaptığı geçmişe yolculukları ve sonunda adaleti bulmasını anlatıyor.

Çeşme Festivali sponsor bulamıyor

İZMİR - Çeşme Kaymakamı Ahmet Macunluoğlu, her yıl Temmuz ayında yapılan ve ilçenin tanıtımına büyük katkı sağlayan Çeşme Festivali için bu yıl sponsor bulamadıklarını belirterek, "Sponsor bulunamaması durumunda festival yapılmayacak" dedi. Macunluoğlu, Belediye ve Kaymakamlık tarafından ortaklaşa düzenlenen festival hazırlıklarının her yıl Mayıs ayında başladığını, fakat bu yıl henüz bir hazırlık yapılmadığını söyledi. Bazı sponsor firmaların başvuruda bulunduklarını, ancak "güvenilir ve sağlam" sponsor bulamadıklarını belirten Macunluoğlu, "Çeşme, festivalle bütünleşmişti, eski günlerini arıyor" diye konuştu.

Uluslararası İstanbul Caz Festivali yarın Bueno Vista Social Club'la start alıyor

Cazlı günler başlıyor

'Bueno Vista Social Club'ı sinemada izleyenler isterse filmin kahramanları İbrahim Ferrer, Omara Portuondo, Rubên Gonzalez ve Compay Segundo yarın akşam Harbiye Açıkhava Tiyatrosu'nda

İbrahim Ferrer

Tolga TANYEL / İSTANBUL

Wim Wenders'in yönettiği ve ünlü müzisyen Ry Cooder'ın müzik kayıtlarını gerçekleştirdiği belgesel nitelikli "Bueno Vista Social Club" filminden tanıdığımız solistler İbrahim Ferrer, Omara Portuondo ve piyanist Ruben Gonzales 5 Temmuz'da Türkiye'ye geliyor. Sanatçılar beraberlerindeki orkestrayla birlikte şarkılarını seslendirecek. Aynı filmden izlediğimiz gitarist ve solist Compay Segundo ise 15 Temmuz'da ayrı bir konser verecek.

Kübalı sanatçılar geçtiğimiz yıl boyunca Amerika'dan Avrupa'ya ve Asya'ya kadar dünyanın hemen her yerinde sayısız konser verdi. Türkiye'deki konserlerinden sonra neredeyse ekim ayına kadar boş günleri hiç yok. Uzun yıllar boyunca unutulan bu sanatçılar için doksanlı yaşlarında tanık oldukları bu ün belki de gecikmiş bir ödül.

"Bueno Vista Socual Club" filminin açılışında yumuşak sesiyle şarkı söyleyen "Kübalı Nat King Cole" İbrahim Ferrer film çekilmeden önce yaşamını Küba'da ayakkabı boyayarak sürdürmek zorundaydı. Sanatçı 72 yaşında Ry Cooder ile karşılaştıktan sonra kariyerinin doruğuna ulaşmış oldu. Ry Cooder ve Kübalı Yıldızlar Orkestrası'nın şefi Juan de Marcos Gonzales İbrahim Ferrer'i caddelerde ayakkabı boyarken bulup tekrar stüdyoya soktular. İbrahim Ferrer altmışlı yılların ortalarından beri hiçbir albüm çalışması yapmıyordu. 35 yıl sonra kariyerine yeniden başlayan sanatçı bu durumu şöyle nitelendiriyor: "Sanki yeniden doğmuş gibiyim. Tekrar öğrencilik zamanıma döndüm. Daha üniversiteye kadar önümde upuzun bir yol var. Kendimi çok iyi hissediyorum. Her şey o kadar şaşırtıcıydı ki!.. 72 yaşında tekrar müziğe başlayacağımı düşünemezdim. Ry Cooder'ın bu projede çok emeği geçti. Stüdyoya girdiğimde repertuar hazırdı. Proje ekibi içinde en çok Ry Cooder'a güvenebilirim."

İbrahim Ferrer'in adı eski albümlerinde ne yazık ki gösterilmiyor. Sanatçının eski albümlerinde bestecilerin, orkestra şefinin ve düzenlemecilerin adları belirtilmesine karşın İbrahim Ferrer adını görmek imkansız. Sanatçı bu durumu şöyle açıklıyor: "Bu hikaye 1965'e kadar uzanır. Birlikte çalıştığım orkestranın şefi ve as solisti Pacho Alonso hareketli parçaları bana söyletir, 'bolero' adı verilen ve o dönemde çok tutulan ağır parçaları ise kendisine saklardı. Bu tarzın popüleritesini yitirmesinden sonra hareketli şarkıları kendisi söylemeye başladı ve beni vokalistliğe itti."

İbrahim Ferrer Win Wenders'ın belgesel filmi için "peri masalı" ifadesini kullanıyor. "Gençliğimizde yapmak istediğimiz müziği yaptık. Bunca yıl aradan sonra bir araya gelip tek provadan sonra kayıt yapan başka bir orkestra olduğunu sanmıyorum. Tüm yaşamını müziğe adamayan hiç kimse bunun altından kalkamazdı." Küba'da savaş sonrası müzikal tarzın temsilcisi olan İbrahim Ferrer 1947 yılından itibaren 'bolero' söylemeye başladı. Kentli, seçkin ve incelikli bir müzik türü olarak nitelendirilebileceğimiz bu tarz İbrahim Ferrer'in sesinde altmışlı yılların ortalarına kadar yaşadı. Bu tarihten sonra bolero tarzı yerini salsa ve gece kulübü müziğine bıraktı. Günümüzde bolero tarzını icra eden güçlü şarkıcılara rastlanmıyor. İbrahim Ferrer bu tarzın yaşayan en büyük ve en usta temsilcisi.

Bueno Vista Socual Club filminden tanıdığımız Compay Segundo ayrı bir konserle festivale katılıyor.

"Bueno Vista Social Club" filminde İbrahim Ferrer'le düet yapan kadın şarkıcı Omara Portuondo ise yumuşak ve üstün yorumu nedeniyle Kübanin Edith Piaf'ı olarak anılıyor. 1950'li yıllardan 60'ların sonuna kadar Küba'da 'filin' adı verilen türün en iyi temsilcisi olan Omara Portuondo kariyeri boyunca pek çok farklı grupla çalıştı. Sanatçı dünyada Frank Sinatra, Mel Torme ve Glenn Miller gibi isimlerin öncülük ettiği şarkı söyleme tarzının Küba'ya özgü, duygulu bir türü olarak adlandırabileceğimiz 'filin' ekolündeki başarısını öğrencilik yıllarından profesyonel şarkıcılık dönemine kadar çeşitli zamanlarda üçlü veya dörtlü vokal topluluklarıyla yaptığı çalışmalara bağlıyor.

Bueno Vista Social Club filminin diğer yıldızı RubÈn Gonz·lez ise Omara Portuonda ve İbrahim Ferrer'in aksine 'okullu' bir piyanist. 1934 yılında Cienfugos Konservatuarı'ndan mezun olan sanatçı 1940'lı yıllarda Orquesta de Los Hermanos orkestrasında

Arsenio Rodriguez ve Mongo Santamarìa gibi isimlerle çalıştı. Bugün o dönemden kalan sadece üç piyanist var: Luis 'Lilì' Martìnez, PeruchÌn ve RubÈn Gonz·lez. Bu sanatçılar mambo türünün gelişmesine katkıda bulundu ve modern caz armonilerinin Küba müziğinde kullanılmasına öncülük etti. İcra ettiği tür içinde benzersiz bir üsluba sahip olan RubÈn Gonz·lez Panama ve Arjantin'de tango müzisyenleriyle çeşitli çalışmalar yaptı ve daha sonra ülkesine dönerek 1960'lara kadar Enrique JorrÌn ile birlikte çalıştı. Enrique JorrÌn 'cha-cha-cha' türünün yaratıcısı olarak tanınıyor. RubÈn Gonz·lez ve Enrique JorrÌn birlikteliği 25 yıl sürdü. Enrique Enrique JorrÌn'in seksenli yıllarda ölmesinin ardından RubÈn Gonz·lez orkestranın liderliğini devraldı.

Bueno Vista Social Club ekibinin en yaşlısı olan Compay Segundo zengin İspanyol ve Afrika etkisi taşıyan müzikal geçmişinin canlı tanığı olarak nitelendirilebilir. Kübaya özgü 'tres' çalgısının yanı sıra klarinet çalan Compay Segundo aynı zamanda 'armÛnico' adı verilen ve 'tres' ile İspanyol gitar karışımı olarak nitelendirebileceğimiz çalgının da mucidi.

Yönetmenliğini Wim Wenders'ın yaptığı 'The Buena Vista Social Club' filmini izleyenler Omara Portuondo ve Ibrahim Ferrer ikilisinin söylediği 'Silencio' adındaki duygusal şarkıyı hatırlayacaktır. Sevgiliye seslenen ve "bahçendeki güller ağladığını bir görse hemen solar ve kurur" diyen bu şarkı bittiğinde Omara göz yaşlarına engel olamaz. İbrahim Ferrer cebinden mendilini çıkartır ve Omara'nın gözyaşlarını siler. Bu sahne iki büyük solistin şahsında Küba müziğinin hüzünlü duygusallığını anlatmaya yetiyor.

Sanatçıların Yayınlanmış Albümleri

İbrahim Ferrer
Buena Vista Social Club Presents Ibrahim Ferrer (Wea/Atlantic/Nonesuch) "A Toda Cuba Le Gusta" Afro-Cuban All Stars (Wea/Atlantic/Nonesuch)

Omara Portuondo
Palabras (Intuition Records) "A Toda Cuba Le Gusta" by the Afro-Cuban All Stars (Wea/Atlantic/Nonesuch)

Rubên Gonzalez
Buena Vista Social Club Introducing Rubên Gonzalez

Compay Segundo
Son del Monte
Saludo Compay (C.O.D.A. Music)
Grandes Exitos (Actual Records) Yo Vengo Aquâ (Dro East West Spain / WEA,)
Lo Mejor De La Vida (Dro East West Spain, WEA/Atlantic/Nonesuch, 1998) Calle Salud (Dro East West Spain, WEA/Atlantic/Nonesuch, 1999)

Siirt'e amfi tiyatro kuruluyor

Siirt'in il merkezinde bulunan Kızlar Tepesi'nde kültürel ve sanatsal etkinliklerin sergileneceği bir amfi tiyatro yapılıyor

BATMAN - Siirt Belediyesi tarafından, şehir içinde bulunan Kızlar Tepesi'nde amfi tiyatro kurma çalışmaları başlatıldı. Tiyatronun yakında hizmete gireceğini belirten Belediye Başkanı M. Selim Özalp, tiyatronun halka açık olarak tasarlandığını söyledi.

Siirt Belediyesi proje için çalışmalarına hız verirken, ilin merkezinde bulunan Kızlar Tepesine kurulacak amfi tiyatronun 2000 yılının sonlarına doğru hizmete açılacağı bildirildi.

Tiyatronun halka açık olarak tasarlandığını belirten Belediye Başkanı M. Selim Özalp, "Yaklaşık bir aydan itibaren yürüttüğümüz amfi tiyatro kurma çalışmamız çok yakın bir zamanda sona erecek. Böyle bir çalışma ile ilimizin kültürel etkinliklerine katkıda bulunmak istedik" dedi.

Siirt'in kültürel gelişim olarak gerilerde olduğunu belirten Özalp, "Bu tiyatronun tasarımına ilk olarak başladığımızda kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yoksunluğunun ortaya çıkardığı eksiklikleri ortadan kaldırmayı düşünüyorduk. Şimdilerde ise ne kadar doğru bir karar verdiğimizin farkına vardık. Bu amfi tiyatro tamamlandığında turnelere gelen tiyatro ekipleri de oyunlarını burada sahneleyebilecekler" şeklinde konuştu.

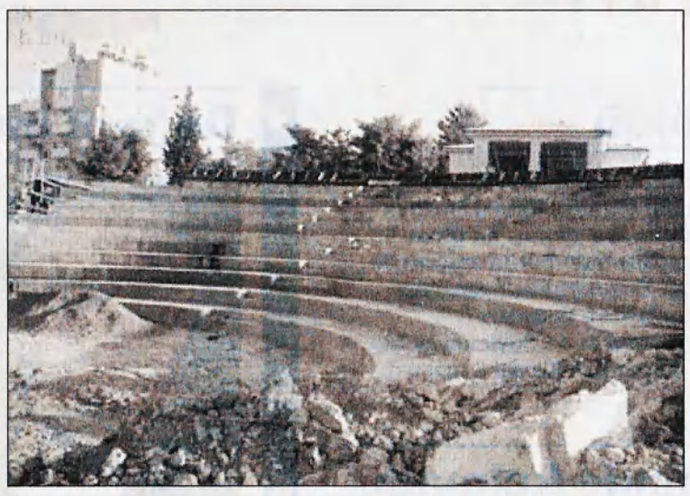
Yapımına başlanan amfi tiyatro 2000 yılının sonlarında hizmete açılıyor.

Artos Kitap Dizisi yasaklandı

VAN - Van'da, Aralık ayında yayın hayatına başlayan ve İstanbul'da basılan "Artos" isimli kitap dizisinin OHAL kapsamında bulunan illere girişi yasaklandı. Yasaklamaya ilişkin karar 30 Haziran günü kitap dizisinin sahibi İzzettin Oktay'a gönderildi. Yasaklamaya ilişkin 21 Haziran tarihli kararda, "OHAL yasaları ve İçişleri Bakanlığının 00/1297 sayılı yasa gereği OHAL kapsamına giren illerde dağıtılması ve bulundurulması yasaktır" denildiği öğrenildi. Üç ayda bir yayımlanan kitap dizisinde, 100. Yıl Üniversitesi öğrencilerinin, kültür, sanat ve edebiyat üzerine yaptıkları çalışmalar yer alıyor. Kitap dizisi hakkında çıkarılan yasaklamanın ardından 30 Haziran günü Artos yönetim bürosuna giden Van Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şubesi polisleri 1000 adet Artos kitabına da el koydu. Artos kitap dizisi sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni İzzettin Oktay, gazetemize yaptığı açıklamada, kitap dizisi hakkında verilen karara bir anlam veremediklerini söyledi. Yasaklamayı gerektirecek hiçbir yazı yayınlamadıklarını belirten Oktay, kararı keyfi bir karar olarak nitelendirirken, dağıtımının engellenmesine rağmen yayınlarına devam edeceklerini söyledi.

Nerede ne var

- **Enka Vakfı**'nda
  Cengiz Baysal Trio'nun konseri saat 21.15'te gerçekleşecek.
  0212 276 2214
- **Ziraat Bankası Tünel Sanat Galerisi**'nde
  Birleşmiş Ressamlar ve Heykeltıraşlar Derneği'nin resil sergisi 7 Temmuz tarihine kadar görülebilir.
  0212 251 4248
- **İtalyan Kültür Merkezi**'nde
  Virginia Ryan'ın "Atopia" adlı sergisi 6 Temmuz'a dek görülebilir.
  0212 251 0491
- **Ortaköy Kültür Merkezi Sanat Galerisi**'nde
  Nilgün Yönter Ercantürk'ün "postmodern minyatürler" sergisi 14Temmuz'a dek görülebilir.
  0212 261 2843

CUMHURBAŞKANI SEZER:

Büyük üzüntü duydum

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, dün sabah geçirdiği kalp krizi nedeniyle hayatını kaybeden Kemal Sunal'ın, rollerine kattığı sıcaklığı ve sevencenliği ile ulusun beğenesini kazanmış bir sanatçı olduğunu söyledi. Sezer yaptığı açıklamada, Sunal'ın vefatından büyük üzüntü duyduğunu belirterek, "Günlük yaşamımızda her gün karşılaştığımız insan tiplemelerini kendine özgü bir mizah anlayışıyla en iyi biçimde sinema perdesine aktaran Kemal Sunal'ı, insanımız, her zaman kendi içinden biri kabul etmiş, O'nu öylece tanımış ve sevmiştir" dedi. Sezer, ayrıca, Sunal'ın eşi Gül Sunal'a da bir telgraf göndererek başsağlığı diledi.

BAŞBAKAN ECEVİT:

Büyük sanatçıydı

Başbakan Bülent Ecevit, bir Kemal Sunal hayranı olduğunu ve O'nun filmlerini defalarca seyretmekten hiçbir zaman usanmadığını belirterek, "Görünürde Hababam Sınıfı öğrencisiydi, ama gerçekte Kemal Sunal bir öğretmendi. Bir politikacı olarak ben de ondan bazı dersler alırdım" dedi. Başbakan Ecevit, Oran Şehri'ndeki konutundan Başbakanlık Merkez Binası'na gelişinde, gazetecilerin sanatçı Kemal Sunal'ın ölümü ile ilgili soruları üzerine şöyle konuştu: "Ben bir Kemal Sunal hayranıyım. O'nun filmlerini defalarca seyretmekten hiçbir zaman usanmadım, bundan sonra da usanmayacağım. Çok büyük bir sanatçıydı. Görünürde Hababam Sınıfı öğrencisiydi, ama gerçekte Kemal Sunal bir öğretmendi. Çok önemli, çok değerli, çok etkileyici bir öğretmendi. İşi şakaya vurarak, güldürüye getirerek, topluma çok önemli mesajlar verirdi. Bir politikacı olarak ben de ondan bazı dersler alırdım. Ölümüne çok üzüldüm, ama o eserlerinde yaşayacaktır, halkın gönlünde aşayacaktır. Allah'tan O'na rahmet diliyorum. Aile üyelerine, bütün akrabalarına başsağlığı diliyorum. Dediğim gibi O, gönüllerde ve eserlerinde her zaman yaşayacaktır."

Türkiye sinemasının 'İnek Şaban'ı, 'Davaro'su, 'Zübük'ü, 'Kibar Feyzo'su, 'Hanzo'su artık yok

Sunal bu defa ağlattı

1970'li yıllarda Türkiye sinemasına adım atan Sunal, yarattığı tiplerle bütün halkın ilgisini çekti. Özellikle de emekçi kesimin

Ünlü sinema sanatçısı Kemal Sunal, film çekimi için Trabzon'a giderken uçakta geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi.

Sunal, dün sabah saat 07.05'de havalanacak THY'nin 046 sayılı İstanbul-Trabzon seferini yapacak uçağına oğlu Ali Sunal ve sanatçı Cem Davran'ın da aralarında bulunduğu 11 kişilik ekiple bindi. Sunal uçak hareket etmeden fenalaştı. Bunun üzerine uçak kapısı açılarak havalimanındaki sağlık ekipleri uçağa alındı. Kalp krizi geçirdiği belirlenen Sunal, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Sunal'ın cenazesi daha sonra International Hospital morguna kaldırıldı.

Uçaktan korkardı

International Hospital Hastanesi Başhekimi Doç. Dr. Melih Bulut, sanatçı Kemal Sunal'ın tam uçak hareket edeceği sırada "ağır bir kalp krizi geçirdiği" kanısında olduklarını belirterek, "Kemal Sunal'ı, maalesef kaybettik" dedi.

Doç. Dr. Bulut, gazetecilere yaptığı açıklamada, Sunal'ın kendilerine ölü halde getirildiğini belirterek, ailesinden öğrendiği kadarıyla kendisinin bazı kalp rahatsızlıkları olduğunu ve kalp ilaçları kullandığını söyledi.

Ayrıca Sunal'ın uçağa binmekten de hoşlanmadığını öğrendiklerini anlatan Doç. Dr. Bulut, "Uçağa binmekten zaten hiç hoşlanmıyormuş ve uçağa da binmek istememiş. Ama çok uzun bir yolculuk olduğu için uçağı tercih etmek zorunda kalmış" diye konuştu. "Tam uçak hareket edeceği sırada ağır bir kalp krizi geçirdiğini zannediyoruz" diyen Doç. Dr. Bulut, Sunal'a ilk olarak 112 "Hızır Acil" ekiplerinin müdahale ettiklerini, hiçbir sonuç alamadıklarını kaydetti. Kendisine olayın telefonla bildirildiğini söyleyen Doç. Dr. Bulut, "Ben ilk önce şaka zannettim. Zaten bize geldiğinde hiçbir hayati fonksiyonu yoktu. Müdahale etme şansımız olmadı. Maalesef Kemal Sunal'ı kaybettik" dedi.

PORTRE

11 Kasım 1944'te İstanbul'un Küçükpazar semtinde doğan sanatçı, Liseyi Vefa Lisesi'nde okudu. Amatör olarak "Zoraki Tabib" oyunu ve bir süre Ulvi Uraz ve Devekuşu Kabare Tiyatrosu'nda çalıştı. 1977'de Antalya Film Festivali'nde "En başarılı erkek oyuncu" ödülünü alan Sunal, oyunculuğu ve özellikle değişik tiplemesiyle Türk sinemasında komedi oyunculuğuna yeni bir soluk getirdi. Başlıca "Mavi Boncuk", "Salako", "Hababam sınıfı sınıfta kaldı", "Hanzo", "Kapıcılar kralı", "Süt kardeşler", "Tosun Paşa", "Çöpçüler kralı", "Hababam Sınıfı Tatilde", "Avanak Apti", "İnek Şaban", "Kibar Feyzo", "Bekçiler Kralı", "Gol kralı", "Zübük", "Düttürü Dünya" gibi filmlere imza atan Sunal, son olarak "Propaganda" filmi ile bir reklam filminde rol aldı.

Kemal Sunal, Ali Özgentürk'ün yönettiği ve baş rollerinde Cem Davran ile Rus oyuncu Yekaterina Rednikova'nın paylaştıkları "Balalayka" adlı filmin çekimleri için Trabzon'a gidiyordu. Filmin senaryosu, Batum'dan İstanbul'a uzanan bir otobüs yolculuğunu konu alıyor.

HALKI GÜLDÜRDÜ

Halktan yanaydı

Tiyatroya olan aşkından üniversite eğitimini yarıda bırakıp tiyatroya başlayan Kemal Sunal, lise yıllarında Kent Oyuncuları'yla başladığı sanat yaşamına, Ulvi Uraz Tiyatrosu ve Devekuşu Kabare Tiyatroları'nda çeşitli oyunlarda oynadı. 1972'de Ertem Eğilmez'in verdiği bir rolle sinemaya adım atan Kemal Sunal, 1970'li yılların sonuna gelindiğinde filmlerde bir numaralı "komik" kahramanı olarak halkın gönlünde taht kurdu.

Kemal Sunal, 1970'li yıllara kadar tiyatronun etkisinde komedi filmleri üreten Türkiye sinemasında, salt jest ve mimiklere dayalı "Hareket Komedisi"ne yeni bir boyut kazandırdı. Çizdiği tip ve karakterlerle "Hareket Komedisi" yerine "Durum Komedisi" tarzını kazandırmakla kalmayıp kullandığı dill ile toplumun sosyolojik durumunu da bir anlamda gözler önüne serdi. 1974'te Atıf Yılmaz'ın yönettiği "Salako" filmiyle başrol oynamaya başlayan Kemal Sunal, bugüne kadar 60'ın üzerinde filmede oynadı. Sunal, 12 Eylül'ün ardından, Özallı yıllala birlikte sinemanın egemen kültür ve ideolojiden bağımsızlaşmamasının bir sonucu olarak, dayatılan güdemin dışında çıkamamasına karşın "Çarıklı Milyoner", "Tokatçı", "Atla Gel Şaban", Ortadirek şaban", "Düttürü Dünya" bu dönemde oynadığı filmlerdir. Sunal'ın güldürü dünyasına kazandırdığı farklı tarz, 1980'li yılların ilk yarısında devam etti. Ancak 1980'li yılların ikinci yarısından itibaren özünde aynı, biraz daha sosyal içerikli bir niteliğe bürünerek 1990'lara kadar devam etti.

Sunal'ın rol aldığı 66 filminden 54'ü ortalama yılda 120 defa özel tv kanallarında gösterilerek, % 60'ın üzerine çıkan rating rekorları kırdı. Sunal'ın oynadığı her film yılda yaklaşık 10 defanın üzerinde özel tv kanalarında gösterilerek yılda yaklaşık 600 defa ekranlara konuk oldu.

KİM NE DEDİ?

İLYAS SALMAN

Çok erken öldü

Herhangi bir ölüm değil, sanatçının, Kemal Sunal'ın, arkadaşımın ölümü... Cemal Süreyya "her ölüm erken ölümdür" demiş. Bu ölüm gerçekten çok erken oldu. Sistemin bütün araçlarıyla insanların anasını ağlattığı, doğduğuna doğacağına pişman ettiği bütün zamanlarda o insanları güldürmeye uğraştı. Bunu başardı da. Söylenecek hiç bir şey yok. Sizin, bizim, hepimizin Kemal Sunal'ıydı. Başımız sağolsun...

DR. NURÇAY TÜRKOĞLU

Halkın gerisinde kalmadı

Aftan yararlanarak öğrenciliğine devam etti. 1995'te mezun oldu. Daha sonra master yaptı. Öğrenci olarak saygılı, ciddi bir insandı. Hiçbir biçimde ona ayrıcalıklı davranmadık. Sıradan bir öğrenci olmak istiyordu. Mütevazi arabasıyla gelir, dersine girer, dinler, ödevlerini yapardı. Aslında popüler kültürün içinde olan bir sanatçıydı toplumun önünde olduğunu iddia edebilirdi. Halkla beraber oldu, bunu yaptığı için de mutluydu...

YILMAZ ERDOĞAN

Toplumun sanatçısıydı

Şimdi sanatını değerlendirecek durumda değilim. Çok yanlış bir zaman. Neden öldü ki. Yanlış... Üzüldüm. Topluma mal olmuştu. O Türkiye'nin gerçeğiydi...

LEVENT KIRCA

Değerli bir dosttu

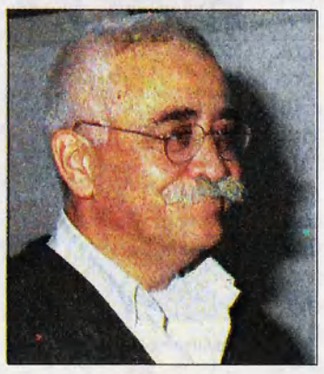

Çok üzüldüm. Çok... Sevdiğim bir dostumu, değerli bir arkadaşımı kaybettim. Tüm sevenlerine ailesine halkımıza başsağlığı diliyorum. Türk sineması çok değerli bir emekçisini gerç yaşta yitirdi. Gönül dilerki uzun yaşasındı ama taktir böyle. Söylelecek hiçbir şey bulamıyorum...

TEMEL GÜRSU

Moral kaynağıydı

Kemal Türkiye'nin sevgilisiydi. Türkiye'nin moral kaynağıydı. Kimsenin yapamadığını yapıyor, güldürüyordu insanları. İnanılmayacak derecede üzüntülüyüm. Biz onunla Ertem Eğilmez okulunun talebesiydik. Birçok şeyi paylaştık. Öğrendim, şok oldum. İnanmak istemiyorum. Ama hepimizi bekleyen bir ölüm var. Hepimizin başı sağolsun...

HÜLYA KOÇYİĞİT

Yeri doldurulamaz

Şok olduk...Çok şaşkınım. Kelimeler yetmiyor. Uçağa binmekten korkar, ne acıdır ki ölüm onu uçakta yakaladı. Acımız çok büyük. Türk milletinin en çok ilgi gösterdiği sanatçıydı. İçimizden biriydi... Özellikli bir sanatçıydı, yeri doldurulamayacak bir sanatçı, insandı..

MÜNİR ÖZKUL

Mükemmel bir insandı

Sunal'ın rol aldığı ve Türk sinemasının klasik filmleri arasında yer alan Hababam Sınıfı'ndan rol arkadaşı sanatçı Münir Özkul, "Çok, çok, çok üzgünüm. Sanatçılığının ötesinde çok iyi dostumdu. Mükemmel bir insandı" diye konuştu. Özkul, Sunal'ın kendisini sürekli arayarak sağlığını sorduğunu belirterek,"Allah'tan kendisine rahmet diliyorum, ailesine de başsağlığı" dedi.

UĞUR DÜNDAR

Örnek bir arkadaştı

Vefa Lisesi'nden, Müjdat Gezen ile birlikte çok yakın dostu ve arkadaşı olduğunu söyleyen Dündar, "Daha birkaç gün önce, Vefa Lisesi'nin geleceğine yönelik güzel projeleri nasıl yaşama geçireceğimizi konuşmuştuk. Kemal, hem büyük bir sanatçı, hem de çok vefalı bir insandı. Bir arkadaşının bir sorunu olduğu zaman tüm işlerini bırakıp, iki eli kanda olsa, o insanın yardımına koşardı. Örnek bir aile reisiydi, örnek bir arkadaştı."

MÜJDAT GEZEN

Arkadaşımı kaybettim

Müjdat Gezen, Sunal ile her gün, en az bir kez telefonla görüştüğünü söyleyerek, mesleklerinin yorucu olduğunu Sunal'ın son günlerde çok yoğun çalıştığını ve bu nedenle stresli olduğunu belirtti. Gezen, "Ölümüyle çok yakın bir arkadaşımı, bir kardeşimi kaybettim. Kemal kalbinden şikayetçiydi. Aynı zamanda yüksek tansiyonu vardı. Stres, temel neden olabilir. Kalbi, bu çalışma temposuna dayanmamış olabilir."